

جمهوری اسلامی ایران

قوه مقننه

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

جلسه دویست و چهل و نهم

(۲۴۹)

۲۷ مهر ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی

دوره نهم - اجلاسیه سوم

۲۴ ذی الحجه ۱۴۳۵ هجری قمری

۱۳۹۳ - ۱۳۹۴

جلسه ساعت هشت و بیست و سه دقیقه روز یکشنبه به ریاست آقای محمدرضا باهنر رسیده یافت

عناوین مندرجات:

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

۳- تسلیت نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به آقای کمال الدین پیر مؤذن نماینده اردبیل

۴- رد لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (ثبت ۴۹۰)

۵- ادامه رسیدگی به طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر (ثبت ۴۶۷)

۶- ناطقین جلسه آقایان: حبیب برومند داشقاپو، علیرضا سلیمی، سیدهادی حسینی، رجب رحمنی و حمیدرضا عزیزی فارسانی

۷- اعلام وصول طرح اصلاح ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و افزایش سهم توسعه

مناطق کمتر توسعه یافته از (۲) درصد به (۴) درصد منابع عمومی دولت با قید دوفوریت و تصویب فوریت آن (ثبت ۵۱۷)

۸- تذکر آیین نامه ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی

۹- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرایی کشور

۱۰- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

۱۱- ضمیمه: الف - فهرست مصوبات

ب - فهرست طرح اعلام وصول شده

جلسه ساعت دوازده و دو دقیقه به ریاست آقای علی اردشیرلاریجانی پایان یافت

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

نایب رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه با حضور ۲۰۹ نفر از نمایندگان رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه دویست و چهل و نهم روز یکشنبه بیست و هفتم مهر ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی مطابق با بیست و چهارم ذی الحجه ۱۴۳۵ هجری قمری:

۱ - گزارش کمیسیون برنامه و محاسبات در مورد لایحه یک فوریتی الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (تقاضای تغییر دستور این لایحه در جلسه علنی ۹۳/۷/۱۶ به تصویب مجلس رسیده است).

۲ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون مشترک در مورد طرح یک فوریتی حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر.

۳ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون اقتصادی در مورد لایحه یک فوریتی اصلاح قانون مالیات های مستقیم و اصلاحات بعدی آن.

۴ - گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی در مورد طرح اصلاح قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی (اعاده شده از مجمع تشخیص مصلحت نظام).

۵ - گزارش کمیسیون فرهنگی در مورد طرح یک فوریتی حمایت از احداث، تجهیز، نوسازی و مدیریت مساجد کشور و پیگیری امور نمازخانه ها.

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

نایب رئیس - آیاتی از کلام الله مجید را تلاوت بفرمایید.

(آیات ۶۳ - ۵۹ از سوره مبارکه «آل عمران» توسط قاری محترم آقای رحیم خاکی تلاوت گردید)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ * الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ * فَمَنْ خَافَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَذَعُ أُنْبَاءَنَا وَ أُنْبَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ * إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَ مَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَ إِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

نایب رئیس - طیب الله، از جناب آقای خاکی قاری محترم امروز تشکر می کنیم، ترجمه آیات را بفرمایید.

(ترجمه آیات توسط آقای حسین سبحانی نیا قرائت گردید)

به نام خداوند بخشنده مهربان

«مثال عیسی نزد خدا، مانند مثال آدم است که او را از خاک آفرید و آنگاه بدو گفت: باش و او هست شد، حق به دست پروردگار توست و تو از آنان که شک در دل دارند مباش و با آنان که پس از این علم و دانشی که

به تو رسید، باز هم با تو درباره عیسی چون و چرا می کنند بگو بیایید فرزندانمان و فرزندانان و زنانمان و زنانان و خودهامان و خودهاتان را دعوت کنیم و آنگاه با تضرع و زاری، لعنت خدا را بر دروغگویان خواستار شویم، به راستی که داستان راست و درست همین است و خدایی جز الله نیست و به راستی که خداوند پیروزمندی حکیم است، حالا اگر از آن روی برتابند بدانند که خدا از حال مفسدان خوب آگاه است» صلوات (حضار صلوات فرستادند).

نایب رئیس - متشکر، خیلی ممنون.

دبیر (سبحانی نیا) - اگر اجازه بفرمایید غایبین جلسه تا این لحظه را اعلام کنم؟

نایب رئیس - اعلام بفرمایید.

دبیر (سبحانی نیا) - آقایان: نبی اله احمدی، علی ایرانپور، محمدعلی پورمختار، عبدالله تمیمی، سیدبهلول حسینی، سیدسعید حیدری طیب، محمد رجائی باغ سیایی، محمدرضا رضائی کوچی، دخیل عباس زارع زاده مهریزی، علی اصغر زارعی، غلام محمد زارعی، جواد سعدون زاده، رضا صابری، سلیمان عباسی، علی علیلو، عباس قائمدرحمت، مهدی کوچک زاده، سیامک مره صدق، عباسعلی منصوری آران، سید محمود نبویان، حسین نجابت و عزت الله یوسفیان ملا تأخیر کنندگان تا این لحظه هستند.

نایب رئیس - بسیار خوب، بله، بعضی از دوستان هستند ولی ما (۸:۱۵) به بعد هر کس که تشریف بیاورد اسم شان را اعلام می کنیم.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! دوستان تذکر دارند، اجازه می فرمایید؟

دبیر (سبحانی نیا) - آقایان: زارعی، صابری و رضائی کوچی تشریف داشتند.

۳ - تسلیت نایب رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به آقای کمال الدین پیرمؤذن نماینده اردبیل

نایب رئیس - باخبر شدیم که ابوی گرامی همکار ارجمندمان، جناب آقای پیرمؤذن به رحمت ایزدی پیوسته اند، این مصیبت را از طرف خودم، نمایندگان محترم، مجمع نمایندگان استان اردبیل و همه نمایندگان به ایشان تسلیت عرض می کنیم و علو درجات را برای آن مرحوم خواستاریم.

۴- رد لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) (ثبت ۴۹۰)

نایب رئیس - دستور جلسه را اعلام بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور اول گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات در مورد لایحه یک فوریتی الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) است که در جلسه علنی قبلی تقاضای تغییر دستور آن به تصویب مجلس رسیده است، سخنگوی محترم کمیسیون تشریف بیاورند برای گزارش.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! آقای توکلی تذکر دارند.

نایب رئیس - مربوط به دستور است؟ بفرمایید.

احمد توکلی (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام عرض می‌کنم خدمت همکاران عزیز و ملت ایران.

من توجه هیأت رئیسه محترم را به این نکته جلب می‌کنم که خود بنده مکرراً در مکاتبه با هیأت رئیسه و شورای نگهبان، وجود احکام قانونی غیرمرتبط با بودجه را تذکر دادم و خوشحال هستم که دولت، اینها را سوا کرده و قصد دارد که در بودجه نیاورد، اما ماده (۱۳۵) آیین‌نامه داخلی می‌فرماید که: «لوائح قانونی که از طرف دولت به مجلس پیشنهاد می‌شود باید:

۱- دارای موضوع و عنوان مشخص باشد.

۲- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد آن در مقدمه نهایی به وضوح درج شود.

۳- دارای مواد متناسب با اصل موضوع و عنوان لایحه باشد».

وقتی که قانون می‌گوید دارای عنوان مشخص باشد، معنی‌اش این نیست که یک عنوان کلی باشد که هرچه در آن جا شود، الان در این لایحه ما از یک چاله درآمده‌ایم و به یک چاله دیگر داریم می‌افتیم. ما از آن وضع بسیار ناهنجار تغییر احکام در قانون بودجه به جای بررسی ارقام که رسیدگی به بودجه است فارغ می‌شویم اگر ان شاء الله دولت به وعده‌اش عمل بکند، دچار این گرفتاری شده‌ایم که لایحه‌ای آمده که در آن از اساسنامه شرکت نفت تا چگونگی مرخصی زندانیان، از مقررات چگونگی درج طرح عمرانی در بودجه تا چگونگی اجرای احکام اجرایی دادگستری، از مناسبات وزارت فناوری با اپراتورها تا درآمدهای اختصاصی آموزش و پرورش و تا امور دانشگاه‌ها و، و، و انواع و اقسام موضوعات مختلفی که طیف وسیعی از امور کشور را در بر می‌گیرد در آن هست.

اگر گفته شود که عنوانش این است که وضع مالی هست و این هم همه‌اش یک‌طوری اکثرشان به مالی دولت مربوط هستند، اگر ما بخواهیم این کار را این‌طور عذر موجه بیاوریم و قبول بکنیم، فردا یک لایحه‌ای می‌آید که اصلاح بعضی از امور کشورداری، هرچه خواستند در آن می‌گنجانند، ضررش چیست؟ ضررش این است که کمیسیون اصلی نمی‌تواند معلوم شود، همین که شما کمیسیون بودجه را اصلی تشخیص دادید در حالی که مثلاً بند (۱) که اساسنامه شرکت نفت است، قطعاً مربوط به کمیسیون انرژی به عنوان اصلی بوده است، مواد راجع به احکام قضائی قطعاً کمیسیون اصلی آن کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس است و قس علی هذا، کمیسیون اقتصادی بعضی‌هایش (۱۰۰) درصد اصلی است در این مواد و در نتیجه حقوق نمایندگان وقتی اصلی باشد با اینکه فرعی باشد زمین تا آسمان متفاوت است.

در نتیجه وقتی پذیرفتید که این اصلی برنامه و بودجه باشد، حقوق نمایندگان که عضو کمیسیون‌های دیگر هستند و از حیث مواد مربوط به آنجا اصلی تلقی می‌شوند، چون یک موضوع واحد نیست، حقوق‌شان ضایع می‌شود، در نتیجه این لایحه باید به چند لایحه تبدیل شود که حقوق نمایندگان همه کمیسیون‌ها محفوظ بماند و امکان کار کارشناسی وجود داشته باشد.

من به شما عرض می‌کنم که در این لایحه، طیف وسیعی از کارهای کارشناسی لازم است که قطعاً در این شکلی که انجام شده امکانپذیر نبود، به ویژه که حس می‌شود تعجیل شدیدی وجود دارد برای اینکه اینها قبل از بودجه در بیاید در حالی که اگر این را بپذیریم اگر بودجه بخواهد با اینها اجرا شود، اینها به سال بعد مربوط می‌شود. بنده عرض می‌کنم این با ماده (۱۳۵) سازگار نیست، حقوق نمایندگان را ضایع می‌کند و به همین دلیل با اصل (۶۵) قانون اساسی هم سازگار نمی‌شود. اینها باید چند لایحه متفاوت شود و جداگانه تقدیم مجلس شود که کار کارشناسی امکانپذیر باشد، این‌طوری کار کارشناسی امکانپذیر نبود.

نایب رئیس - خیلی ممنون و متشکر، در هر صورت خود حضرت‌عالی فرمودید که بالاخره یک عنوان برای این لایحه انتخاب شده که سابقه هم دارد، اگر در گزارش هم ببینید نوشته است: «لایحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» یعنی ما بخش (۱) این را مفصلاً بحث کردیم، صحبت کردیم، تصویب کردیم، بعضی از ایرادات وارد است اما الان گریزی از آنها نیست، یعنی ما اگر این کار را نکنیم این داستان تکرار می‌شود، دوباره در لایحه بودجه همان گرفتاری‌ها و همه این اشکالاتی را که جناب آقای توکلی فرمودند تکرار می‌شود به اضافه اینکه در آن زمان، کلاً لایحه بودجه هم از مسیر خارج می‌شود و از خط و ریل خارج می‌شود. بنابراین این را رسیدگی می‌کنیم و جلو می‌بریم و کمیسیون‌های فرعی هم گزارش‌هایشان را بررسی کرده‌اند و چاپ شده و ان شاء الله آنها را هم بررسی می‌کنیم.

سخنگوی محترم کمیسیون بودجه تشریف بیاورند و توضیح بدهند.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام و ادب محضر همکاران عزیز.

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی را تقدیم همکاران عزیز می‌کنیم.

لایحه یک‌فوریتی الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به شماره چاپ (۱۱۴۰) که جهت رسیدگی به این کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود، در جلسات متعدد با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرائی، کارشناسان مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات و نمایندگان کمیسیون‌های فرعی، مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با اصلاحات و الحاقاتی به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۶) آیین‌نامه داخلی تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات - غلامرضا تاج‌گردون

ببینید همکاران عزیز! لایحه یک‌فوریتی که تحت عنوان بخشی از مقررات مالی دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی شد، در پی درخواست مجلس شورای اسلامی از دولت محترم مبنی بر اینکه بودجه را به صورت دویخی تقدیم بکنند به مجلس، بخش اولش در قالب احکام بودجه و بخش دومش در قالب بودجه تفصیلی است که خوشبختانه دولت این تقاضا را پذیرفت و موجب شد که لایحه تنظیم بخشی از مقررات بودجه

که در قالب احکام بودجه است، امروز در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته و در (۱۵) آذرماه هم بخش تفصیلی بودجه در دستور کار مجلس قرار خواهد گرفت.

این یک فرصت بسیار استثنایی و ارزشمندی است که ما در این زمان می‌توانیم تمامی احکام و تبصره‌های مرتبط را به صورت دائمی تصویب بکنیم و در همان زمان هم فرصت بسیار ارزشمندی خواهد بود تا نمایندگان عزیز بتوانند به بحث اصلی بودجه و به کیفیت بودجه و تأثیرگذاری آن بر رشد اقتصاد کلان کشور و تأثیرگذاری آن در مباحث تورم و مباحث مرتبط به این موضوع بپردازیم. ما در سنوات گذشته، عملاً بحث بودجه را در قالب تبصره‌های بودجه می‌پرداختیم و فرصتی باقی نمی‌ماند که بودجه تفصیلی را رسیدگی بکنیم.

لایحه‌ای که دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد در (۵۵) ماده بود که همکاران شما در کمیسیون برنامه و بودجه در یک هفته کاری صبح و بعدازظهر و بعضاً شب، سه شیفته در زمانی که مجلس دوران سرکشی از مناطق را داشتند رسیدگی کرد و در دو هفته بعد در مجلس شورای اسلامی و کمیسیون رسیدگی کرد، عملاً از یک پختگی و از یک همگرایی بسیار خوبی برخوردار است به طوری که نمایندگان کمیسیون‌های فرعی در اکثر کمیسیون‌های برنامه و بودجه حضور فعال داشتند و نظرات کارشناسی خودشان را اعمال کردند. اگر شما امروز تغییراتی را ملاحظه می‌کنید، می‌بینید که نزدیک به (۳۱) ماده الحاقی به این لایحه اضافه شده که یک ماده آن در داخل متن لایحه آمده و (۳۰) ماده الحاقی هم در انتهای لایحه آمده. عمده مواد الحاقی اگر دقت بکنید نزدیک (۵) ماده از این مربوط به کمیسیون فرهنگی و پیشنهادهای که کمیسیون فرهنگی داشتند.

نکته‌ای که برادر عزیزمان جناب آقای توکلی اشاره کردند اینکه کمیسیون‌های فرهنگی باید نظر بدهند، اتفاقاً تمامی کمیسیون‌های فرعی نظرات کارشناسی و تخصصی و پیشنهادات خودشان را دادند، اگر شما دقت بکنید می‌بینید که تمام آنها لحاظ شده، به طوری که در کمیسیون کشاورزی (۶) ماده از این بندهای الحاقی مربوط به کمیسیون کشاورزی است که بیشترین بحث آن مربوط به حمایت از تولید و حمایت از تولید پایدار کشاورزی است که اقتصاد کشور ما را می‌تواند پایدار بکند و روی پای خودش بایستد. چون ما اعتقاد داریم در شرایط تحریم و برون‌رفت از تحریم تنها راه آن حمایت از تولید است و آن هم حمایت از تولید بخش کشاورزی است که (۶) ماده الحاقی آن مربوط می‌شود به بخش کشاورزی که عمده‌تاً کمیسیون کشاورزی و کمیسیون صنعت و معدن و تجارت پیشنهاد داشتند.

یک بخشی از پیشنهادات و مصوبات مربوط به قانون ایشارگران و جانبازان و خانواده محترم شهدا، در بخش مسکن آنها، در بخش اینکه اگر جانبازانی درصد آنها مشخص نشده بود، همه این مواد در کمیسیون‌های اجتماعی و کمیسیون‌های دیگر پیشنهاد داده شده بود، خوشبختانه پیشنهادی که در کمیسیون بهداشت و درمان مطرح کردند و در کمیسیون اجتماعی چند مورد در این زمینه مطرح شد، همه اینها در

قالب (۵) ماده به تصویب رسید.

یکی از باکیفیت‌ترین مباحثی که امروز در لایحه تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت می‌بینید بخش ادامه «تحول نظام سلامت کشور» است، چون ما بحث نظام تحول سلامت کشور را که شما نمایندگان در سال ۱۳۹۳ قوانینی تصویب کردید که امروز مردم عزیز ایران اسلامی برای اینکه برای بهداشت و درمان به بیمارستان‌ها مراجعه کنند دیگر دغدغه درمان و دغدغه پول را ندارند کمیسیون برنامه و بودجه با همراهی و همکاری کمیسیون بهداشت و درمان و پیشنهادهای که خود دولت داشت، این طرح تحول را به صورت قانون دائمی آورده، بخش عمده‌ای از بندهای لایحه در این خصوص است، مخصوصاً دائمی کردن بخش کمک به پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای (۲۰) هزار نفر جمعیت که این یکی از خواسته‌های اساسی مردم عزیز ایران بود و همچنین تأمین و تجهیز بیمارستان‌ها با اولویت بیمارستان‌های مناطق کمتر توسعه‌یافته و کمک به بیماران صعب‌العلاج و افرادی که تحت پوشش نهادهای حمایتی هستند، اینها مورد تأیید و تصویب قرار گرفت. بخشی از کمکی که ما باید به بیمارستان بکنیم که مصوب شده است.

نایب‌رئیس - آقای کاتب! وقت تمام شده است، بحث را جمع کنید.

کاتب - چشم، اگر اجازه بفرمایید دو جمله هم در بخش کشاورزی عرض کنم، دو سه تا بند بسیار مؤثر و مفیدی هم در بخش کشاورزی در لایحه بودجه آمده است، یکی اینکه اراضی کشاورزی که اسنادی کشاورزان عزیز دارند بتواند وثیقه قلمداد شود که این تصویب شد و برای افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی مصوبات بسیار خوبی داشتیم. برای خرید محصولات استراتژیک که سال ۹۳ شما (۱۰۰۰) میلیارد تومان تصویب کردید، این را مصوب کردیم که دولت خط اعتباری مستقل تصویب کند تا دست دلان قطع شود و محصولات کشاورزی به موقع خریداری شود و پیشنهادات بسیار مؤثر و مفیدی را در بخش حمایت از تولید و بخش کشاورزی آورده شده که ان‌شاءالله به مرور زمان در بحث‌هایی که مطرح می‌شود و نقطه‌نظراتی که همکاران عزیز دارند به آن اشاره می‌کنیم که مردم عزیز هم در جریان باشند. والسلام‌علیکم و رحمه الله

نایب‌رئیس - اولین مخالف را دعوت کنید.

دبیر (منادی سفیدان) - اولین مخالف جنای آقای علیرضا خسروی هستند، بفرمایید.

علیرضا خسروی (سمنان و مهدیشهر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

عرض سلام و صبح به خیر دارم خدمت همه نمایندگان محترم و تقدیر و تشکر می‌کنم از عزیزانی که زحمت کشیدند و این لایحه پرماده و پرمواد را با زحمات زیاد در فصل تعطیلات به صحن علنی رساندند.

برادران و خواهران گرامی! ما در بودجه دو تا بحث را با همدیگر همیشه رسیدگی می‌کردیم، یک زنگ انشاء داشتیم و یک زنگ حساب که عمده‌تاً زنگ انشای ما پررنگ‌تر از زنگ حساب ما بود، ما در بودجه و در بررسی مواد بودجه عمده‌تاً می‌آمدیم می‌پرداختیم به یک‌سری از موارد، به یک‌سری از اصلاح قوانین و مقرراتی که وقت زیادی از مجلس را می‌گرفت

و نتیجه آن کار این شد به پیشنهاد جناب آقای دکتر لاریجانی که ما باییم یک بخشی از مواد بودجه را به صورت مجزا بررسی بکنیم و کار قشنگی بود، انصافاً هم دوستان در بخش‌های مختلف زحماتی را کشیدند که قابل تقدیر است. اما نکات مخالفت بنده روی یک قسمت‌های دیگرش است و آن نکات را خواهش من این است که دوستان توجه بکنند و هر تصمیمی که گرفتند، آن تصمیم جمع ما خواهد بود.

اساسی‌ترین ایرادی که به خود این برنامه و بودجه و اصلاحیه و این لایحه وارد است این است که مجموعه‌ای از قوانین در بخش‌های مختلف دارد اصلاح می‌شود که این در صلاحیت کمیسیون‌های تخصصی است، شما اصلاً نقشی برای کمیسیون تخصصی در بخش‌های مختلف ندیده‌اید، شما دارید یک سری از موارد ساخت و ساز را اصلاح می‌کنید، یک سری از موارد نفت را دارید اصلاح می‌کنید، یک سری از مواد بهداشت و درمان را اصلاح می‌کنید، اصلاً بهداشت و درمان در اصلاح این مواد نقشی نداشته. الان اصلاحیه اساسنامه شرکت نفت در کمیسیون انرژی در حال بررسی است، شما باز می‌آیید دوباره یک سری از موادی را دائمی می‌کنید که اصلاً آن دوستان در بخش‌های مختلفش نقشی ندارند. در عمران هم همین‌طور، شما آمده‌اید یک سری اختیاراتی را به بخش‌های مختلف ساخت و ساز داده‌اید، از شهرداری‌ها گرفته، بنیاد مسکن گرفته، در بخش‌های ریلی و حمل و نقل گرفته که اصلاً کمیسیون عمران هیچ نقشی در بخش‌های مختلفش نداشته.

به نظر من می‌رسد که این اولین اشکال است، اگر قرار بود که به همین سبک باشد همان روش تلفیق را ما داشتیم و همان را ادامه می‌دادیم، شما چرا آمده‌اید همه این اختیارات تلفیق را داده‌اید به یک کمیسیون خاص و نهایتش این شده که امروز ما داریم بررسی می‌کنیم؟ این اولین اشکالی است که به نظر من اشکال مهمی است و وارد است.

دومین مطلبی که می‌باید تأکید بکنیم، مغایرت با قانون اساسی است، اصل (۷۵) است، سیاست‌های کلی اصل (۴۴) است، در یک سری از بخش‌هایی که شما روش‌های واگذاری دادید که الان با این کارتان دارد دائمی می‌شود، اینها با سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری ناسازگار است. شما آمدید یک سری جاها را پتروشیمی را آمدید یک رقمی برایش تعیین کردید، آن رقم را مشخص کردید براساس آن رقم حتی بورس آمد وسط جاهای دیگر آمدند وسط، برای هر کدام استدلال‌هایی داشتید، الان با این کارتان دارید آن کارها را دائمی می‌کنید این چه روشی است که در هر صورت خیلی پشتوانه اساسی و علمی پشت سرش نیست؟

سومین مطلبی که باز دوباره باید تأکید بکنیم یک رویه غلطی از قدیم بود و ما این رویه غلط را داریم دائمی می‌کنیم و دارد این رویه غلط ادامه پیدا می‌کند این رویه غلط چه بود؟ ما هر ساله یک سری از قوانین و مقرراتی که داشتیم به خاطر اینکه این قوانین و مقررات را اصلاح کنیم تنها جایی که به ما اجازه می‌داد در اصلاح قوانین در ارائه بودجه بود. ما در فصل ارائه بودجه می‌آمدیم یک سری از قوانین دائمی را تغییر می‌دادیم اگر آن قوانین دائمی اشکال دارد باییم آن قوانین را اصلاح کنیم، چرا ما

اجازه می‌دهیم در فصل بودجه باییم آن قوانین دائمی مان را اصلاح کنیم و به یک سری قوانین و مقررات خودمان نقص وارد کنیم؟ این رویه غلط ادامه پیدا کرده تا جایی که الان ما با این کارمان داریم تئوریزه‌اش می‌کنیم. می‌گوییم ما همان اشتباه را داریم دائمی می‌کنیم یک سری از قوانین و مقررات را داریم به صورت دائم اصلاح می‌کنیم این هم نکته‌ای است که به نظر من باید یک مقدار رویش تأمل بشود و بخش‌های مختلفش را ما بایست ببینیم.

مطلب بعدی؛ همانطور که جناب آقای مهندس باهنر هم اشاره فرمودند چه ضمانتی هست برای سال ۹۴ ما دوباره در فصل بودجه همان مسائل زنگ انشاء و حساب را باز دوباره ترکیبی نداشته باشیم. باز شما یک سری از مواردی را بیاورید، بگویید باز اینجاها جا مانده، اینجاها نمی‌دانم یک سری اشکالاتی هست، بایید این قوانین و مقررات را تغییر بدهید. واقعاً ما می‌خواهیم این روند کاری خودمان را کی خاتمه بدهیم؟ این هم یک نکته‌ای است که به نظر من مغفول مانده و همین الانش هم باز یک زمزمه‌هایی است، علی‌رغم اینکه زحماتی که دوستان در تعطیلات کشیدند باز دوباره بررسی بشود که به صورت صبح و بعد از ظهر در این جلسات مختلف باز ما در فصل بودجه مطمئناً با یک سری از تبصره‌ها مشکلاتی خواهیم داشت و می‌بایست آنها را بررسی کنیم.

مطلب بعدی که باز دوباره جای تأمل دارد در خیلی از موارد و خیلی از مواد اختیارات وزرا کم شده و این اختیارات در اختیار معاونت نظارت راهبردی قرار گرفته. برادران عزیز! در هر صورت این (۱۸) تا وزیر مسؤولیتی نسبت به کارهایشان دارند یا ندارند؟ چرا ما باید طوری تدبیر کنیم که یک وزیر شخصیتش را آن قدر پایین بیاورد که برود جلوی معاونت نظارت راهبردی سرش را کج کند برای گرفتن بودجه‌ای که حق خودش هست؟ (منادی سفیدان - خیلی ممنون، آقای مهندس خسروی) چرا در بخش‌های مختلف ما این تدبیر را نمی‌کنیم، عمده این اشکالاتی که در اصلاح این لایحه آمده اختیاراتی به نظارت راهبردی داده که اختیارات وزرا را کم کرده و این اشکال اساسی در این بخش از اصلاح لایحه است. ممنون و متشکرم.

دبیر (منادی سفیدان) - دوستان! قبل از اینکه موافق بعدی صحبت کنند، من اسامی مخالفین و موافقین را یک بار عرض می‌کنم تا دوستان آماده بشوند، مخالف اول آقای علیرضا خسروی بود، مخالف دوم آقای احمد توکلی و مخالف سوم آقای حسن کامران هستند و موافق اول آقای علی محمد احمدی، موافق دوم آقای حسینعلی شهرباری و موافق سوم آقای محمدرضا پورابراهیمی هستند. از موافق اول جناب آقای علی محمد احمدی دعوت می‌کنم صحبت‌هایشان را بفرمایند.

علی محمد احمدی (دهلران، دره شهر و آبدانان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن سلام و ادب خدمت همکاران عزیز و تشکر از همکاران عزیزم در کمیسیون بودجه و نمایندگان کمیسیون‌های فرعی که در بررسی این لایحه اهتمام لازم را به عمل آوردند لازم است به استحضارتان برسانم که بودجه عملیات مالی کشور در یک سال مالی است و شفافیت، کارایی و

برخورداری از عملیاتی بودن لازمه یک بودجه خوب هست. متأسفانه ما هر سال شاهد این هستیم به جای اینکه به سمت یک بودجه شفاف و عملیاتی پیش برویم که ریل گذاری مناسبی برای سال مالی ما باشد ما می‌آییم در هر سال با وضع قوانین جدید و عمدتاً تکرار قوانینی که در گذشته بوده بدون رصد عملیاتی آنها بودجه را حجیم می‌کنیم. به طور طبیعی قانونگذاری در حین بودجه فرصت لازم را به نمایندگان محترم نمی‌دهد که تمام ابعاد اعم از رصد عملیات گذشته، درک درست از شرایط فعلی و آینده‌نگری را به طور کامل مدنظر قرار بدهد.

در واقع الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی این فرصت را در اختیار همکاران عزیز قرار می‌دهد که در راستای تدوین و تقنین یک بودجه خوب وارد عمل بشوند. ما در ادوار گذشته و در سنوات گذشته یکی از اشکالات اساسی که با آن مواجه بودیم و وقت قابل توجهی از صحن علنی مجلس از کمیسیون‌ها و از کمیسیون تلفیق می‌گرفت این بود که در حین بررسی لایحه بودجه ما قانونگذاری‌های متعددی می‌کردیم که این قانونگذاری‌ها بعضاً نه تنها کمکی به پیشرفت امور بودجه‌ای کشور نمی‌کرد، بلکه اشکالاتی برای دستگاه‌های اجرایی ایجاد می‌کرد.

امسال دولت در ابتکاری که به خرج داد با همکاری کمیسیون برنامه و بودجه و سایر کمیسیون‌ها این بود که قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت یعنی شماره (۲) را تقدیم صحن مجلس کرد و بررسی شد کمیسیون برنامه و بودجه و نمایندگان کمیسیون‌های فرعی در یک زمان مقتضی تمام ابعاد آن را مورد بررسی قرار دادند، اولاً نقاط قوت و ضعف قانون قبلی را مورد بررسی قرار دادند، ثانیاً با اهتمام جدی با سعه صدر تمام ابعاد عملکردی مقررات را در سال‌های گذشته مورد بررسی قرار دادند.

آنچه که عمدتاً در بودجه‌های سنواتی تکرار می‌شد و هر سال وقت کمیسیون‌ها و کمیسیون تلفیق را می‌گرفت این را ما در این قانون جدید آوردیم آن بخش که دولت بررسی کرده بود، در لایحه آورده بود آن مورد کنکاش و بررسی قرار گرفت آنچه که می‌بایست اضافه شود اعم از پیشنهاد کمیسیون‌های تخصصی و خود کمیسیون برنامه و بودجه مورد بررسی قرار گرفت. الحمدلله همکاران ما در کمیسیون بودجه اهتمام و وقت جدی گذاشتند تمام این موارد و مسائل را بررسی کردند و نهایتاً به لایحه‌ای رسید که الان در محضر شما همکاران عزیز هست.

ان‌شاءالله امیدواریم با وقتی که صحن علنی مجلس خواهد گذاشت با دقتی که همه همکاران عزیز در مورد این لایحه حساس و سرنوشت‌ساز خواهند داشت ما یک ریل گذاری حداقل یک‌دهه‌ای برای بودجه کشور خواهیم داشت البته این را اضافه کنم که خود دولت هم در واقع متعهد شده که ان‌شاءالله هنگام ارائه لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ غیر از یک ماده واحده و جداول ردیف‌ها دیگر پیشنهادات جدید قانونگذاری نداشته باشد و ان‌شاءالله ما بتوانیم با تعقیب این روال از فرصت‌سوزی‌هایی که در گذشته کردیم که آمدیم کمیسیون‌ها و صحن علنی مجلس را ساعت‌ها به بررسی طرح‌ها و موادی که عمدتاً تکراری بوده و وقت مجلس را گرفته

اختصاص دادیم از این هم پرهیز کنیم.

لذا به نظر بنده آنچه که در این لایحه یک‌فوریتی (۲) آمده این فرصت را در اختیار کشور می‌دهد که اولاً ما از قانونگذاری جدید جلوگیری کنیم دوماً یک قانونی داشته باشیم که برای بخش‌های مختلف راهکارهای عملیاتی داشته باشد این نکته‌ای هم که برادر عزیزم جناب آقای دکتر توکلی فرمودند که ما در یک لایحه آمدیم همه چیز کشور را می‌خواهیم بررسی کنیم لازم است به استحضار عزیزان برسانم که اولاً ما شماره یک این قانون را داشتیم، ثانیاً در عنوان این قانون آمده بخشی از مقررات مالی دولت.

همانطوری که مستحضر هستید کمیسیون بودجه کمیسیون بررسی مسائل مالی و بودجه‌ای کشور است و طبیعی است که ما همه چیز دستگاه‌ها و مأموریت آنها را بررسی نمی‌کنیم بلکه صرفاً در این لایحه بحث مقررات مالی و رابطه مالی دستگاه‌ها با بودجه هست و یک فرصتی هست که ما بتوانیم بودجه‌مان را ضابطه‌مند کنیم، نظارت در بودجه را تقویت کنیم، بودجه را قانونمند کنیم این فرصت را در اختیار دستگاه‌های اجرایی در اختیار سرمایه‌گذاران در اختیار ذینفعان در اختیار همه مردم عزیزمان قرار بدهیم که از یک بودجه‌ای برخوردار باشند که از ثبات لازم برخوردار باشد. (منادی‌سفیدان - خیلی ممنون) من به عنوان مثال در عرض آخرم عرض کنم که مثلاً به عنوان مثال یکی از نکات کلیدی در بودجه چشم‌اندازهای باثبات است که ما در این قانون برای بسیاری از بخش‌های کلیدی سرمایه‌گذاری‌مان این فرصت را ایجاد کردیم که از ثبات مالی لازم دولت برخوردار باشند تا سرمایه‌گذاری در یک فضای مناسب تعقیب بشود، تشکر می‌کنم.

دبیر (منادی‌سفیدان) - خیلی ممنون، مخالف دوم جناب آقای دکتر احمد توکلی بفرماید.

احمد توکلی (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

من در تذکر قبلی هم عرض کردم که این لایحه کلیات در واقع ندارد چرا؟ برای اینکه (۵۰) تا قانون کشور را می‌خواهید عوض کنید، قانون مالیات بر ارزش افزوده، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون آیین دادرسی کیفری، قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، قانون چگونگی برگزاری مناقصات، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و چهار، پنج تا قانون کشور را می‌خواهد عوض کند، بنابراین کلیات ندارد. کلیات وقتی است که یک موضوع مشخص طبق ماده (۱۳۵) آیین‌نامه در لایحه رعایت بشود، ولی من به ناچار بعضی چیزهایی که شاید بشود گفت که بیشتر مواد گرفتارش هستند عرض می‌کنم.

یک، کاری که صورت گرفته، زحمت کشیدند، بنده خودم هم در مشهد خدمت دوستان بودم در تعطیلات هم برادران عزیز من کار کردند، این را یک سرعت غیرمنطقی می‌دانم برای اینکه این لایحه‌ای که (۵۰) تا ماده را می‌خواهد عوض کند کار کارشناسی خیلی وسیع لازم دارد مثلاً در مورد مناسبات دولت و نفت ما در قانون نفت، اصلاحیه قانون نفت که سال ۹۰ تصویب شد موادی داریم که همین حرف‌ها را می‌زند حالا برای چه

تکرار می‌کنیم؟ ما شدید متخصص تولید انبوه قانون که شبهات را بیشتر برای ما ایجاد می‌کند و برای در رفتن از اجرای قانون سوراخ باز می‌کند و ایجاد فساد.

یک مطلب دیگر که اینجا هست، موادی در این لایحه است که به سمت منافع گروه‌های خاص اریب دارد، تمایل دارد، قیمت‌گذاری پتروشیمی به این نحوه‌ای که صورت گرفته، در موضعش من توضیح خواهم داد که چگونه می‌تواند منافع گروه خاص را به شدت بالا ببرد. آقای وزیر صنعت، معدن و تجارت، بنده از دیوان محاسبات براساس ماده (۲۲۱) سؤال کردم که ایشان در چند شرکت پتروشیمیایی عضو هیأت مدیره هستند. من از ثبت اسناد استعلام کردم، جواب رسمی نداد ولی غیررسمی به من رساندند، (۲۰) تا شرکت را ذکر کردند، دو تا عمومی بود، هیچ از (۱۸) تا (۴) تا را باخبر شدیم که کنار کشیدند، (۱۴) تای دیگر چه شده؟ وقتی که وزیر مربوط خودش در سیزده، چهارده تا شرکت بنا بر اطلاعاتی که از ثبت من دارم، عضو هیأت مدیره هستند، چند تا از آنها کنار رفتند، چاه‌شان پر نیست.

مطلب دیگر تمایل افراطی که در این لایحه وجود دارد برای فروش مایملک دولت، ماده (۶) می‌گوید تمام طرح‌های مجتمع‌های هنری، فرهنگی، ورزشی و خدماتی به مزایده گذاشته می‌شود. شما توجه کنید که در شهر شما در حوزه انتخابیه شما دیگر بچه‌هایی که بخواهند دنبال توپ هم بدونند باید به بخش خصوصی پول بدهند.

ماده (۷) تغییر کاربری زمین‌های دولت را توصیه می‌کند اگر کلیات خدای‌نخواسته رأی آورد من در جایش خواهم گفت که زمین کمیاب‌ترین عامل تولید است. اگر دولت اینها را امروز حراج کند می‌گوییم مازاد بر نیاز، نیاز کی؟ نیاز امروز یا فردا، فردا را هم باید ببینیم یا نباید ببینیم، فقط امروز را ببینیم؟ اگر دولت بعداً خواست مدرسه بسازد چه کار کند وقتی زمین ندارد؟ الان اینها را حراج کند، یک عده‌ای بیایند بخرند بعد هم با زد و بند تغییر کاربری بدهند و هزاران میلیارد تومان پول گیر بیاورند، بی‌عدالتی اجتماعی را توسعه بدهند چه باید کنیم؟ بعداً دولت خواست درمانگاه بزند چه کند؟ پاسگاه نیروی انتظامی بزند، چه کند؟ ماده (۳۶) هم به همین بلا گرفتار است. توسعه گسترش بودجه‌های اختصاصی به شکل دائمی اینجا صورت می‌گیرد بودجه اختصاصی از نظر فن بودجه‌ریزی غلط است. نباید زیاد بشود. پیوند هزینه و درآمد کار غلطی است، غیر علمی است، خلاف قواعد بودجه‌ریزی است که در اینجا توسعه پیدا می‌کند.

نکته بعدی و بسیار مهم اجازه استقراض به دستگاه‌های دولتی می‌دهد تا الان خود دولت بدهکار می‌شد یا شرکت‌های دولتی بدهکار می‌شدند حالا از این به بعد ادارات آموزش و پرورش هم می‌توانند بدهکار شوند. بروند از بانک‌ها وام بگیرند. این یک فاجعه برای آینده کشور است.

و دو تا مطلب مهم دیگر این است که نسبت این مواد با گسترش یا محدود کردن فساد سیستماتیک که کشور به آن مبتلا هست، معلوم نیست، بعضی از دوستان می‌گویند که فساد سیستماتیک نیست. بنده با ضرس قاطع می‌گویم همه دستگاه‌های نظارتی خودشان کم و زیاد مشکل

پیدا کرده‌اند. این طرح سیاه‌نمایی نیست، اگر ما به این طرح‌ها توجه نکنیم این سیاهی‌ها قسمت‌های سفید دیگر را هم می‌خورد.

و آخرین نکته این است که ما دنبال پیشرفت عادلانه هستیم، رهبری تصریح کرد که هر طرحی یا لایحه‌ای که به این مسأله توجه نکند به درد ما نمی‌خورد. نسبت این مواد با گسترش بی‌عدالتی یا محدود کردن بی‌عدالتی چیست؟ به این دلایل عرض می‌کنم این لایحه باید به چند لایحه تفکیک بشود و تقدیم مجلس شود حقوق نمایندگان ضایع نشود. دوست من فرمودند که نمایندگان کمیسیون‌های فرعی نظر دادند، آنها فرعی نیستند، بعضی‌ها برحسب مورد اصلی هستند، حقوق‌شان ضایع شده، فقط بعضی از پیشنهاداتشان را توانستند به کمیسیون بودجه بقبولانند.

بنابراین به این دلایل که این قانون لایحه‌ای است که (۵۰) تا قانون بسیار متفاوت در طیف گسترده را می‌خواهد اصلاح کند و کار کارشناسی به این شکل امکانپذیر نیست. زحمات دوستان مأجور ولی نتیجه مثبت نیست و نسبت‌هایش با عدالت و فساد مشخص نیست، من خواهش می‌کنم به کلیات رأی ندهید تا دولت محترم این را تفکیک کند به چند لایحه تقدیم مجلس کند، البته هر کمیسیونی که اصلی است کار کارشناسی بیشتری صورت می‌دهد تا ان‌شاءالله امر پخته‌تری به مجلس تقدیم بشود. والسلام‌علیکم و رحمه الله و برکاته

دبیر (منادی سفیدان) - خیلی ممنون، موافق بعدی جناب آقای دکتر حسینعلی شهرباری هستند، بفرمایید.

حسینعلی شهرباری (زاهدان) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام خدمت همکاران محترم و با تشکر از موافق محترم و مخالفت جناب آقای دکتر توکلی. می‌خواستم خدمت عزیزان عرض کنم که سال‌هاست در مجلس در فصل بودجه، برنامه‌ریزی می‌شود، قانونگذاری می‌شود؛ ولی هیچ وقت نتوانستیم نه در کمیسیون تلفیق و نه در صحن علنی مجلس آن طور که باید و شاید به کل بودجه بپردازیم و همیشه تبصره‌های متعدد متأسفانه وقت زیادی از مجلس را می‌گرفت و یکی از مشکلات این بود که در فصلی در کمیسیون‌ها بود که همیشه کمیسیون اصلی هم چون بودجه دولت می‌آمد کمیسیون برنامه و بودجه بود و کمیسیون‌های دیگر، کمیسیون فرعی بودند و یک خیل عظیمی از مراجعین چه از بخش دولتی و چه از بخش خصوصی به کمیسیون‌ها و اشخاص مراجعه می‌کردند و پیشنهادات متعددی را ارائه می‌کردند که متأسفانه به علت ضیق وقت نه در کمیسیون تلفیق به آن پرداخته می‌شد.

با توجه به محدودیت زمانی که در قانون پیش‌بینی شده و نه در فصل بودجه که در صحن علنی می‌آمد به آن پرداخته نمی‌شد و فقط به تبصره‌هایی که در کمیسیون تلفیق تصویب شده بود، پرداخته می‌شد، حداکثر آخرش در هر کمیسیونی می‌گفتند، یک یا دو تا از پیشنهاداتتان را بیاورید که آن هم معلوم نبود که تصویب بشود و یا نشود.

اینکه ما در قوانین کشور مشکل داریم در این شکی نیست. ما زمین‌خواری

مثبت بدهند.

دبیر (منادی سفیدان) - خیلی متشکرم، مخالف سوم جناب آقای دکتر حسن کامران دستجردی هستند، بفرمایید.

حسن کامران دستجردی (اصفهان) - بسم الله الرحمن الرحيم خانم‌ها و آقایان توجه بفرمایید! بنا بود حاج آقای ابوترابی یک کمیسیون مشترک تشکیل بدهند که از همه کمیسیون‌ها باشند و این بررسی شود. این کمیسیون مشترک هوا شد، حالا چه طور هوا شد بالاخره مخبر توضیح بدهد. آقای باهنر! قبل از شروع جلسه فرمودند بله، برای اینکه مشورت بشود، مخبر هم فرمودند با همه کمیسیون‌ها مشورت شده، اصلاً با کمیسیون امنیت مشورت نشده.

ایران بعد از چین و روسیه، پرمسایه تهدیدات هم وجود دارد دیگر حرف‌های ما راجع به تهدیدات زیره به کرمان بردن است. در همین برنامه پنجساله و در همین بودجه بنیه دفاعی را بارها بحث کردیم. هیأت‌رئیس مجلس، رئیس مجلس، دست‌اندرکاران دفاع، گاهی هم با فشار، با منت، بی منت، دو کلام آوردند. شما خداوکیلی در اینجا نگاه کنید، یک کلام از بنیه دفاعی آمده؟ وقتی امنیت نباشد، همه چیز هیچ می‌شود، یک کلام از بسیج آمده؟ در همین برنامه پنجم یک درصد برای پایگاه‌ها بوده در بودجه هم آمده از همه چیز هم آوردید. ببینید یک کلام از راهیان نور آمده، اصلاً سه طلاقه شده دفاع و بسیج و راهیان نور. این چه مشورتی است آقای باهنر که شما قبل از شروع جلسه فرمودید؟ اینکه بنا بود کمیسیون مشترک باشد این آشی که پخته شده، بین کمیسیون بودجه و هیأت‌رئیس این آش به قول اصفهانی‌ها شله‌قلم‌کار است، اصلاً معلوم نیست، چه از آن در می‌آید؟

پس ما واقعاً در اینجا نگاه‌مان هم به پولدارها بوده. ببینید من اینجا یک بند می‌خوانم «فرمول قیمت حداقل برای مدت (۱۰) سال از تاریخ تصویب این قانون تغییر نخواهد کرد»، (۱۰) سال پتروشیمی قیمتش عوض نشود، که چه آخر؟ اینجا که گاز مفتی می‌بردند، پارسال گاز را گفتیم مفتی نبرند، کلی هم بعضی‌ها ناراحت شدند، حالا اینجا این چه صیغهای است که تلفیق آورده این (۱۰) سال تغییر پیدا نکند؟ جل‌الخالق، مردم آب خوردن‌شان هم تغییر پیدا می‌کند این بطری‌های آب هست، قیمتش تغییر پیدا می‌کند، شما چه طور با چه بنیه شرعی و با چه استدلالی می‌گویید (۱۰) سال قیمت تغییر نکند؟ عجیب است.

بعد می‌فرمایند برای ایثارگران کار کردیم، ببینید آقا! برای ایثارگران در این قانون بند «ل» (۴۴) راجع به خانه‌هایش آمده، خانه بدهند، حالا اصلاحیه کمیسیون زیرآب این را هم زده، ببینید گفته اینکه شما گفتید بند آخر آخر در این اصلاحیه حاضر در بند «ج» ماده الحاقی (۲۹)، بند «ل» حذف، یعنی چه؟ یعنی تسهیلات، در برنامه پنجم بوده که خانه بدهید. حالا اینجا حکم دائمی اول در قبلی بوده، در اجرای بند «ل» در این اصلاحیه آمده بند «ل» حذف یعنی تسهیلات، چه منتهی است که بر ایثارگر می‌گذارید؟ فعلاً که برخی رانتی‌ها و از ما بهتران وام‌های آنچنانی می‌گیرند. یک کسی که دستش را داده، چشمش را داده، چه منتهی است؟ تازه آمدید می‌گویید این را اصلاح کردیم.

داشتیم، فساد داشتیم ولی این دلیل نمی‌شود که مشکلاتی را که جناب آقای دکتر توکلی اشاره کردند همین‌طوری باقی بماند. درست است ممکن است که در این قانون منافع بعضی از گروه‌ها در نظر گرفته شده باشد و ممکن است تفکر افراطی در فروش مایملک دولت وجود داشته باشد در واگذاری زمین‌ها و اراضی دولتی و واگذاری وجود داشته باشد، اجازه استقراض به دستگاه‌های دولتی داشته باشند، ولی بالاخره این هم مثل لایحه بودجه وقتی در صحن علنی می‌آید، عزیزان می‌توانند پیشنهاد بدهند و آن مواردی که مدنظر هست، اصلاح شود.

کمیسیون بهداشت و درمان هم در این نشستی که در مشهد مقدس بود عزیزان حضور داشتند و پیشنهاداتی را ارائه دادند بعد هم در صحن کمیسیون پیشنهادات دیگری را ارائه دادند، درست مثل زمان بودجه که اینها چاپ شده و در صحن علنی مجلس قطعاً عزیزان می‌توانند به پیشنهاداتی که دادند، بپردازند، دفاع کنند و آن پیشنهاداتی که مورد نظرشان هست، ارائه بشود، عزیزان و نمایندگان مجلس آن موقع هر طور صلاح دانستند می‌توانند به این وظیفه عمل کنند و اگر صلاح دانستند به این پیشنهادات رأی بدهند و اگر صلاح ندانستند قطعاً رأی نمی‌دهند ولی به هر حال این باید ساماندهی بشود این تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت که در سال‌های گذشته هم ما داشتیم که این مشکلات بود؛ واقعاً خیلی از مسائل حل شد ولی امیدواریم که وقتی این لایحه قرار است در مجلس حل شود دیگر در فصل بودجه دوباره همان گرفتاری‌هایی که در سال‌های گذشته وجود داشت دوباره اتفاق نیفتد؛ یعنی دوباره نیابند کلی تبصره و پیشنهاد بدهند و وقت مجلس تماماً به تبصره‌ها گرفته بشود و جداول و ردیف‌ها که بودجه اصلی مملکت است و یا شرکت‌های دولتی که بودجه اصلی مملکت است به آن متأسفانه پرداخته نشود.

فقط به تعدادی تبصره وقت مجلس و وقت کمیسیون‌ها و کمیسیون تلفیق گرفته بشود و نتایج هم این بشود که ما همیشه می‌بینیم که خیلی از آن تبصره‌هایی که متأسفانه در بودجه تصویب می‌شود؛ ولی یا اجرایی نمی‌شود و یا ناقص اجرا می‌شود برای اینکه خیلی از تبصره‌هایی که تصریح می‌شود؛ چون خیلی از مواقع با پیشنهادات دولت و لایحه دولت منافات داشته، اجرایی نمی‌شود.

شما دولت دهم را به یاد دارید زمان آقای دکتر احمدی‌نژاد، آن پیشنهاداتی که مجلس به بودجه اضافه می‌کرد معمولاً اجرایی و عملیاتی نمی‌شد می‌گفت من قبول ندارم و مجلس علی‌رغم اینکه وظیفه نظارتی داشت و می‌توانست برخورد کند ولی هیچ اتفاقی نیفتاد با توجه به معذوریت‌هایی که همیشه برای نمایندگان مجلس و مجلس به وجود می‌آید اگر ما بتوانیم واقعاً خیلی از این قوانین که به صورت تبصره است، و مثلاً در بودجه می‌آید اگر بیاوریم اینها را به عنوان قوانین دائمی یک بار که شده در مجلس شورای اسلامی تصویب کنیم دیگر آن اتفاقات نخواهد افتاد و وقت زیادی برای نمایندگان خواهد بود که در جداول و ردیف‌ها در فصل بودجه دقت بیشتری بشود، رسیدگی بیشتری بشود و به طور کامل به آن بپردازند، تشکر می‌کنم از اینکه عزیزان به کلیات آن رأی

در این اصلاحیه دومی آخرین بند (۱۱) نگاه کنید، یا رزمنده‌های معسر، چه آمده؟ تازه آوردید اینجا، ایثارگر غیرشاغل معسر. خوب یکی که کار ندارد، خانه ندارد، بیمه نیست، دیگر غیرشاغل معسر چه صیغه‌ای است؟ غیرشاغل، غیرشاغل است یعنی بیکار! خوب شما این را هم که تازه رزمنده‌های معسر در هر مقطعی می‌رویم داد می‌زنیم روی این خون‌ها نشستیم ریاست می‌کنیم، خوب دست آقای نوبخت درد نکند، این را آورده. آنجایی که آورده قبول، ولی تلفیق خیلی از احکام هم مانده، شما مگر نمی‌گویید ما مواد مادام العمر می‌آوریم، یا نیمه‌عمر می‌آوریم!

مثلاً همین کشاورزان، اگر در حالت معذورت تگرگ و باد و طوفان و سیل، ما گفته بودیم جرمه‌هایشان را نگیرند. در این مواد بود، حکم کلی هم بود. همین را هم باز نیاوردید. یعنی شما در هر بخشی وارد شوید احکام کلی مانده. آب! مگر حالا سر آن دعوا نیست در کل کشور؟ ما هشت حوزه آبریز داریم، آمایشی در اینجا فکر کردیم، آمایش یعنی نحوه تشخیص بهره‌برداری از سرزمین. تازه یک ماده ناقص از برنامه پنجم راجع به آب آوردید، آن هم آب‌فروشی (سبحانی‌نیا - وقت جناب‌عالی تمام است آقای دکتر کامران) مازاد حق‌آبه‌ها را باید به ایشان بفروشیم، (تمام کردم) (منادی سفیدان - ممنون آقای کامران) و یک کلام هم از دریا نگفتیم در احکام کلی. پس بنیه دفاعی صفر، بسیج صفر، ایثارگران دست‌کاری شده، احکام دیگر هم نیامده، من به این... و الا اصل کار خوب است، ولی حالا که آوردیم چرا اینطور؟ خیلی ممنون.

نایب رئیس - متشکر، نفر بعدی را بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - ممنونم، موافق سوم جناب آقای دکتر محمدرضا پورابراهیمی هستند، بفرمایید.

محمدرضا پورابراهیمی داورانی (کرمان و راور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همکاران، خیلی خوشحال هستیم بعد از مدت‌ها پیگیری که انجام شد در خصوص لایحه انضباط مالی دولت این لایحه امروز به صحن علنی آمده. من خواهش می‌کنم همکاران با توجه به اهمیت موضوع و شرایط خاصی که ما در تصویب این لایحه داریم به نکاتی که عرض می‌کنم عنایت بفرمایید.

سال‌هاست یک رویه غیرمنطقی در مجلس شورای اسلامی ایجاد شده و آن بررسی لایحه بودجه است که تقریباً یک ششم وقت سالانه مجلس را به خودش اختصاص می‌دهد و خیلی از فعالیت‌ها را تحت تأثیر و تحت الشعاع خودش قرار می‌دهد و عملاً محدود می‌کند نمایندگان را در فعالیت‌های دیگری که باید به آن موضوعات بپردازند.

این وضعیت بررسی بودجه در کشور ما نشان‌دهنده این است که ما در کنار موضوع بحث بودجه عمده تمرکز خودمان را بر احکام غیربودجه‌ای قرار دادیم. چیزی که شما سال‌ها حداقل نمایندگان این دوره و نمایندگان ادوار قبل در صحن علنی شاهد آن بودند بررسی احکامی که بجز بی‌ثباتی در فرآیند اجرای کشور بعضاً هیچ چیزی را عاید کشور نمی‌کرد. در حوزه مباحث اقتصادی که شاید امروز از مهم‌ترین

اولویت‌های کشور ما محسوب می‌شود. ما تصمیماتی را در لایحه بودجه سنوات قبل اخذ کردیم که متأسفانه با روح سرمایه‌گذاری و با ادبیات بلندمدت سرمایه‌گذاری کاملاً متفاوت است. هر سال در لایحه بودجه در کجای دنیا شما سراغ دارید که ما تعیین قیمت خوراک برای پتروشیمی‌ها انجام دهیم.

کجا امکان دارد که ما تعیین قیمت سنگ آهن برای شرکت‌های فولادی انجام دهیم؟

کجا امکان دارد که ما هر سال مالیات بر ارزش افزوده را با نرخ‌های متعددی تصویب کنیم؟

کدام فعال اقتصادی می‌تواند نسبت به آنچه را که عدم ثبات در قوانین و مقررات کشور است تصمیم‌گیری کند؟ کجا این امکان‌پذیر است؟

یک سرمایه‌گذاری که در حوزه‌های مختلف که امروز نیاز کشور است و ما تشویق باید کنیم بخش سرمایه‌گذاری را، امروز در کشور بخواهد اقدام به سرمایه‌گذاری کند نیازمند یک تصمیم بلندمدت است. مگر سالانه می‌شود قیمت خوراک پتروشیمی را تغییر داد؟ کدام سرمایه‌گذار داخلی و خارجی حاضر است سرمایه‌گذاری کند؟ اشکالات جدی بر بررسی لایحه بودجه وارد بوده، اولین اشکال این بوده که ما احکام غیربودجه‌ای را می‌آوردیم.

خود آقای دکتر توکلی بارها در کمیسیون تلفیق که امروز مخالف صحبت کردند و توضیحات‌شان هم قابل قبول است بارها در کمیسیون تلفیق توضیح دادند و بیان کردند که ما داریم احکام غیربودجه‌ای را بررسی می‌کنیم، خوب این لایحه تلاش مشترک مجلس و دولت بود که ما برای اولین بار احکام غیربودجه‌ای را از بودجه‌ای جدا کنیم. این اقدام مهم سرفصل تأثیرات بزرگی است در عرصه‌های مختلف از جمله مباحث اقتصادی، که ما الان به مواردی از آن اشاره کردیم. در شرایطی که ما نیازمند ثبات در تصمیم‌گیری هستیم این اقدام به نظر شما اقدام مثبتی است یا اقدام منفی است؟

دوستان اشاره کردند به اشکالاتی که وارد است. شما نگاه کنید تمام موارد در چند بخش بیان شد. نکته اول بیان شد که نحوه رسیدگی اشکال دارد. خوب این اشکال به مجلس وارد بود، چرا دوستان در زمان بررسی در صحن علنی تذکر ندادند، کمیسیون مشترکی که قول داده بودند بنده هم انتقاد دارم به این قضیه، بنده هم عضو کمیسیون برنامه و بودجه نیستم، عضو کمیسیون اقتصادی هستم، ما هم لازم می‌دانستیم یکی احکام به شکل جدی‌تری بررسی شود و کمیسیون‌های دیگر هم موضوعات‌شان را دقیق‌تر بیاورند. نحوه رسیدگی اشکالاتی دارد، اما به موضوع چرا شما به کلیات بحث شما دارید مخالفت می‌کنید؟ این اقدام گره‌گشایی هست از موضوعات مختلف اقتصادی و اجرایی کشور.

ما هر سال می‌آییم در خصوص صندوق توسعه ملی تصمیم‌گیری می‌کنیم، اینجا آمدیم یک‌جا بیان کردیم، (۲۰) درصد از منابع را شکلش را تعریف کردیم به شکل سپرده، کمک کند به بخش‌های اقتصادی کشور، برای بلندمدت هم این تصمیم صادق است و باید جاری باشد. خوب اینها به نظر شما اشکال دارد؟

برادرمان آقای کامران مطرح کردند که شما ایشارگران را ندیدید، من می‌خواهم بگویم این اشتباه شماسست. در اینجا ما مستمر دیدیم سال‌هایی بود که این عدد و رقم‌ها تحقق پیدا نمی‌کرد در این لایحه دولت مکلف است هر سال موضوع ایشارگران و جانبازان و خانواده شهدا را مدنظر قرار دهد. اینها که نقاط قوت لایحه است، نه نقاط ضعف لایحه.

اینها کمک می‌کنند، شما اگر موارد را عنایت کنید در خصوص نرخ پتروشیمی کجا عدد گذاشته شده؟ یک فرمول لحاظ شده با قیمت‌های جهانی بسته شده، همه ساله متناسب با تغییرات قیمت جهانی تغییر پیدا می‌کند. خوب این به نفع کشور است؟ یا ما یک عدد ثابت در لایحه بودجه بگذاریم، کاری که سال گذشته کردیم و لطمه شدیدی به مجموعه شرکت‌های پتروشیمی و بورس کشور وارد کردیم.

خوب اینها نمونه‌هایی بود که در صحن اتفاق افتاد شما شاهدش بودید. آن چیزی که ما امروز نیازمندش هستیم در بحث بهداشت و درمان یا در موارد دیگر خوب دوستان الان فرصت پیشنهادات، حذف، اضافه، اصلاح که از کسی گرفته نشده. در زمان بررسی هم گفتیم الان موارد پیشنهادی هم دوستان آوردند. هر بندی که نیازمند اصلاح است شما پیشنهادات اصلاحی خود را در خصوص آن انجام دهید مثل همه لوابج. کسی نگفته امروز که کلیات تصویب شد همه مواد... بله، بنده هم نسبت به بعضی از احکام و مواد و تبصره‌ها اشکالاتی دارم. خوب قطعاً در زمان مقرر توضیحات را خواهیم داد و بحث خواهیم کرد. اما این نافی آنچه را که به عنوان تصویب یک کار بزرگ در مجلس هست نمی‌شود.

شما همه ساله عزیزان نماینده عنایت داشته باشید! دو ماه از سال را اختصاص می‌دادید به بودجه. بودجه‌ای که همه‌اش می‌شود ظرف یک هفته (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر آقای دکتر پورابراهیمی) اعداد و ارقام و جداول را، (چشم اجازه بفرمایید آقای سبحانی‌نیا!) می‌شود ظرف یک هفته اعداد و ارقام و جداول را جمع‌بندی کرد، ولی ما دو ماه وقت نمایندگان، چقدر ارزش دارد این وقت نمایندگان برای کارهای دیگر، خوب این دارد تبدیل می‌شود به یک ساختار تعریف‌شده‌ای که ما در زمان بررسی بودجه دیگر یک حکم را هم بررسی نمی‌کنیم. همه اینها می‌آید.

اگر موارد و اشکالاتی هست، قطعاً در حین بررسی قابل انجام است. اگر به نحوه رسیدگی کمیسیون‌ها باید مشارکت می‌کردند باید قبلاً دوستان این را پیگیری می‌کردند به جَد. از ریاست محترم مجلس هم می‌خواستند کمیسیون مشترک تشکیل شود. امروز این کار انجام شده، ما هم از کمیسیون برنامه و بودجه هم از دولت تشکر می‌کنیم که این اهتمام را داشتند و این یک تحول بزرگ در ساختار اقتصادی کشور، در حوزه بودجه‌نویسی و حوزه‌های فعالیت‌های مرتبط با احکام غیربودجه‌ای است که به نظر من می‌تواند منشاء آثار مثبتی در عرصه‌های مختلف اجرایی و اقتصادی کشور شود و لذا خواهش از همه همکاران این است به کلیات رأی دهند تا ان شاء الله در بررسی مواد آنچه را که مدنظر هست پیشنهاداتی هست ان شاء الله بتوانیم مد نظر قرار دهیم. ممنون و متشکر هستیم.

نایب‌رئیس - خیلی ممنون و متشکر، دولت بفرمایید. همکاران دقت بفرمایند بحث، بحث مهمی است ان شاء الله جمع‌بندی مناسبی را داشته باشیم.

محمدباقر نوبخت حقیقی (معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور) - بسم الله الرحمن الرحیم

لایحه‌ای که هم‌اکنون در دستور کار مجلس محترم قرار گرفته نمادی از تصمیم مشترک مجلس شورای اسلامی و دولت در اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور است. طبق بندهای (۳۲) و (۳۳) سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری برای برنامه پنجم تصریح شد که با توجه به جایگاه برنامه سالانه کشور که به صورت بودجه مورد توجه قرار می‌گیرد باید در ساختار نظام بودجه‌ریزی کشور اصلاحاتی به انجام برسد و بودجه‌ریزی سنتی افزایشی به شیوه مبتنی بر عملکرد تهیه شود.

سه اقدام برای اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور لازم و ضروری است. نخست، تقدیم به وقت لایحه به مجلس تا نمایندگان محترم از وقت کافی برای تدقیق تبصره‌ها و احکامی که در بودجه هست برخوردار شوند، بودجه‌ای مناسب، قوانینی منقح برای اجرا در جایگاه برنامه یک‌ساله به دولت ابلاغ شود. این مهم در همان نخستین اقدام دولت در تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۹۳، اجرایی و عملیاتی شد و دولت موفق شد با عنایت به شروع کار دولت یازدهم در وقت مقرر، لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ را به مجلس محترم تقدیم کند و باید از نمایندگان شریف و متعهد مردم در مجلس شورای اسلامی قدردانی کنیم که آنها هم به وقت این لایحه‌ای را که به هنگام تقدیم شد آن را تهیه، تنظیم، تدوین و نهایتاً تقنین فرمودند و به قسمی که ما برای نخستین بار قبل از اینکه سالی آغاز شود هم قانون بودجه آن سال و هم همه آیین‌نامه‌های اجرایی و ضوابط مالی بودجه را به صورت مصوب منتشر کرده بودیم. این نخستین همکاری بین دولت و مجلس برای اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور بود.

کار لازمی که کافی نبود. برای کفایت باید ما اقدامی انجام می‌دادیم تا هر ساله مجلس یک کار تکراری را در خصوص بررسی تبصره‌ها انجام نمی‌داد. هر سال یک ماده واحده با تعداد کثیری تبصره که غالب آنها هم هر ساله تکرار می‌شد در اختیار نمایندگان محترم قرار می‌گرفت. لازم بود از اینکه ما یک بار نه در فصل بودجه که در آیین‌نامه داخلی مجلس محترم مدت زمان ارائه پیشنهاد از سوی نمایندگان، از سوی کمیسیون‌های تخصصی و نهایتاً کمیسیون تلفیق محدود و مقید به روزهای خاص بود، نمایندگان فرصت داشته باشند تا مذاقه کافی روی تبصره‌ها انجام دهند. از این رو همه تبصره‌های تکراری یک‌جا در قالب یک لایحه قبل از زمان رسیدگی به بودجه در خدمت نمایندگان محترم قرار گرفت که این لایحه یک چنین اقدامی را میسر و ممکن می‌گرداند.

بنابراین گام دیگری که در راستای اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور باید برداشته می‌شد، همین تجمیع تبصره‌های تکراری و تقدیم آن به وقت به مجلس محترم و قبل از زمان رسیدگی به بودجه بوده که این کار را دولت بر عهد خودش با مجلس وفادار ماند و آنها را تقدیمتان کرد. من بسیار

قدردانم از کمیسیون محترم که حتی در تعطیلات تابستان هم وقت کافی را برای تدوین این لایحه گذاشت و آن را آماده کرد و تقدیم مجلس کرد که امروز در دستور کار قرار گرفته.

اقدام سومی که برای اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور باید صورت می‌گرفت و دولت می‌بایست در راستای وفای به عهد به آن پایبند می‌شد تغییر روش بودجه‌ریزی از بودجه‌ریزی افزایشی سنتی به روش بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد بود که با آخرین تجارب جهانی در خصوص شیوه بودجه‌ریزی انطباق کامل دارد و در یکی از بندهای ابلاغی (۳۲) و (۳۳) هم از سوی مقام معظم رهبری تصریح شده بود که باید بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد تهیه شود. کاری که بیش از (۱۳) سال در مجلس محترم هر سال به نوعی تکرار می‌شد و عملیاتی نمی‌شد. حتی در سال ۱۳۸۰ که خود من سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه بودم و بودجه سال ۸۰ را مطرح می‌کردم این را بیان کردیم و متوجه شدیم که این کار تا امروز هم انجام نشد. اما به اختصار روی چند نکته اشاره کنم و زمان را واسپاری کنم برای بحثی که روی جزییات است.

بعضی از دوستان اشاره فرمودند که این مطالب متنوعی است که در یک لایحه گنجانده شد، التفات داشته باشید که اساساً قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت چنین ماهیت و ظرفیتی دارد. اسمش هم همین است، تنظیم مقررات مالی دولت در بخشی از مسائل. یعنی ما موارد متنوع را در این قانون جمع می‌کنیم که این کار قابل انجام هست و الان هم به صورت قانون در اختیار است.

اشکالاتی بر برخی از مواد گرفتند، قابل تأمل است. من فکر می‌کنم که بررسی جزییات در مواد همین فرصت را برای دولت فراهم می‌کند، برخی از آن نکاتی را که شما به عنوان اشکال بیان فرمودید باید اصلاح شود، ما هم با شما موافقت می‌کنیم. که این اصلاح انجام شود تا ان شاء الله به یاری پروردگار آن توافقی که برای اصلاح نظام است، صورت بگیرد. بنابراین همه نظرات نمایندگان محترم با تصویب و تأیید کلیات قابل انجام است که ما در مواد مختلف این اصلاحات لازم را مطابق نظرات ارزشمند شما ان شاء الله به انجام خواهیم رساند.

دبیر (سبحانی نیا) - خیلی متشکر.

نایب رئیس - متشکر، کمیسیون بفرماید.

غلامرضا کاتب (سخنگوی کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات) -

بسم الله الرحمن الرحيم

من خواهش می‌کنم همکاران عزیز یک دقت نظری داشته باشند ضمن اینکه تشکر می‌کنم از مخالفین و موافقین که نظرات خوبی را ارائه دادند و اگر احیاناً ایراداتی هم وجود داشته باشد به تبع آن با پیشنهادات حذف یا اضافی همه آنها اصلاح خواهد شد و امیدواریم که آنچه که منافع ملی کشور و منافع نظام و منافع دولت است و منافع مردم در سرجمع هست ایجاد شود.

ببینید همکاران عزیز! مخالف اولی که تذکری دادند که بخشی از واگذاری‌ها در اینجا اصلاح می‌شود اتفاقاً اگر دقت کنید ما مباحثی را در اینجا اصلاح کردیم یعنی سه تا بندی را اصلاح کردیم از لایحه دولت

حذف کردیم، اتفاقاً همین تذکری که دوستان دادند. ما در ماده (۸) که اصلاح کردیم بحث واگذاری تملک‌دارایی‌هایی که در حوزه فرهنگی، آموزشی و ورزشی که زیر (۵۰) درصد پیشرفت داشته و آنها را که دولت دنبال این بود که این را واگذار کند، حذف کردیم. دلیلش چیست؟ معمولاً پیشرفت فیزیکی این پروژه‌ها در مناطق کمتر توسعه یافته و شهرهای کوچک متأسفانه کم است، از طرفی هم در این مناطق واگذار نمی‌شود، آسیبی جدی به مناطق کمتر توسعه یافته بود. به همین خاطر آمدیم این را حذف کردیم. این نشان می‌دهد که کمیسیون برنامه و بودجه یک دقت کاملاً شفافی دارد که به مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق محروم توجه کند.

نکته دوم که اگر دقت کنید ما ماده (۲) را حذف کرده‌ایم در خصوص پرداخت بدهی‌های دولت به بخش خصوصی و شهرداریها و تعاونیها بود که این را هم گفتیم هر ساله در بودجه بیاورند که شفاف شود. این نشان می‌دهد که ما دقت کافی را در این بخش داشتیم.

همچنین بحث ماده (۱۳) را حذف کردیم در همین راستایی است که همکار عزیزمان اشاره کردند وزارت ارتباطات را که دولت اجازه می‌خواست با مشارکت بحثهای ICT کشور بیاید در فیبر نوری سرمایه‌گذاری کند این را حذف کردیم. این نشان می‌دهد که دقت لازم در این راستا شده است.

ایراد دیگری را که همکاران عزیز داشتند در خصوص قیمت‌گذاری در پتروشیمی است. ببینید عزیزان! ما در واقع خطایی که در بودجه سال ۱۳۹۳ انجام دادیم قیمت پتروشیمی را در مجلس تصویب کردیم آمدیم این خطا را اصلاح کردیم. چرا که مجلس کارش و جایگاهش قیمت‌گذاری نیست، بلکه جایگاه مجلس سیاست‌گذاری است. اتفاقاً نکته‌ای که برادر عزیزم جناب آقای کامران گفتند که فرمول قیمت‌گذاری ده سال آمده ثابت شود این اصل نیت همکاران ما در دولت و مجلس است. چرا در بخش پتروشیمی اگر ما یک شرایط ثابت ده ساله نداشته باشیم هیچ کس دیگر جرأت نمی‌کند بیاید سرمایه‌گذاری کند. ما اگر می‌خواهیم که در بخش پتروشیمی سرمایه‌گذاری وجود داشته باشد بخش خصوصی باید حداقل از یک ثباتی برخوردار باشد، بداند دو سال آینده، پنج سال آینده قیمت پتروشیمی را می‌خواهد با چه مبلغی بگیرد.

به همین خاطر ما به دولت گفتیم فرمولی بنویس که ده سال ثابت باشد، اینکه بهترین خدمت به بخش خصوصی و افزایش سرمایه‌گذاری است. اینکه ما برای دولت مشکل ایجاد نکرده‌ایم. نه تنها مشکل ایجاد نکرده‌ایم بلکه هم بازار سرمایه‌گذاری را راضی کرده‌ایم هم ثبات در سرمایه‌گذاری برای ده سال ایجاد کرده‌ایم و هم حق دولت را اینجا گرفته‌ایم. به دولت هم گفته‌ایم فرمولی را بنویس که حق دولت هم در اینجا تضییع نشود.

نکته‌ای که باز همکاران عزیز من در بخش ایثارگران اشاره کردند جناب آقای کامران! من خواهش می‌کنم حداقل حضرت‌عالی این بحث بند «ل» را یک بار مطالعه کنید. چون ما آنجا نیامده‌ایم بگوییم که بند «ل» حذف شود، بلکه آمدیم گفتیم برای اینکه وام مسکن جانبازان و ایثارگران داده

شود اول از اینکه آمدیم درصد (۲۵) درصد را حذف کردیم گفتیم براساس درصدی که جانبازان دارند و دولت هر چقدر، مثلاً اگر (۱۵) درصد در اولویت بود (۱۰) درصد نمی‌گیرد. از زمانی که (۱۵) درصد تکمیل شد می‌تواند به (۱۰) درصد هم بدهد.

در نتیجه اینجا آمدیم درصد را حذف کردیم که به نفع جانبازان است. آنجا بند «ل» متنی که حذف کردیم فقط آمدیم گفتیم در اجرای بند «ل» (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر جناب آقای کاتب، وقت حضرت‌عالی تمام است) چشم حاج‌آقا! این یک بند متنش یک کلمه حذف شود نه اینکه بند «ل» را حذف کردیم، اصلاً این بند حذف نشده است.

نکته دوم که در بحث بسیجیان معسر حضرت‌عالی اشاره کردید اتفاقاً کاری که کردیم گفتیم حق بیمه بسیجیان معسری که مشغول به کار نیستند، چون آنهایی که شاغل هستند که حق بیمه آنها توسط دستگاههای اجرایی پرداخت می‌شود، اینها را دولت بپردازند. اینکه کار بسیار خوبی است، ما نیامده‌ایم به اینها بگوییم که حق بیمه‌شان را چون خودشان کار ندارند چه کسی پرداخت کند. اتفاقاً اینجا آمدیم گفتیم که این عزیزی که در جایی مشغول نیستند و هیچ کس تکلیف ندارد بیمه آنها را پرداخت کند اینجا دولت پرداخت کند. اگر چه در مواد دیگر ماده (۴۴) دولت خودش هم گفته که پوشش کامل تمامی روستاییان و عشایر تحت پوشش بیمه خدمات درمانی قرار بگیرد و آنها انجام شود.

آخرین جمله من دوستان عزیز! من خدمت دوستان عرض می‌کنم، ما می‌گوییم الان چکار می‌کنیم؟ مگر اینکه این قانونی که هر سال در بودجه بوده را نمی‌آییم تکرار کنیم، اینهایی که هر سال آورده می‌شد را دائمی می‌کنیم؟ (نایبرئیس - خیلی ممنون آقای کاتب) ممکن است یک یا چند بند آن باقی بماند، اشکالی ندارد آن بندها را هم می‌توانیم اضافه کنیم. علی‌ای حال این قانون دائمی نیست. این قانونی بود که در بودجه سنوات آورده می‌شد، داریم اینها را به صورت دائمی می‌کنیم. خواهش می‌کنیم که همراهی کنید که ان‌شاءالله کلیات آن مورد تأیید مجلس شورای اسلامی قرار بگیرد.

نایبرئیس - خیلی ممنون و متشکر، من از همکاران محترم خواهش می‌کنم به صندلی‌های خودشان مراجعه بفرمایند. عزیزان محبت کنند به صندلیها مراجعه کنند، بحث، بحث مهمی است ان‌شاءالله عزیزان با جدیت در رأی‌گیری شرکت کنند.

حاضر ۲۲۴ نفر، عزیزان محبت کنند رأی‌شان را اعلام بفرمایند. عزیزی که فریاد «دو» می‌زنند مثل اینکه می‌خواهند در بودجه دوباره گرفتار شویم. خواهش می‌کنم عزیزان در رأی‌گیری شرکت کنند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. حالا باید در همان بودجه سراغ قضیه برویم و ببینیم ان‌شاءالله چه می‌شود.

۵- ادامه رسیدگی به طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر (ثبت ۴۶۷)

نایبرئیس - دستور بعد را اعلام بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور بعد ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون

مشترک در مورد طرح یک‌فوریتی حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر است. سخنگوی محترم کمیسیون برای ارائه گزارش تشریف بیاورند. با توجه به اینکه قبلاً کلیات تصویب شده ما در گزارش جزئیات وارد ماده (۱) می‌شویم. در ماده (۱) پیشنهادی را دوستان مطرح می‌کنند؟ آقای موسوی‌نژاد! پیشنهادتان را مطرح می‌کنید؟ بفرمایید.

موسوی‌نژاد - این پیشنهاد را نه، پیشنهاد بعدی را مطرح می‌کنم. **دبیر (فرهنگی) -** پیشنهاد شما حذف «عرف متشرعه» از ماده (۱) بود، مطرح می‌فرمایید؟ (موسوی‌نژاد - بله) بفرمایید.

سیدمهدی موسوی‌نژاد (دشتستان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم البته به دلیل اینکه قبل از بحث همین لایحه یک‌فوریتی الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت بود و شاید فکر نمی‌کردیم این بلافاصله در دستور قرار بگیرد من اصل موضوع را خدمت شما عرض کنم. ببینید! در پیشنهاد آمده است که «عرف متشرعه»، عرف شرعی به عنوان یک حکم دینی ما نداریم که بگوییم عرف شرعی همان شرعیات یا احکام مشروعه باشد. احکام مشروعه و قانون دینی و قوانین دینی ما و قوانین موضوعه دینی ما همان «عرف متشرعه» یا عرف شرعی را هم شامل می‌شود.

اینکه ما آمدیم عرف را آوردیم من فکر می‌کنم اینجا یک تحدیدی ایجاد کردیم، محدوده‌ای را ایجاد کرده‌ایم. بعضی از مناطق، بعضی از جاها و بعضی از مکانهایی که در کشور ما هم وجود دارد به هر حال یک عرفی را دارند که شاید آن عرف پسندیده باشد یا احیاناً نه پسندیده و نه ناپسند. اگر این را ما جزء شمول امر به معروف و نهی از منکر قرار دهیم طبیعتاً یک اجحاف و زیاده‌روی‌ای صورت می‌گیرد.

بعضی از این عرفهایی که به عنوان یک فرهنگی در جامعه یا در یک منطقه‌ای به عنوان یک فرهنگ مطلوب قلمداد شده و به عنوان یک فرهنگ صحیح دارد اجرا می‌شود ما این را آورده‌ایم جزء اگر کسی اجرا نکرد، اگر کسی به آن فرهنگ عمل نکرد، آن را ما جزء امر به معروف و نهی از منکر آورده‌ایم یعنی اگر نکرد باید او را به انجام آن امر کرد و اگر هم آن فرهنگ را انجام داد باید او را نهی کرد. ما زمانی می‌توانیم امر به معروف کنیم که واقعاً معروف باشد، جزء موضوعات دینی باشد، جزء احکام و نصوص شرعی باشد، یا جزء قانون مدون نظام جمهوری اسلامی باشد. غیر از این را ما نمی‌توانیم جزء شمول امر به معروف و نهی از منکر قرار بدهیم.

خواهش من این است که این را دقت بفرمایید. ما پیشنهاد دادیم گفتیم این را باید حذف کنیم تا مبادا اینکه خدای ناخواسته در بعضی از جاها رفتارهای سلیقه‌ای شود و یا بعضی از فرهنگها و بعضی از رفتارهای عرفی در یک جامعه محور بودن کار و یا بد بودن یک رفتار باشد. لذا ما خواهشمان این است که این را حذف کنید تا اینکه ما در بعضی از جاها با مشکل روبه‌رو نشویم. والسلام

دبیر (منادی‌سفیدان) - مخالف آقای قوامی هستند، صحبت می‌کنید؟ صحبت نمی‌کنند، آفرین، آفرین. آقای رئیس! مخالف صحبت نمی‌کنند. **نایبرئیس -** بسیار خوب، کمیسیون نظری ندارد. دولت بفرمایید.

محمدرضا خباز (معاون تقنینی معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) -

سلام‌علیکم - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ضمن تشکر از طراح محترم، در رابطه با ماده (۱) ایشان فرموده‌اند که «عرف متشرعه»، معنا و تعریف خاصی ندارد و حرف درستی هم هست به این معنی که ممکن است از آن برداشتهای مختلفی بشود و ما قرار نیست که سلیقه‌های مختلف را حاکم کنیم. قرار نیست که هر کس بر مبنای برداشت خودش از شرع مقدس اسلام یک تصمیم بگیرد. امروز که در غیبت کبرای امام زمان (علیه‌السلام) به سر می‌بریم ما مراجع تقلیدی داریم که امام زمان (علیه‌السلام) فرمودند: «ان راد علیهم راد علینا و ان راد علینا راد الله». مراجع تقلید ما امروز و در رأس آنها ولی فقیه می‌توانند مسائل شرعی ما را برای ما تبیین کنند و برای ما هم حجت خواهد بود، بین خود و خدای خود.

در اینجا کلمه «عرف متشرعه» یک کلمه نامأنوسی است از ذهن عده زیادی، هم از نظر مردم و هم از نظر آمران به معروف و ناهیان از منکر. عرض کردم کلمه «متشرعه» برداشتهای مختلفی می‌شود و این احیاناً ممکن است گرفتاریهایی را به وجود بیاورد که این گرفتاریها بعداً خود نمایندگان محترم در شهرستانهایشان دچار مشکل شوند و به خود بگویند ای کاش در روزی که دستان باز بود و فرصت مناسبی بود قانونی می‌نوشتیم که قابل برداشتهای مختلف نبود و این برداشتهای مختلف طبیعتاً آثار نامأنوس و نامطلوبی را برای کشور به ارمغان خواهد آورد.

بنابراین جناب آقای موسوی که خودشان از علما هستند و از نمایندگان فعال و بسیار خوب پیشنهاد کردند که کلمه «متشرعه» حذف شود. می‌شود: «قوانین و عرف مورد امر قرار گرفته یا منع شود».

دبیر (فرهنگی) - معذرت می‌خواهم جناب آقای خباز! ایشان پیشنهادشان کلمه «عرف متشرعه» با هم است. آنچه می‌ماند می‌شود «در شرع مقدس طبق قوانین».

خباز - «قوانین مورد امر قرار گرفته باشد یا منع شده باشد». ما یک سری قوانینی در کشور داریم به نام قوانین موضوعه، ما یک سری قوانینی داریم به نام «شرع مقدس اسلام» که این قوانین شرع مقدس اسلام و قوانین موضوعه کشور کافی است ولی اگر کلمه «عرف متشرعه» را بیاوریم طبیعتاً «عرف متشرعه» قابل برداشتهای گوناگونی خواهد بود و همان طور که عرض کردم ممکن است بعداً در امر قانونگذاری شما دوستان عزیز که به این امر رأی دادید پشیمان شوید و دیگر راهی برای برگشت نداشته باشد یا عده‌ای خدای نکرده، یک در هزار، یک در میلیون قصد سوءاستفاده داشته باشند، بخواهند با آن تسویه حسابهای شخصی و خصوصی و خانوادگی و محلی را انجام بدهند. اینها طبیعتاً همه می‌توانند از این کلمه سوءاستفاده کنند.

بنابراین اگر همان طوری که جناب آقای موسوی پیشنهاد کرده‌اند «قوانین» باشد و کلمه «عرف متشرعه» حذف شود طبیعتاً مورد قبول دولت هم واقع خواهد شد. والسلام‌علیکم و رحمه‌الله

نایب‌رئیس - خیلی ممنون و متشکر، کمیسیون موافق نیست.

پیشنهاد حذف واژه «عرف متشرعه» است. حضار ۲۱۱ نفر، همکاران محترم رأی خودشان را اعلام بفرمایند. دولت با حذف این واژه موافق است و کمیسیون موافق نیست. همکاران محترم در رأی‌گیری شرکت بفرمایند. خواهش می‌کنم، عزیزی که این جلو ایستاده‌اند، جناب آقای محفوظی! بگویند دوستان بروند رأیشان را بدهند. مخصوصاً استان خوزستان. پیشنهاد حذف «عرف متشرعه» است. کمیسیون مخالف است اما دولت موافق است. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد**. اگر پیشنهادی نیست قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱) - در این قانون معروف و منکر عبارتند از هر گونه فعل و قول و یا ترک فعل و قولی که در شرع مقدس، قوانین و عرف متشرعه مورد امر قرار گرفته و یا منع شده باشد.

تبصره - در موارد اختلاف در احکام شرعی نظر ولی امر مسلمین ملاک عمل می‌باشد.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۰ نفر، اصل ماده (۱) و تبصره‌اش مطرح است، عزیزان محبت کنند در رأی‌گیری شرکت کنند. همکاران محترم در رأی‌گیری شرکت کنند. این دوستانی که جلو هستند من خواهش می‌کنم در رأی‌گیری شرکت کنید. آقای برومند! تشریف می‌برید؟ منتظر رأی شما هستیم. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد**. ماده (۲) را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۲) جناب آقای موسوی نژاد می‌فرمایند «و باز داشتن» در ماده (۲) زائد است و حذف شود. آقای موسوی نژاد بفرمایید.

سیدمهدی موسوی نژاد (دشتستان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

«متولد می‌شویم تا بمیریم، پس وقتی خبر کوچ مرا شنیدید عکس‌العملتان آن چنان باشد که خبر تولدم را سالها پیش برایتان گفتند».

طلبه شهید مهدی خاتمی آنچه که در ماده (۲) آمده، ببینید این را دقت بفرمایید! حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، آمران به معروف و ناهیان از منکر احکامش مشخص است و رفتارها و اقدامات عملی را در نظام جمهوری اسلامی به عهده ضابطین قوه قضائیه و قوه قضائیه گذاشته‌اند. یعنی نیروی انتظامی یا خود قوه قضائیه مأموریت دارد که عمل و یا رفتار و یا اقدامی را نسبت به کسانی که منکری را انجام می‌دهند یا معروفی را انجام نمی‌دهند انجام بدهد. در ماده (۲) به دلیل اینکه این طرح که حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر است یعنی عموماً مردم، گروهها و جریانهایی که برای امر به معروف و نهی از منکر در جامعه فعالیت می‌کنند است این را باید دقت کنیم که هر کلمه‌ای که در قانون می‌آید اینها بار قانونی و بار حقوقی دارد.

در ماده (۲) گفته شده: «امر به معروف و نهی از منکر دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و بازداشتن از منکر است». ببینید! واداشتن و بازداشتن یک عمل است، یک اقدام است. این دیگر از مرحله لسانی گذشته است.

اگر یک جایی اقدامی یا عملی نسبت به یک کسی که به هر حال

منکری را انجام می‌دهد و معروفی را نهی می‌کند و انجام نمی‌دهد هر کسی که این کار را انجام بدهد یعنی نباید نهی کند و یا امر کند از لحاظ لسانی اشکال ندارد و باید هم مورد حمایت قرار بگیرد. منتها در یک جایی نه، اقدام عملی صورت می‌گیرد. این بازداشتن یک نوع اقدام عملی است یعنی باید آن کسی که امر به معروف و نهی از منکر می‌کند یک اقدامی انجام دهد، این اقدام در حوزه وظیفه و مأموریت‌های قوه قضائیه و ضابطین قوه قضائیه است که در قانون تعریف شده است.

فلذا ما باید مواظب باشیم نباید این را در جامعه تسری دهیم به گونه‌ای که رفتارها و عملهای زد و خورد و یا فیزیکی و یا عملکردهای فیزیکی به وجود بیاید. در اینجا وقتی گفته می‌شود امر به معروف و نهی از منکر، دعوت به معروف درست است، نهی از منکر درست است، چون یکی از شئون نهی را که در اینجا آورده‌اند بازداشتن است. این بازداشتن را اگر کسی جلوی کسی را گرفت، با اقدام به عمل فیزیکی یک کاری را انجام داد طبیعتاً در این قانون جزء نهی از منکر محسوب می‌شود. ما باید این را اصلاح کنیم.

اگر واقعاً بنای ما بر این است که از کسانی که به لحاظ فیزیکی، به لحاظ اقدامات و یا اقدام عملی دارد کاری را انجام می‌دهد و مانع یک منکری می‌شود یا برای احیای یک معروف دارد اقدام عملی فیزیکی انجام می‌دهد اگر قرار است از این قانون و از این طور رفتار حمایت کنیم باید برای این جداگانه احصا کنیم ولی در حالی که این طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر این است که اگر یک جایی به صورت لسانی، چون در احکام شرعی هم وجود دارد، مردم تا جایی می‌توانند امر به معروف و نهی از منکر کنند که در مرحله لسانی باشد دیگر در مرحله اقدامات عملی در نظام جمهوری اسلامی وجهی ندارد. در نظام جمهوری اسلامی که یک حکومت اسلامی است، حکومت مبتنی بر دین و مبانی شرعی است دیگر وجهی ندارد که ما بیایم اقدامات عملی را به عهده مردم بگذاریم. اقدامات عملی مال دستگاههای نظارتی، دستگاههای انتظامی و دستگاههای قضائی است. دستگاه قضائی در نظام جمهوری اسلامی این مأموریت را دارد.

متأسفانه ما در این ماده با واداشتن و بازداشتن، جناب آقای فرهنگی! من هر دو را حرف دارم، یعنی امر به معروف و نهی از منکر یعنی دعوت به معروف و نهی از منکر است. این خود امر به معروف و نهی از منکر کامل است. همین است که به عنوان یکی از فروع دینی لحاظ شده و در مبانی دینی هم به همین پرداخته شده است. در فقه و مبانی دینی و فقهی ما به همین پرداخته شده که عموماً مردم وظیفه دارند و بر مردم تکلیف است که دیگران را نسبت به منکرات نهی کنند و نسبت به معروفات، نسبت به مبانی و واجبات آنها را امر کنند و این امر و این نهی با عملیات و یا با اقدامات فیزیکی و احیاناً با عمل نیست. با عمل منظور این است که با رفتار، با رفتارهایی که می‌تواند مانع و بازداشتن افراد را در بر بگیرد.

در اینجا وقتی ما می‌گوییم بازداشتن، وقتی ما می‌گوییم واداشتن این معنایش این است که ما داریم از یک قوه قهریه‌ای استفاده می‌کنیم و

یک حق قهریه و قوه قهریه را به مردم داده‌ایم. (نایب‌رئیس - خیلی ممنون و متشکر جناب آقای موسوی‌نژاد) این را من خواهم این است که این دو تا کلمه را حذف کنید تا خدای ناخواسته مشکلی به وجود نیاید. والسلام

نایب‌رئیس - متشکر، آقای منادی! مخالف صحبت می‌کند؟

دبیر (منادی‌سفیدان) - مخالف آقای اسفنانی هستند، بفرمایید.

محمدعلی اسفنانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم عنایت بفرمایید! آنچه که در این مواد آمده، این مواد به ترتیب آمده‌اند از ابتدا بحث امر به معروف را تعریف کرده و مراحل امر به معروف و مراتب آن را هم گفته و در موادی که به ترتیب آمده نحوه عمل امر به معروف و ناهی از منکر را هم مشخص کرده است. لذا پیشنهاددهنده محترم هم خودشان فرمودند که واداشتن و یا بازداشتن خودش معنی‌ای از معانی امر و نهی است. لذا آنچه که در این ماده آمده فقط بیان مطلب امر به معروف و نهی از منکر است که تعریف کرده گفته: «امر به معروف و نهی از منکر دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و بازداشتن از منکر است».

در ماده بعدی صراحتاً آمده مراتب را مشخص کرده و بیان کرده که وظیفه مردم تا چه حدی است و وظیفه دولت و حاکمیت تا چه حدی است. لذا به هیچ عنوان از ماده (۲) و از کلمات «واداشتن و بازداشتن» اقدام عملی بر نمی‌آید. اگر ما معنی واداشتن و بازداشتن را اقدام عملی بدانیم در واقع همان دعوت کردن و نهی کردن هم به نوعی اقدام عملی است.

ما اینجا تعریف کردیم، در کمیسیون مشترک جلسات متعددی برگزار شده، کارشناسان مختلفی اعلام نظر کرده‌اند، کلمات همان طور که فرمودند درست است افاده معنی خاص می‌کند ولی به هیچ عنوان از این دو کلمه بر نمی‌آید که افراد اقدام عملی بکنند. به لحاظ اینکه در ماده (۴) صراحتاً گفته که: «مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و اقدام عملی آن تنها وظیفه دولت است». لذا وقتی ما تصریحی در ماده (۴) به این نحو داریم و به این صراحت داریم که اقدام عملی را منع کرده چطور می‌توانیم چنین استنباطی از ماده (۲) بکنیم؟ لذا استدعا دارم که به این پیشنهاد رأی مخالف بدهید.

نایب‌رئیس - موافق صحبت می‌کنند؟

دبیر (منادی‌سفیدان) - موافق جناب آقای عبدی هستند، بفرمایید.

ایرج عبدی (خرم‌آباد و دوره) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام و خداحوت خدمت همه همکاران عزیز، من از برادر عزیزم جناب آقای اسفنانی که به هر حال ایشان کارشناس حقوقی هستند و به عنوان موافق اینکه «نهی» و «بازداشتن» را با هم در اینجا بیاوریم سؤال دارم. ببینید! ما تعریف امر به معروف و نهی از منکر را داریم. مراتب امر به معروف و نهی از منکر را هم می‌دانیم، در چه مواقعی وجوب پیدا می‌کند، در چه مواقعی اصلاً ضرورت ندارد آدم دخالت کند، همه اینها را می‌دانیم. منتها اینجا به نظر می‌آید به استنباط بنده تعریف جدیدی را ما از امر به

ما اینجا نادیده گرفته‌ایم.

بنابراین پیشنهاد داریم که با پیشنهاد برادرمان جناب موسوی نژاد که مبنی بر حذف این کلمه و با این کلمه یک تعریف جدیدی را ما داریم از امر به معروف و نهی از منکر در واقع به جامعه می‌دهیم ان شاء الله دوستان حذفش کنند. خیلی متشکرم.

نایب رئیس - متشکر، دولت نظری دارید؟ بفرمایید.

محمدرضا خباز (معاون تقنینی معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن تشکر مجدد از جناب آقای موسوی نژاد، دوستان عزیز تقاضا می‌کنم به متن ماده (۲) یک عنایتی بفرمایید! مرقوم فرموده‌اند: «امر به معروف و نهی از منکر دعوت و واداشتن دیگران». واداشتن یک کار عملی است، یک کار اجرایی است. باید دست به یک اقدامی بزند و نهی از منکر به معنی بازداشتن است یعنی باید کاری انجام بدهد که او نتواند آن عمل منکر را انجام بدهد. شما احتمال نمی‌دهید باعث درگیری و گرفتاری و مشکلاتی برای جامعه به وجود بیاورد؟

همین اخیراً شما در اخبار مطالعه کردید که متأسفانه در یکی از شهرها بحث اسیدپاشی باز به روی بعضی از خانمها مجدداً شروع شده است. ما بدحجابی آن را تأیید نمی‌کنیم ولی رفتار بازدارنده باعث درگیری و باعث این می‌شود که طرف از حیز انتفاع خارج بشود.

فرض می‌کنیم یک فردی به نحوی از انحاء یک عمل نامناسبی انجام می‌دهد اگر قرار باشد این را بازبدارد باید دست به یک اقدام عملی بزند که این اقدام عملی نه در توان اوست و نه در وظیفه اوست. خواهش می‌کنم شما به ماده (۴) مراجعه بفرمایید. در ماده (۴) خوب گفته‌اند، فرمودند: «نهی از منکر در مرحله اول قلبی است» باید انسان با قلب نسبت به رفتار منکر ابراز ناراحتی کند و در چهره‌اش نشان بدهد، لبخند به کسی که عمل منکر انجام می‌دهد نزند. دوم زبانی است. اگر مرحله اول مؤثر واقع نشد بعد با زبان آن هم با بیانی لَین «ادع الی سبیل ربک بالحکمه و الموعظه الحسنه و جادلهم بالتی هی احسن» با بیانی لَین، با روشی مناسب که اثر مثبت داشته باشد این کار را انجام بدهد.

در مرحله سوم اگر دید که باز اثر نداشت از روش نوشتاری استفاده کند. یک نامه‌ای می‌نویسد به دستش می‌دهد، درون خانه‌اش می‌اندازد. دوست عزیز من! تو که این همه خوبها داری چرا این عمل نامناسب را انجام می‌دهی؟ تا طرف به این وسیله هدایت بشود. چون اساس اسلام برای هدایت انسانهاست نه برای موضع‌گیری و گاردگرفتن در مقابل احکام اسلام.

بنابراین در اینجا کلمه «بازداشتن» این فردی که ما می‌خواهیم کاری را باز بدارد در مرحله اول عرض کردم اصلاً توانش را ندارد، قدرتش را ندارد. چطور می‌خواهد برود او را از آن عمل زشت باز بدارد؟ (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر، وقت حضرت‌عالی تمام است) بنابراین دستور اسلام همان است که امر به معروف و نهی از منکر، دعوت مردم به اعمال پسندیده و نهی مردم از اعمال زشت و نامناسب که این از فرائض بسیار مهم اسلامی است و مصونیت‌آور برای بقیه احکام اسلامی خواهد بود.

معروف و نهی از منکر ارائه داده‌ایم. «امر به معروف و نهی از منکر دعوت و واداشتن دیگران» یعنی هم باید دعوت بکنی هم باید دیگران را وادار بکنید.

در صورتی که دوستان مستحضر هستید پیامبر اسلام در نماز صبح یا حضرت امام رهبر کبیر انقلاب در نماز صبح کسانی را که خوابیده بودند برای نماز از خواب بیدار نمی‌کردند، مجبور به بیدار شدن برای نماز نمی‌کردند. نماز که امر واجبی است و همه ما می‌دانیم این واداشتن را انجام نمی‌دادند چون در آن موقع لازم نبود یعنی تشخیص بر این بوده که امر به معروف و نهی از منکر باید به موقع و بجا باشد.

بعضی مواقع امر به معروف و نهی از منکر آموزش است، بعضی از مواقع تعلیم دادن است. یک کسی نمی‌داند و اطلاع ندارد، لازم است به او یک آموزشی بدهید، نیازی ندارید که اقدام عملی انجام بدهید. برادرمان آقای موسوی فرمودند، در این تعریفی که ما اینجا در امر و نهی از منکر آورده‌ایم فقط یک مرتبه برایش تعریف کرده‌ایم: «نهی و بازداشتن» یعنی باید مانع بشوی. اگر که تعریف امر به معروف و نهی از منکر در شرع مقدس برای همه ما روشن است و آن درواقع گسترش نیکبها، توسعه نیکبها و کاهش بدبها در جامعه است. چه بسا باید اطلاع‌رسانی انجام شود، چه بسا با یک آموزش انجام شود.

ما اینجا نیاز به «بازداشتن و واداشتن» نداریم. روی همین حساب این اصلاً به نظر می‌آید و استنباط بنده این است که یک تعریف جدیدی از امر به معروف و نهی از منکر است، چرا؟ چون ما مراتب را رها کرده‌ایم می‌گوییم امر به معروف و نهی از منکر نهی کردن و بازداشتن است، یعنی اگر بازداشتن که با «و» ربطی به نهی کردن ربط پیدا کرده را ما نیاوریم امر به معروف و نهی از منکر صورت نگرفته است. در صورتی که در بسیاری از جامعه تذکر لسانی واجب است، در بسیاری از جامعه تذکر آموزشی، اطلاع‌رسانی لازم است، در بحث اطلاع‌رسانی یا اطلاعاتی که مردم و جامعه دارند و به وزارت اطلاعات می‌دهند بعضاً فقط یک اطلاع‌رسانی انجام می‌شود.

ممکن است به پدر و مادر شخصی در باب امر به معروف و نهی از منکر اطلاع داده شود، به والدین اطلاع داده شود، به یک مدیری که دارد تخلف می‌کند و به قوانین آگاه نیست قوانین را تذکر بدهیم، آموزش قوانین را می‌خواهیم به شخص یادآوری کنیم. کسی که در دفترش نشسته حسن خلق با مردم ندارد ما نباید بگوییم شما حتماً باید خوش‌اخلاق باشی وگرنه با تو برخورد می‌کنیم. ما فقط در این مرتبه امر به معروف و نهی از منکر می‌توانیم به او تذکر بدهیم که دین ما دین اخلاق است و باید با مردم با خلق حسنه رفتار کرد. این اصلاً واداشتن ندارد، ما نمی‌توانیم کسی را به واداشتن مجبور کنیم.

بنابراین موافقیم که این «بازداشتن» حذف شود از این باب که یک تعریف جدیدی را ما در بحث امر به معروف و نهی از منکر داریم وارد قانون می‌کنیم و یک تعریف جدید و بدعتی را در این امر به نظر می‌آید که در ماده (۲) داریم به امر به معروف و نهی از منکر وارد می‌کنیم و خیلی از مراتب را که بیشتر مراتب لسانی است و مراتب آموزشی است را

(نایب رئیس - متشکر).

بنابراین دولت با پیشنهاد جناب آقای موسوی نژاد برای حذف این دو تعریفی که داشتند که نوعی تعریف جدید است و احیاناً آثار نامطلوبی خواهد داشت، موافق است.

نایب رئیس - جناب آقای فرهنگی پیشنهاد را قرائت کنید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف عبارت «و بازداشتن» در ماده (۲) است.

نایب رئیس - ببخشید سخنگوی کمیسیون هم نظر دارند، بفرمایید. ولی خوب در این پیشنهادات جمع و جور صحبت کنید در خدمتتان هستیم. بفرمایید شما شروع کنید تا من جلسه را تحویل رئیس بدهم.

(در این هنگام آقای علی اردشیر لاریجانی ریاست جلسه را به عهده گرفتند)

میرهادی قره سیدرومیانی (سخنگوی کمیسیون مشترک رسیدگی به طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

من برای تبیین امر و تبیین موضوع و رفع شبهه باید عرض بکنم که این طرح صرفاً در مرحله لسانی است و این خلط مبحث است که ورود عملی و اقدام عملی توسط مردم انجام بگیرد. یک بحث اصولی و منطقی داریم. ماده (۲) وارد بر ماده (۴) است و ماده (۴) حاکم بر ماده (۲) است، یعنی چه؟ یعنی رفتار لسانی تا مرحله عملی با آحاد مردم طبق اصل هشتم قانون اساسی و اقدام عملی با توجه به قوانین موجود کشور در اختیار و وظایف دولت هست.

موضوع اسیدپاشی را مطرح کردند، همکاران کمیسیون فرمودند که این یک توطئه‌ای علیه یک خانم محجبه بوده که این خلط مبحث در مورد خانم‌های دیگر نباشد. لذا این امر از لفظ امر هم مشخص است و تعریفی که در شرع مقدس آمده، در کمیسیون مشترک فرهنگی و قضایی، تعریف عین تعریفی است که در عبارات شرع مقدس آمده و این تعریف را تحدیدش را و حدودش را در ماده (۴) به صراحت عنوان کرده که «اقدام عملی آن تنها وظیفه دولت است».

لذا مجدداً، تأکیداً و صراحتاً اعلام می‌کنیم که امر به معروف در این مرحله با توجه به اصل هشتم قانون اساسی لسانی است، ورود عملی وظیفه دولت است. متشکر.

رئیس - متشکریم، بفرمایید برای رأی گیری.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! دوستان در همین موضوع تذکر دارند، اجازه می‌فرمایید؟

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف عبارت «و بازداشتن» از ماده (۲) است.

رئیس - حضار ۲۰۸ نفر، نمایندگان محترم نظرشان را راجع به این پیشنهاد اعلام بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - اگر اجازه بدهید ماده (۲) را قرائت کنم.

رئیس - بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲) - امر به معروف و نهی از منکر دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و بازداشتن از منکر است.

رئیس - حضار ۲۰۸ نفر، ماده (۲) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده (۲) به رأی گذاشته شد. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** آقای دکتر صادقی میهمانان را بفرمایید.

دبیر (صادقی) - بسم الله الرحمن الرحيم

میهمانان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- جمعی از دهیاران بخش مرکزی شهرستان نکا استان مازندران که میهمانان خانه ملت و جناب آقای دکتر مقیمی نماینده محترم بهشهر، نکا و گلوگاه هستند.

- جمعی از معتمدین محلی شهرستان قائم‌شهر استان مازندران گروه دیگری از میهمانان خانه ملت و جناب آقای حسینی نماینده محترم قائم‌شهر هستند.

- گروه سوم دانش‌آموزان آموزشگاه پسرانه امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) از شهرستان محلات استان مرکزی که میهمانان خانه ملت و حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای سلیمی نماینده محترم محلات و دلیجان هستند.

- دانش‌آموزان آموزشگاه دخترانه کوثر گروه دیگری از میهمانان خانه ملت هستند که از منطقه (۵) تهران تشریف آوردند. به همه این عزیزان خیرمقدم عرض می‌کنیم، ان شاء الله موفق باشید. خیلی خوش آمدید.

جناب آقای مهندس حسینی نماینده محترم قائم‌شهر، سوادکوه، جویبار و سیمرغ هستند که میهمانان امروز جلسه علنی تشریف داشتند. آقای رئیس! قرائت میهمانان تمام شد.

۶ - ناطقین جلسه آقایان: حبیب برومند داشقاپو، علیرضا سلیمی، سیدهادی حسینی، رجب رحمنی و حمیدرضا عزیزی فارسانی

رئیس - سخنرانان را بفرمایید.

دبیر (بذرپاش) - بسم الله الرحمن الرحيم

ناطقان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- جناب آقای حبیب برومند داشقاپو نماینده محترم مردم شریف پارس‌آباد و بیله‌سوار.

- جناب آقای علیرضا سلیمی نماینده محترم مردم شریف محلات و دلیجان.

- جناب آقای سیدهادی حسینی نماینده محترم مردم شریف قائم‌شهر، سوادکوه و جویبار.

(که هر کدام هفت دقیقه وقت دارند)

- جناب آقای رجب رحمنی نماینده محترم مردم شریف تاکستان.

- جناب آقای حمیدرضا عزیزی فارسانی نماینده محترم مردم شریف اردل، فارسان، کوه‌رنگ و کیار.

(که هر کدام پنج دقیقه وقت دارند)

از ناطق نخست جناب آقای حبیب برومنداشقاپو نماینده محترم پارس آباد و بیل‌سوار دعوت می‌کنم که به ایراد نطقشان بپردازند.

حبیب برومنداشقاپو (پارس آباد و بیل‌سوار) -

بسم الله الرحمن الرحيم - سلام علیکم

با درود به روان پاک حضرت امام و شهدای راه اسلام و انقلاب و وطن و با سلام به محضر مقام معظم رهبری و ابراز ارادت به پیشگاه ملت بزرگ ایران مخصوصاً مردم شریف حوزه انتخابیه‌ام و با عرض تبریک به حضور سربازان گمنام امام زمان (علیه السلام). به مناسبت سی‌امین سال تأسیس وزارت مقتدر اطلاعات عرایضم را شروع می‌کنم.

در ابتدا لازم می‌دانم از عنایت رهبر معظم انقلاب در صدور مجوز برداشت (۸) میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای صرف در مهار آب‌های مرزی و نوسازی کانال‌های اصلی و فرعی آب کشاورزی تشکر نمایم که این عنایت منشأ خدمات بزرگی در مقوله آب و خاک کشور خواهد بود و من امیدوارم مبالغ در نظر گرفته‌شده به حوزه انتخابیه‌ام از سوی دست‌اندرکاران هر چه سریعتر تخصیص یابد که مضاف بر حفظ آب و خاک زرخیز مغان موجب ایجاد اشتغال فراوانی خواهد شد.

در اینجا از حضرت ایشان استدعا دارم مبالغی را هم به بخش کشاورزی اعم آموزش، ترویج و تحقیقات و گسترش دانشکده‌های مختلف کشاورزی که از نیازهای ضروری و پایه‌های خودکفایی ملی محسوب می‌شود، تأسیس فرمایند و دستور بررسی و الحاق دریای مازندران و عمان را صادر نمایند.

ملت بزرگ ایران! در این مدت کوتاهی که از عمر دولت آقای روحانی می‌گذرد، کارهای قابل تقدیر و زیربنایی از دولت ایشان مشهود است. از قبیل تلطیف در روان‌سازی روابط ایران با کشورهای دیگر، ایجاد آرامش در سطوح مختلف جامعه، بهبود روند اقتصاد بحران‌زده، ترغیب و نهایتاً تمایل سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای سرمایه‌گذاری، به حداقل رساندن تنش‌های سیاسی و طیفی خدمتی بس بزرگ و تاریخی و غیرقابل انکار در بخش سلامت عمومی و بهداشت و درمان که به نفع فقرا رقم خورده است. مهار تورم، ساماندهی و اقدام جهت تکمیل پروژه‌هایی با پیشرفت بالا، استفاده از افراد باتجربه و کاردان در میدان‌های عملیاتی و اجرایی کشور و پیشبرد خردمندانه مذاکرات هسته‌ای با رعایت خطوط قرمز نظام و رهنمودهای ولی امر مسلمین و عدم اعتنا به بوق و کرنای مخالفین داخلی و خارجی را می‌توان ذکر کرد.

با ارج نهادن به همه خدمات مذکور ناگزیرم به بعضی از نکات ضعف البته قابل جبران دولت امید و تدبیر اشاره‌ای داشته باشم. من از دوره سوم مجلس با آقای روحانی آشنا شده‌ام. ایشان را یک اصولگرا و شخص معتدل یافته‌ام و هنوز هم بر این باور هستم و اگر چنانچه اصولگرایی را با اصلاح‌طلبی درهم آمیخته، حتم دارم که اصولگرای اصلاح‌طلب معتدل تشریف دارند. لذا نباید اجازه دهند عملکرد سیاست‌گذاران سیاسی کار، این رنگ ملایم اعتدال را با برچسب‌های اصلاح‌طلبی محض از بین برده، ایشان را به طیف اصلاح‌طلبان منحصر و مختص نمایند. باز اجازه ندهند اصولگرایان دلسوز، کاردان، انقلابی و خدوم که نقششان در انقلاب و جنگ

و حفاظت از نظام و اطاعت از ولایت صد چندان از بقیه طیف‌ها بیشتر و برجسته‌تر بوده و هست با داس اصلاح‌طلبی درو و از صحنه مدیریت کشور کنار گذاشته شوند.

همچنین وزیر محترم کشور و تعدادی از استانداران من جمله استاندار خودمان را افرادی کاردان و در عین حال معتدل می‌دانیم ولی متأسفانه به نظر می‌رسد افراد تندرو و انتقام‌جو به عنوان معاونین مختلف با همدستی اشخاص عقده‌ای با نام اعضای ستاد روحانی که کمترین نقش در پیروزی آقای روحانی داشته‌اند و همه شاهدند که مردم به برنامه‌های روحانی رأی دادند و افراد یادشده عنان و اختیار را از دست استانداران گرفته و «فعال ما یشاء» شده‌اند. شاید هم این یک نوع زرنگی سیاسی باشد که کارگزاران درجه اول قسم بخورند معتدل هستند ولی شمشیر قلع و قمع را به دست این افراد که سر و کله‌شان بعد از پیروزی رئیس‌جمهور پیدا شده که تعدادی از آنها حتی به نظام و ولایت اعتقاد ندارند، بدهند تا با اصولگرایان تسویه حساب نموده آنها را از صفحه سیاسی و کاری کشور معدوم نمایند.

آقای روحانی! حذف کردن طرفداران به درد بخور رقبای انتخاباتی از هر طرف که باشد، مقبول و پسندیده نیست و این مملکت به همه افراد این ملت تعلق دارد و ارث پدری هیچ احدی نبوده و نیست. باید توجه داشت که کارهای ملوک ملت توسط افراد کاردان پیش می‌رود نه با اسامی بی‌خاصیت اصلاح‌طلبی یا اصولگرایی و تجدیدنظر در این خصوص به نفع همگان مخصوصاً دولت خواهد بود و در اینجا به مسایل حوزه انتخابیه‌ام می‌پردازم.

۱ - به وزیر کشور تذکر می‌دهم دستور دهند تابلوهای فرمانداری‌های پارس آباد و بیل‌سوار را به شهرستان بیل‌سوار مغان و پارس آباد مغان اصلاح و تغییر دهند. اگر تعصب و تعلق‌خاطر به گرمی نداشته‌ام، می‌خواستم که پسوند مغان را از گرمی حذف کنند چون دشت مغان در این دو شهرستان واقع است نه در کوهستان‌های گرمی.

۲ - به دولت پیشنهاد می‌کنم از ترکیب شهرستان‌های مشکین، گرمی، بیل‌سوار مغان، پارس آباد مغان، اصلاندوز، جعفرآباد و هوراند یک استان مرزی با مرکزیت پارس آباد مغان که حائز اکثریت جمعیت و شرایط لازم است ایجاد کنند و اگر فعلاً این امر مقدور نیست حوزه انتخابیه ما را از استان اردبیل منفک و به استان آذربایجان شرقی ملحق نمایند. چون زیرساخت‌های ما از قبیل اتوبان، راه آهن، فرودگاه مجهز، دانشکده‌های مختلف، احیای مراکز تاریخی، تفریحی، فرهنگی و غیره توسط آذربایجان شرقی این ام‌القرای آذری‌زبانان با در نظر گرفتن امکانات بالفعل و بالقوه‌ای که نظام در اختیارش گذاشته و با دارا بودن مردمانی با طبع بلند و سعه‌صدر قابل ساخت و ساز است و استان اردبیل که به دلیل مشغولیت برای رفع نواقص خود تاکنون نتوانسته است در بخش‌های یادشده به حوزه ما خدمات قابل ذکری ارائه دهد.

وقتی که خود اردبیل فاقد همه یا اکثریت این زیرساخت‌هاست، چگونه می‌تواند از نداشته‌های خود به ما احسان کند؟ با اینکه بخش اعظم اقتصاد و نوسازی و آبادانی اردبیل به درآمدهای مغان وابسته است، لازم

است اضافه کنم بعد از دو سال و نیم تلاش بی‌وقفه برای الحاق حوزه انتخابیه‌ام به منطقه آزاد تجاری ارس و أخذ دستورات اولیه از دولت قبلی در این خصوص و (۲۱) طرح دیگر از قبیل (۲۴) ساعته کردن گمرک بيله‌سوار، ارتقای بخش‌های اصلاندوز و جعفرآباد به شهرستان، بازگشایی گمرک اصلاندوز، شروع مرمت و بهسازی فرودگاه اقدام به چهارباند کردن جاده پارس‌آباد به سربند، استخراج نفت مغان و دیگر پروژه‌ها که تعدادی از دولت گذشته در دست اجرا بوده و با دست دولت فعلی رو به تکمیل شدن است و اخیراً هم در سفر هیأت‌دولت به اردبیل (بذرپاش - خیلی ممنون آقای برومند) رئیس‌جمهور محترم دستور صریح و اکید دادند که حوزه انتخابیه من به منطقه آزاد تجاری ارس ملحق شود و با پیگیری استاندار محترم و اینجانب مقدمات الحاق فراهم گردیده است، ضرورت پیوستن حوزه انتخابیه من به استان آذربایجان شرقی بیشتر احساس می‌گردد و من از نمایندگان این استان هم در این خصوص کمک می‌خواهم که مرا یاری نمایند.

مجدداً از وزیر کشور می‌خواهم نسبت به تبدیل دهستان‌های شورگل، برآن، انجیلو به بخش اقدام نماید.

از وزیر محترم نیرو تقاضا دارم در احداث سد ضروری دیک‌داش تسریع نمایند. از وزیر محترم بهداشت تمنا دارم به تجهیز و بازسازی بیمارستان‌های ما عنایت ویژه داشته باشند.

از وزیر راه درخواست دارم در پی صدور دستور نوسازی ماشین‌آلات ادارات راه شهرستان‌های من و صدور مجوز کمیسیون ماده (۲۱۵) برای راه پارس‌آباد مغان به سربند و بهسازی آسفالت جاده‌های آغ‌داش - انجیلو - راه‌های خروس‌لو، راه‌های خلیفه‌لو و راه‌های عشایری و اسلام‌آباد به شهرک، زیوه به جدا و روستاهای دیگر فرمان عملیاتی شدن را مجدداً صادر کنند. (بذرپاش - خیلی ممنون آقای برومند)

از رئیس‌جمهور می‌خواهم جهت جبران خسارت خشکسالی در مغان و استمهال وام‌های کشاورزی و بکارگیری ناظران کشاورزی و پذیرفته‌شدگان استانداری دستور لازم را صادر نمایند. والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته
دبیر (بذرپاش) - با تشکر از جناب آقای برومنداشقاوی از ناطق بعدی جناب آقای علیرضا سلیمی نماینده محترم محلات و دلیجان دعوت می‌کنم.

علیرضا سلیمی (محلات و دلیجان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم
«الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهیرین»
(حضر صلوات فرستادند)

روزهای پایانی ماه شریف ذی‌الحجه معطر به عطر ولایت است. عید غدیرخم، عیدالله‌الاکبر، روز شریف مباحله «تعالوا ندع ابناءنا و ابنائکم و نساءنا و نساءکم و انفسنا و انفسکم». سالگشت نزول سوره مبارکه «هل اتی» «و یطعمون الطعام علی حبه مسکیناً و یتیماً و اسیراً» و نیز اوان نزول آیه مبارکه ولایت «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکاة و هم راکعون» بر همه شما عزیزان و مردم شریف حوزه انتخابیه محلات، دارالمؤمنین، دلیجان دارالخیرین، نیم‌ور و نراق باستانی و روستاهای تابعه مبارک باد.

پیام روشن این مناسبت‌ها استواری بر طریق ولایتمداری است. چه بسایرند ولایت‌شعارانی که روز حادثه منافع حزب و دسته و جناح خود را بر مصلحت عموم مردم ترجیح می‌دهند. اینان نه دغدغه مشکل مردم را دارند و نه در سر سودای سعادت کشور را می‌پروانند که در اندیشه حفظ خود و در لاک منافع شخصی گرفتار آمده و دچار خود برتربینی هستند. راستی آیا اینان همان طرفداران اسلام آمریکایی نیستند؟

اسلام آمریکایی، اسلام تن‌پروری، اسلام مرفهان بی‌درد، اسلام منادیان دروغین، اسلام هزیمت در مقابل زورگویان، اسلام زران‌دوزان مزدور، اسلام وهابیت سرسپرده و جاهل و همان اسلام یزید است. کسانی که سر بر درگاه استکبار ساییده و بر گرد کعبه آمریکا طواف می‌کنند و در عمل برده بی‌چون و چرای اوباما و بوش و کامرون هستند، علمداران اسلام آمریکایی هستند. آنان که پیاده‌نظام و جاده صاف‌کن ارباب بوده و در مقابل کدخدا تا زانو خم می‌شوند، ذوق‌زدگانی که با لبخند تلخ ارباب آب از دهانشان سرازیر می‌شود چگونه می‌توانند از اسلام ناب سخن گویند؟

اسلام ناب همان اسلام حسین، خون خدا، اسلام امام راحل، اسلام جدّ و جهاد و مبارزه، اسلام شهیدان به خون خفته، اسلام شیرمردان شجاع و اسلام امام خامنه‌ای است. این روزها دولت پیر و فرتوت سعودی بیش‌فعال شده است. وهابیان از خدا بی‌خبر بدانند، اعدام آیت‌الله نمر علاوه بر آنکه غضب الهی را به دنبال دارد موجب برافروخته‌شدن خشم انقلابی مسلمانان شده و آغاز دومینوی سقوط این رژیم مفلوک را به دنبال دارد.

اظهارات وزیر خارجه عربستان نشان داد رژیم سعودی قدرت درک شرایط منطقه را ندارد و به دلیل همین عدم فهم و درک است که کارنامه پر از جنایت به دخالت خود در امور سایر کشورها را از یاد برده است. چه خوب است این رژیم تروریست‌پرور حد خود را شناخته و سیاهه پر از ننگ خود در خیانت به اسلام و خدمت بی‌چون و چرا به رژیم صهیونیستی و نوکری آمریکا را به یاد آورد.

اقتصاد مقاومتی نیازمند اقدام است و نه شعار. نسخه‌های بدلی و رونویسی‌شده بدون توجه به ظرفیت‌های داخلی نمی‌تواند ما را در این عرصه به هدف رساند. اقتصاد درون‌زا با سیل ویرانگر و رو به افزایش واردات سازگاری ندارد. افزایش (۱۵۳) درصدی واردات خودرو، (۳۱۷) درصدی واردات فرش و موکت، (۳۵۳) درصدی کلاه، (۲۱۰) درصدی عصا، (۱۱۶) درصدی اسباب‌بازی، (۱۷۰) درصدی چرم و مصنوعات چرمی، (۱۵۰) درصدی لباس، (۱۴۸) درصدی مبیل، (۱۰۱) درصدی تریکو و البسه، (۳۶۰) درصدی برنج، (۱۶۰) درصدی کفش ما را به کجا خواهد برد؟

دوستان! این آمار نه مؤده رونق را به همراه خواهد داشت و نه می‌تواند در کاهش نرخ بیکاری نقش‌آفرین باشد. در حالی که در کمتر خانه‌ای است که جوان بیکار نباشد و تحصیل‌کردگان دانشگاه، روزانه مدرک‌به‌دست از این کوی و برزن بدن کوی برزن به دنبال شغل مناسب هستند سیل بنیان‌برافکن واردات علائم خوبی را به ما نمی‌دهد. آمارسازی نمی‌تواند در

میدان واقعیت کاهش نرخ بیکاری را به همراه داشته باشد.

جناب آقای رئیس‌جمهور! در حوزه انتخابیه اینجانب بیش از (۳۵۰۰) نفر لیسانسیه و فارغ‌التحصیل ارشد و دکترای بیکار وجود دارد. علی‌رغم ادعای رشد (۹/۵) درصدی حتی یک صدم این جمعیت انبوه، شغل مناسب پیدا نکرده‌اند.

در حوزه فرهنگ نفوذ برخی استحاله‌شدگان در مجاری تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی دغدغه‌زا است. اینان با زیرکی هر چه تمامتر به دنبال عادی‌سازی پاره‌ای از ناهنجاری‌ها بوده و با استفاده از امپراطوری رسانه‌ای خود به دنبال تحمیل سلیقه‌های وارداتی هستند.

وزارت فرهنگ و ارشاد به یاد آورد که پسوند آن اسلامی‌ست. تناسب پاره‌ای از رویکردها در این مجموعه با روح اسلام مورد نقد جدی است. در هفته پژوهش باید برای سهم پژوهش از بودجه عمومی و تولید ناخالص داخلی به سوگ نشست. عملکرد کمتر از نیم درصدی را چگونه می‌توان توجیه کرد؟

اما حوزه انتخابیه:

آقای رئیس‌جمهور! جناب آقای وزیر کشور! «استان مرکزی و ما ادراک استان مرکزی» فقط همین را بگویم ایجاد منطقه ویژه اقتصادی گل و گیاه، سنگ، عایق‌های رطوبتی و الیاف را دارند، تصمیم برخی مسؤولان استانی برای ایجاد منطقه ویژه اقتصادی گل و گیاه در نقطه‌ای دیگر از استان طنز تلخی است که در حال اتفاق افتادن است.

مهاجرگری از روستاها به دلیل خشکسالی و عدم زمینه اشتغال به یک اپیدمی تبدیل شده است، نگاه دقیق و کارشناسی و اقدام عاجل می‌تواند تا حدی از خسارت‌های غیرقابل جبران بکاهد.

جناب آقای دکتر فانی، وزیر محترم آموزش و پرورش! در حوزه انتخابیه اینجانب، بیش از (۴۰۰۰) ساعت تدریس در هفته معلم رسمی ندارد و از طرق غیررسمی پوشش داده می‌شود، لطف فرموده و تدبیر کنید، والسلام علیکم و رحمه الله.

دبیر (بذریاش) - با تشکر از جناب آقای سلیمی، دعوت می‌کنم از ناطق بعدی جناب آقای سیدهادی حسینی نماینده محترم قائمشهر، سوادکوه و جویبار.

سیدهادی حسینی (قائم‌شهر، سوادکوه و جویبار) -

بسم الله الرحمن الرحيم

خدایا تو را شاکریم که نعمت اسلام را به ما ارزانی فرموده‌ای و پیامبر اعظم اسلام را بر ما به رسالت و قرآن کریم را کتابم قرار داده‌ای، مرا به نعمت غدیر و ائمه و اصحاب رسالت در مسیر هدایت قرار دادی، رسالت را به عدالت و اخلاق فرمان دادی و دینش را بر دل‌های آزادگان جهان جاری ساختی. تشکر از ملت بزرگ ایران که با استقامت‌شان «فستقم کما امرت» را معنا کردند و در عرصه‌های بین‌المللی و جهانی، شاهد سرافرازی‌شان هستیم، ملتی قدرتمند که از پای نخواهند نشست که وعده نصرت خدا نزدیک است و تقدیر از بزرگان و جوانان حوزه انتخابیه‌ام که امروز با حضور در مجلس سرافرازم ساختند.

و اما محرم؛

باز دیوار و در و کوچه همه شور حسین

موسم سینه و زنجیر و عزا نزدیک است

عزت عالم و آدم همه در لشکر اوست

سفر آخرت مونس ما نزدیک است

شیعیان! جمله سیه‌پوش شوید

که حسین آمد و ایام عزا نزدیک است

همکاران عزیز! در سال سوم خدمت در مجلس شورای اسلامی هستیم، نگاهی گذرا به گذشته و آنچه در حال گذر است، نشان از آن دارد که علی‌رغم همه زحماتی که در دولت عزیز و مجلس محترم توسط کارگزاران نظام متحمل می‌شود، ولی نعمتان ما، مردم عزیز، با همه عظمت و بزرگی، زندگی راحتی ندارند، سختی شرایط زندگی، مشکل معاش، جوان‌های تحصیلکرده بیکار، شرایط سخت برای تولید در بخش کشاورزی و صنعت و معدن برای تولیدکنندگان وضعیت بد بانک‌ها و ظلم مضاعف در حق مردم بخصوص تولیدکنندگان، همه و همه یک پیام دارد و آن اینکه باید طرحی نو دراندازیم، شیوه‌های سنتی قانونگذاری و شیوه اداره کشور در زمانی که رشد علم و فناوری با سرعتی برق‌آسا است، پاسخگو نیست، قطعاً واقفید که در دو سال گذشته هیچ طرح یا لایحه‌ای بدون فوریت به مجلس نیامده است، اینجاست که باید گفت: چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید.

به نظر می‌رسد راه حل اساسی این مشکلات، تغییر اساسی در شیوه‌های قانونگذاری و درواقع قانون‌زدایی است.

مشکل مهم دیگری که جای بحث مفصل دارد، وضع نابسامان و درگیری‌های فرقه‌ای در جهان اسلام است. ظهور و حضور گروه‌های مختلف در کشورهای مختلف دنیا با پول کفار و ابرقدرت‌های جهان‌خوار، قتل عام زنان و مردان عراق افغانستان و فلسطین و سوریه و لبنان و بسیاری دیگر از کشورهای مسلمان، حکایت از این درد و بلای خانمان‌سوز دارد. دوی این زخم کهنه تاریخ، اتحاد بین مسلمانان است.

از فرصت استفاده کنم و تقدیر کنم از همکارانم در انتخاب ما به عنوان نماینده‌تان در بین‌المجالس و تقدیر ویژه از آقای رئیس برای حضورشان در آنجا و سخنرانی خوبی که داشتند و انتخاب آقای چودری به عنوان رئیس بین‌المجالس که نشان از اتحاد بین مسلمانان بوده و به نظر من فرصت خوبی است که نشان بدهد هروقت ما دست اتحاد با هم داشته باشیم، اتفاقات خوبی می‌تواند در دنیا بیفتد «ان تنصروا الله ینصرکم و یثبت اقدامکم».

و اما مسأله منطقه‌ای و حوزه،

تقدیر از وزیر محترم کشاورزی به خاطر اهتمام در مسائل مربوط به کشاورزی و اما جناب آقای وزیر! خسارت کشاورزان ناشی از برف هنوز پرداخت نشده، موضوع بازرگانی، واردات بی‌رویه برنج، مرکبات و عدم توجه به این حوزه در فصول تولید، متأسفانه مردم را دچار مشکل کرده است، الان مسأله اساسی ما در منطقه موضوع تولیدکنندگان مرغ است، عزیزان من! مرغ خریداری شده وارد بازار شد و متأسفانه تولیدکنندگان دچار مشکل شدند، نباید این‌طوری به تولید آسیب برسانیم، دقت کنیم.

رجب رحمنی (تاکستان) - بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، با درود بی پایان به روح بلند و پرفتوح حضرت امام امت (رحمه الله علیه) و با درود بی کران به ارواح طیبه شهدای انقلاب اسلامی بویژه شهدای جنگ تحمیلی و با آرزوی طول عمر باعزت و پربرکت برای مقام عظمای امامت و ولایت، رهبریت و مرجعیت، حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مدظله العالی).

مهرماه سال ۱۳۶۳ سالروز تأسیس وزارت اطلاعات را تبریک عرض می‌کنم، سی سال تلاش، فعالیت، دلسوزی و مجاهدت‌های خاموش سربازان گمنام امام زمان (عج الله تعالی فرجه الشریف) را تبریک عرض می‌کنم، ضمن تقدیر و تشکر از این سربازان گمنام، امیدوارم همیشه در خط مقدم جبهه مبارزه با کفر و نفاق، شراشرت و فتنه‌های پیدا و پنهان دشمن موفق باشند و بتوانند رضایت حق تعالی و مقام معظم رهبری را به عنوان مدال افتخار گمنامی کسب نمایند.

متأسفانه دولت پاکستان به عنوان یکی از مهمترین کشورهای اسلامی، امروز تحت تأثیر آمریکا و با اجرای سیاست‌های سازمان اطلاعاتی ارتش آمریکا و آی اس آی، عملاً به پناهگاه تروریست‌ها تبدیل شده است. دولت پاکستان، مسؤول شهادت عزیزان ما در سراوان است و اگر نمی‌تواند مرزهای خود را کنترل نماید، دو گزینه پیش رو دارد:

۱ - حملات مشترک نیروها در کشورها علیه تروریست‌ها.

۲ - اجازه حملات نیروهای ایرانی علیه تروریست‌ها در خاک پاکستان.

پاکستان با توجه به همسایگی شرایطی ایجاد نکند که به ضرر او تمام شود.

آیت الله شیخ باقر النمر، روحانی نستوه و مبارز گرانقدر عربستان که مدت‌ها است در شکنجه‌گاه‌های عربستان به سر می‌برد، اخیراً توسط مقامات قضائی این کشور به اعدام محکوم شده است. شخصیتی که مورد علاقه و احترام مراجع تقلید و تمامی مسلمانان عالم می‌باشد، بدون تردید دولت عربستان اگر این آتش را روشن کند، شعله‌های آن خود آنها را در بر خواهد گرفت و ناامنی گسترده‌ای در این کشورها ایجاد خواهد شد، اینجانب ضمن محکوم نمودن این حکم ظالمانه بر ضرورت توقف هر چه سریعتر آن که مورد درخواست جامعه جهانی است تأکید می‌کنم. سران فرتوت و پیر عربستان به خود بیایند و بیش از این آتش شعله را شعله‌ورتر نکنند.

دولت ترکیه متأسفانه در کج‌راه‌های قرار گرفته است که جهان اسلام، بویژه به همسایگان خود را عملاً ظلم می‌کند، سیاست‌های ترکیه در زمینه حمایت از تروریست‌های عراق و سوریه، عملاً مشارکت در کشتار مسلمانان مظلوم این کشورها است، امیدوارم که دولت ترکیه واقعاً در این سیاست‌ها تجدیدنظر کند و وزارت امور خارجه اقدامات قانع و قاطع و حد شأن ملت ایران را در این زمینه‌ها مبذول دارد.

درگذشت روحانی مرحوم و عزیز، مرحوم شیخ حاج ابوعلی شهسواری، روحانی دلسوز، فداکار و زحمتکش که بیش از (۴۰) سال صادقانه در استان قزوین خدمت کرده‌اند، به بازماندگان ایشان و به مردم شریف شهرستان و روستای ابرنه و آیت الله شهسواری از اعضای دفتر استفتای

تقدیر از وزیر محترم راه به خاطر تلاش‌شان در ساخت راه‌های شمال، ولی جناب آقای آخوندی! ما از شما تشکر می‌کنیم ولی خواهش می‌کنیم که به موضوع راه، به موضوع تسویه حساب با مردم، به موضوع تملک مساکن مردم، اهتمام بورزید و سرعت بیشتر کمک می‌کنم برای اینکه شمال متعلق به همه مردم ایران است، شمال متعلق به مردم خاصی نیست. همکاران عزیز! ما آخر هفته‌ها دچار مشکل می‌شویم، راه‌ها بسته می‌شود، مردم حتی نمی‌توانند بیماران‌شان، تصادفی‌هایشان را از منطقه خارج کنند.

موضوع تقدیر از وزیر محترم صنعت به خاطر کک سازی و ظقال‌شویی و راه‌اندازی معادن، ولی جناب آقای وزیر! سرعت در کار مورد لزوم است. و تقدیر از وزیر محترم کار، ولی جناب آقای ربیعی! کارگران بازنشسته صنعت فولاد حقوق نمی‌گیرند، بازنشستگان وضع حقوق‌شان بد است، مشکلات فراوانی در این حوزه وجود دارد که ان شاء الله با اهتمام شما این مسأله حل شود.

موضوع بعدی ما در آستانه برنامه ششم توسعه قرار داریم، دوستان من! باز نگویید تقصیر بالا بالاها است، همکاران عزیز مجلس، دولتمردان! ما با هم باید اهتمام بورزیم به اینکه یک برنامه خوب در برنامه ششم توسعه تنظیم بکنیم. مقام معظم رهبری دو موضوع را، موضوع فرهنگ و علم و فناوری را در برنامه ششم تأکید کردند و ان شاء الله این دو مسأله رعایت شود.

موضوع المپیک‌ها و ورزشکارانی که در عرصه بین‌المللی مدال آوردند، تقدیر از کمیته ملی المپیک، جامعه ورزش، فدراسیون‌های ورزشی به خاطر دستاوردهای خوبی که به دست آمده و بخصوص جوانان غیور شمال که به تنهایی به اندازه همه کشور غرورآفرینی کردند.

تشکر از وزیر محترم بهداشت به خاطر فضایی که به وجود آمده، استفاده درست از قانون، جناب آقای وزیر! ولی یک نکته هست، وضع پرستاران و کادر درمان شما فاصله حقوق‌شان با پزشکان بسیار زیاد است و این به عدالت نیست، ان شاء الله این مسأله رفع شود.

مسأله آخر من، مسأله خواهش از دولت، جناب آقای روحانی! آقای وزیر کشور! نمی‌توان یک قانون را متوقف کرد به خاطر اینکه ما بعداً می‌خواهیم لایحه بیاوریم، موضوع تقسیمات کشوری را خواهش می‌کنم از بازداشت در بیاورید، شما که دوست ندارید کسی بازداشت شود، چرا مردم را بازداشت می‌کنید؟ بخش بالاتجن و بخش لارین بزرگ ما و بخش ارطه ما سال‌ها است دچار مشکل است که ان شاء الله مشکل حل شود، این مشکل معیشت معلمان، مشکل معیشت بازنشستگان و به خاطر کمبود وقت عذرخواهی می‌کنم، من گزیده گزیده از مطالبم مسائلی را گفتم و تقدیر می‌کنم از هیأت رئیسه، بخصوص جناب آقای دکتر لاریجانی به خاطر حضورشان در عرصه بین‌المللی. بر محمد و آل محمد صلوات. (حضر صلوات فرستادند).

دبیر (بذرپاش) - با تشکر از جناب آقای حسینی، دعوت می‌کنم از ناطق بعدی، برادر گرامی جناب آقای رجب رحمنی نماینده محترم مردم شریف تاکستان.

حمیدرضا عزیزی فارسانی (اردل، فارسان، کوهرنگ و کیار) -

بسم الله الرحمن الرحيم - سلام عليكم و رحمه الله

دهه امامت و ولایت را به ملت شریف ایران و شما همکاران عزیز تبریک عرض می‌کنم، مهرماه سال ۷۱ یادآور اشک‌های شوقی است که مردم استان چهارمحال و بختیاری در سفر به یاد ماندنی مقام معظم رهبری به این استان ریختند، بی‌شک این رخداد مبارک و به یاد ماندنی نقطه عطفی در تاریخ استان است و مردم محروم استان ما به ویژه مناطق محروم شهرستان اردل، فارسان، کوهرنگ و کیار به دلیل پیوند قلبی و عاطفی آنان با رهبر عزیزشان، چشم‌انتظار قدوم مبارک معظم‌له هستند. در ابتدا سی‌امین سالگرد تأسیس وزارت اطلاعات را تبریک می‌گویم و از تمام زحمات سربازان گمنام امام زمان در حفظ امنیت کشور تقدیر و تشکر دارم.

تشکر می‌کنم از ورزشکاران و قهرمانان رشته تیر و کمان شهرستان فارسان که در جام لیگ برتر قهرمانی این رشته، مدال طلا را کسب کردند و قهرمان کشور شدند.

اگرچه نظام مقدس ما در همه زمینه‌ها موفق بوده است اما در حل مشکلات اقتصادی که ارتباط مستقیمی با اشتغال دارد هنوز چالش‌های زیادی داریم، جامعه‌ای پایدار خواهد بود که علاوه بر فرهنگ پایدار، دارای اقتصاد پایدار و بنیان‌های اقتصادی قوی باشد و در هر دو سطح داخلی و بین‌المللی مقاوم باشد، متأسفانه بروکراسی اداری و عدم بهبود فضای کسب و کار، هنوز از عوامل مؤثر و متغیرهای اثرگذار در رکود است، ورود این بروکراسی و خروج از آن، بخش بزرگی از توان و انرژی مدیران سازمان‌های را می‌گیرد، به طوری که غالباً افراد مراجعه‌کننده را خسته و درمانده می‌کند و از کرده خویش پشیمان می‌سازد.

در بررسی و مطالعاتی که انجام شده است، ساز و کارهای لازم برای برون‌رفت از رکود با بسیاری از ساز و کارهای لازم برای خروج از تورم تضاد دارد، لذا اقتصاد کشور از تلفیق و ترکیب هر دو بیماری رنج می‌برد، بنابراین لازم است که در اصل (۴۴) قانون اساسی بازنگری شود و با خصوصی‌سازی واقعی و کاهش دخالت دولت، کمک به رشد تولید داخلی نماییم و با حضور فعال و خلاق در اقتصاد جهانی، انضباط مالی در تنظیم بودجه کل کشور و احیای واقعی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و رقابتی کردن بازار و جلوگیری از انحصار و اصلاح ساختار مالیاتی و جلوگیری از فرارهای مالیاتی و مبارزه جدی با پولشویی و مفاسد اقتصادی به برون‌رفت از رکود توری کمک کنیم. اکنون چند سالی است که قانون مالیات بر ارزش افزوده در حال اجرا است و هر سال هم در حال افزایش است، از دولت محترم انتظار می‌رود که اهدافی که در جوامع توسعه‌یافته به آن رسیده‌اند و در رأس آن خدمات عمومی است توجه و عمل شود.

دوستان من، توجه کنید! در تاریخ ۱۳۹۱/۴/۲۰ همکاران من طرحی را به عنوان اصلاح جداول حوزه‌های انتخابیه مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اصل (۶۴) قانون اساسی و به عنوان حق مردم و رفع مشکلات مناطق محروم به صورت دوفوریت به مجلس ارائه دادند که جای تقدیر و تشکر

مقام معظم رهبری تسلیت عرض می‌کنم.

تشکر می‌کنم از حمایت‌های همه‌جانبه نمایندگان محترم مجلس و شخص ریاست محترم مجلس در حمایت از باغداران.

از وزیر محترم جهاد کشاورزی هم تشکر می‌کنیم که هیأتی را اعزام کردند به سراسر استان‌های کشور برای تعیین قیمت تضمینی کشمش. من استدعا دارم که تا وقت نگذشته هرچه سریعتر دولت محترم در این زمینه اقدام بکند و خرید را شروع بکند و صادرات هم رونق پیدا کند به طوری که ما بازارهای جهانی خودمان را که تا ژانویه هست از دست ندهیم، کشاورزان ما الان بسیار نیازمند هستند، هم بدهی‌های بانکی دارند و هم بایستی پول هزینه‌های داشت و برداشت را بدهند، نگذارند عده‌ای دلال و سودجو، دسترنج سالیانه کشاورزان را مفت و با ثمن بخش از دست آنها خارج می‌کنند. برای صادرکنندگان هم رونق صادراتی ایجاد بکنند، از نظر سیستم حمل و نقل، سوخت و مسأله خاکی که اخیراً کشورهایی که بایستی در آنجا ماشین‌های ما ترانزیت می‌کنند اینها را اصلاح بکنند و نگذارند صادرکنندگان ما هم لطمه بخورند.

من از همه عزیزان تشکر می‌کنم، ما در قانون بودجه سال ۹۳ در جدول شماره (۹) در ردیف متفرقه (۵۲۰) هزار، شماره طبقه‌بندی (۳) و (۴)، (۲۳۰۰) میلیارد تومان در این زمینه اعتبار گذاشتیم که حتماً (۵۰) درصد این تخصیص پیدا کرده و دولت محترم، جناب آقای رئیس‌جمهور، من از ایشان مصرا می‌خواهم که تا وقت نگذشته، دستور بدهند که این مسائل سریعاً انجام شود و تعاونی روستایی وارد خرید شود و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، استان‌های انگورخیز کشور از جناب آقای رئیس مجلس و رؤسای کمیسیون‌های برنامه و بودجه و اقتصادی و کشاورزی بخواهند که جلسه‌ای در اولین فرصت با حضور معاونت محترم نظارت راهبردی و وزیر محترم جهاد کشاورزی در مجلس بگذارند که سریعاً این موضوع ساماندهی شود و وقت نگذرد.

(رئیس - متشکر).

من یک جمله هم از وزیر محترم نیرو درخواست می‌کنم که هرچه سریعتر چاه‌های غیرمجاز و چاه‌های مجاز را ساماندهی بکنند و ما با دیوان عدالت اداری صحبت کردیم، با بازرسی کل کشور صحبت کردیم، مردم بلا تکلیف هستند، تکلیف این چاه‌ها باید هرچه سریعتر انجام شود. تنها بیمارستان شهرستان تاکستان مجوز نیرو می‌خواهد، (۲۵۴) نیرو باید باشد که این بیمارستان دو سال پیش راهاندازی می‌شد، خواهش من این است که سریعاً معاونت محترم رئیس‌جمهور مجوز استخدام را بدهد که ما بتوانیم دکتر استخدام بکنیم (رئیس - متشکریم، وقت شما تمام شده است) و بیش از (۵۰۰) هزار نفر از این... استفاده کنند، من آرزوی توفیق دارم و عذرخواهی می‌کنم. والسلام‌علیکم و رحمه الله و برکاته

رئیس - متشکر، نفر بعد را دعوت بفرمایید.

دبیر (بذریاش) - متشکر و ممنون، ناطق آخر برادر گرامی جناب آقای حمیدرضا عزیزی فارسانی نماینده محترم مردم شریف اردل، فارسان، کوهرنگ و کیار که به ایراد نطق‌شان بپردازند.

رئیس - دستور را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای جعفری! شما توضیح می‌فرمایید؟ جناب آقای جعفری نماینده محترم خلخال درخواست دوفوریت دارند برای طرحی که عنوانش را اعلام کردیم، بفرمایید.

جلیل جعفری بنه خلخال (خلخال و کوثر) - بسم الله الرحمن الرحيم
با عرض سلام و احترام خدمت نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، برادران و خواهران عزیز، همان‌طور که مستحضر هستید ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجم توسعه یک ظرفیت خوب برای توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته ایجاد کرده است، این ظرفیت در طول اجرای برنامه استفاده نشده است، تنها در سال ۱۳۹۳ با کمک و همکاری نمایندگان و دولت محترم از این ظرفیت استفاده شد و ماده (۱۸۰) که می‌گوید دولت موظف است در طول سال‌های اجرای برنامه پنجم توسعه، (۲) درصد منابع عمومی دولت را هر سال برای توسعه مناطق محروم اختصاص بدهد، این اتفاق تا سال ۹۳ نیفتاده بود، اگر این قانون درست اجرا می‌شد، تاکنون بخش مهمی از مشکلات مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته حل شده بود و امروز مواجه با تخلیه مناطق کمتر توسعه‌یافته و تشکیل کلانشهرها و مشکلات ناشی از آن نبودیم.

ما آثار بسیار مثبت اجرای این قانون را در سال ۹۳ دیدیم، بسیاری از نقاط محروم و روستاهایی که هرگز خدمات دولت به آنها نرسیده بود، با این پول توانستند بخشی از نیازهای ضروری خود را پوشش بدهند، عزیزان، نمایندگان محترم! از مهلت اجرای قانون برنامه پنجم تنها یک سال باقی مانده است، ما می‌توانیم از این فرصت استفاده کنیم و بخش بزرگتری از منابع عمومی دولت را برای کاهش فاصله بین نقاط محروم و نقاط غنی استفاده کنیم و در حقیقت در این یک سال باقیمانده جبران گذشته بکنیم و منابع مالی بیشتری را به نقاط محروم کشور بفرستیم، لذا بر آن شدیم با ارائه یک طرح دوفوریتی، ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجم را برای یک‌سال باقیمانده قانون برنامه اصلاح کنیم، در این یک سال باقی‌مانده جبران گذشته بکنیم و منابع مالی بیشتری را به نقاط محروم کشور بفرستیم؛ لذا بر آن شدیم با ارائه یک طرح دوفوریتی ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجم را برای یک سال باقی‌مانده قانون برنامه اصلاح کنیم.

در این طرح دوفوریتی که حدود (۱۸۰) نفر از نمایندگان محترم آن را امضا کرده‌اند، پیشنهاد دادیم که در بودجه سال ۱۳۹۴ به جای (۲) درصد، (۴) درصد از منابع عمومی دولت را برای توسعه مناطق محروم و کاهش فاصله بین فقیر و غنی اختصاص بدهیم. لازم است به استحضار نمایندگان محترم و عزیز برسانم که این طرح هیچ مغایرت و مخالفتی با اصول قانون اساسی ندارد و بار مالی جدید ایجاد نخواهد کرد؛ چرا که قرار است این پول از منابع عمومی و جاری دولت برداشته شود و همچنین با توجه به اینکه این طرح اصلاح قانون برنامه پنجم هست لازم است دوسوم نمایندگان محترم رأی موافق بدهند؛ لذا از همه نمایندگان محترم، عزیزی که برای توسعه مناطق محروم موافق هستند، خواهش می‌کنیم که به این طرح دوفوریتی رأی بدهند تا ان شاء الله بخشی از مشکلات مناطق محروم با دست باکفایت شما نمایندگان محترم ان شاء الله حل شود، با تشکر.

است، انتظار مردم ما چیست؟ ما ضمن تشکر از دوستانمان و با تشکر از وزارت کشور، وزارت اطلاعات، نهاد محترم ریاست جمهوری، ریاست محترم مجلس و کمیسیون شوراها بعد از یک سال زحمت و کار کارشناسی، این اصلاحیه به صورت کارشناسی شده در تاریخ ۹۳/۷/۷ تقدیم شما گردید، اساس این کار به عنوان حق مردم رفع محرومیت است، برای شما مثال می‌زنم، آمار بیکاری در استان ما در حوزه انتخابیه من، محرومیتی که حتی راه ندارند، آب شرب ندارند، گاز ندارند و نقش نماینده هم واقعاً محوری و کلیدی است، از شما و از دولت محترم، رئیس محترم مجلس و هیأت رئیسه تقاضا دارم به عنوان یک حق به این موضوع رسیدگی و کمک شود و خارج از نوبت ان شاء الله بررسی شود و متأسفانه دیدیم که در لایحه مجلس هشتم رأی نیامورد، این انتظار مردم را ما باید پاسخ بدهیم، به عنوان یک عملکرد مثبت برای مجلس نهم است و این یک حق است و خدا می‌داند اگر در این حق کوتاهی کنیم در آن دنیا و آخرت مدیون خواهیم بود. والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

رئیس - متشکریم، دستور جلسه را بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! دوستان تذکر دارند اگر صلاح می‌دانید.

دبیر (فرهنگی) - آقای جعفری! شما آماده هستید پیشنهادتان را مطرح کنید؟ یک درخواست دوفوریت رسیده برای اصلاح ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه که جناب آقای جعفری مطرح می‌فرمایند، بفرمایید.

رئیس - اگر راجع به موضوع است بفرمایید.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! اخطار اصل (۱۵۲) قانون اساسی، انتظار داریم ریاست محترم جمهوری و وزارت خارجه جمهوری اسلامی به عملکرد ترکیه واکنش نشان دهند، دولت ترکیه هر روز مردم بیگناه را می‌کشند، در کشتار مردم عراق و سوریه، شریک اصلی داعش هستند، از داعش آشکارا حمایت می‌کنند، از تروریست‌های آدم‌کش حمایت می‌کنند، با دولت‌های ستمگر در قالب ناتو همراهی می‌کند و مجری اجرای سیاست‌های صهیونیستی می‌شود.

رئیس - اخطار ربطی به دستور ندارد.

قاضی‌پور - بله، ولی از صبح نوبت ما است، انتظار داریم دولت و صدا و سیما نقش دولت ترکیه در تشکیل گروه‌های تروریستی را به نمایش بگذارد، آقای لاریجانی! مردم مسلمان ترکیه به حمایت اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی راهپیمایی کردند، صدا و سیما به نمایش نگذاشت، حق ما است که از مسلمانان جهان طرفداری کنیم و ترکیه را محکوم می‌کنیم به خصوص رئیس‌جمهورشان را که علیه اسلام و مسلمین کار می‌کند.

رئیس - متشکر

۷ - اعلام وصول طرح اصلاح ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنج‌ساله

پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و افزایش سهم توسعه مناطق

کمتر توسعه یافته از (۲) درصد به (۴) درصد منابع عمومی دولت با

قید دوفوریت و تصویب فوریت آن (ثبت ۵۱۷)

دبیر (منادی سفیدان) - مخالف اول جناب آقای دکتر قادری صحبت می‌کنند.

جعفر قادری (شیراز) - بسم الله الرحمن الرحيم

دوستان توجه کنند! ما تا اصلاح قانون برنامه یک سال دیگر بیشتر وقت نداریم برای یک سال آینده ارزشی ندارد که قانون برنامه را اصلاح کنیم و صبر کنیم اگر نیازی به اصلاح باشد سال آینده که قانون اصلاح می‌شود این اصلاحات صورت می‌گیرد، بعدش هم اینها مواردی است که باید به هر حال در بودجه بیاید و این ساز و کاری که متأسفانه امسال ایجاد شد، درست است مبلغی در اختیار نمایندگان گذاشته شد ولی اتفاقی که افتاد و فرض کنید هر نماینده اختیار تصمیم‌گیری در مورد (۱۰) میلیارد تومان داشت؛ ولی به اندازه (۱۰۰۰) میلیارد تومان الان تعهد ایجاد شده. ما هر جا که می‌رویم مسؤولین اجرایی هر مشکلی که دارند می‌گویند بروید پیش نماینده، نماینده پول در اختیارش است و تا مشکل شما را حل کند.

واقعیت قضیه این است که آسیب زیادی به جایگاه و وجهه نماینده می‌زند. کار نماینده این کارها نیست. دوستان کمک کنند، ما در قانون اساسی جایگاه نماینده، جایگاه قانونگذاری و جایگاه نظارتی است و بیاییم دقیقاً ساز و کار را پیش‌بینی کنیم مگر در شورای برنامه‌ریزی شهرستان‌ها، مگر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، این منابع را کجا هزینه می‌کنند؟ دوستان توجه کنند و نیایند به خاطر اینکه تعیین‌کننده نماینده هست دقیقاً همین سوژه‌ای را در ایام انتخابات در اختیار مخالفین بگذاریم که وجهه و جایگاه نمایندگی را زیر سؤال ببرند و از این طریق مشکلات جدی را برای نمایندگان ایجاد کنند.

بنابراین من فکر کنم که دوستان تلاش‌شان بر این باشد که این رأی نیاورد و به هر حال اگر جمع‌بندی مجلس این باشد بر سر فرصت در برنامه ششم فرصت کافی وجود دارد روی آن صحبت می‌شود و آنجا می‌تواند اصلاحات لازم اگر نیاز باشد انجام بشود. بنابراین یک مسأله مهمی که می‌تواند اعتبارات را جابجا کند و خیلی از برنامه‌های دولت را دستخوش تغییر کند من فکر می‌کنم که جایش در یک طرح دوفوریتی نباشد و این به صلاح مجلس نیست، دوستان کمک کنند که این طرح رأی نیاورد.

دبیر (منادی سفیدان) - خیلی ممنون، موافق اول آقای محمد اسماعیلی نماینده محترم زنجان و طارم بفرمایید.

محمد اسماعیلی (زنجان و طارم) - بسم الله الرحمن الرحيم

من لازم می‌دانم تشکر کنم از برادر عزیزمان جناب آقای دکتر جعفری که این طرح را ارائه دادند با توجه به اینکه اکثر عزیزانی که در نطق‌هایشان اشاره دارند به مناطق محروم به ویژه بحث روستاها در همایش ملی روستا هم که برگزار شد جناب آقای رئیس‌جمهور خودشان هم آنجا مطالبی را در ارتباط با عقب‌ماندگی روستاها علل اینکه روستاییان مناطق خودشان را ترک می‌کنند و به شهرها و حاشیه شهرها مراجعه می‌کنند.

همه عزیزان مستحضرنند که علی‌رغم خدماتی که در طول (۳۵) سال

گذشته به روستاها رفته باز ما شاهد خروج روستاییان از مناطق روستایی هستیم و مشکلات عدیده‌ای که کشاورزان امروز در ارتباط با اشتغال‌شان و درآمدشان امروز با آن درگیر هستند من فکر می‌کنم این ماده (۱۸۰) امسال توانست یک کمکی برای مناطق محروم به ویژه روستاها و به ویژه در بحث آب شرب روستاها که امروز یکی از مشکل‌ترین معضلاتی است که ما با آن در روستاها درگیر هستیم.

تعداد زیادی از روستاها در حال حاضر با تانکر دارد آبرسانی می‌شود و مشکلات عدیده دیگری که حالا شاید محل بحثش اینجا نباشد ولی می‌خواهم عرض کنم که در قالب همین ماده (۱۸۰)، امسال تعداد کثیری از روستاها در ارتباط با آب شرب‌شان توانستند از همین ماده استفاده کنند، نمایندگان محترم زحمت کشیدند در شورای برنامه‌ریزی استان تأکید کردند که این پول در اختیار مناطق محروم قرار بگیرد و توانست بخش قابل توجهی از مشکلات مناطق محروم به‌ویژه روستاها را حل کند.

اگر این مبلغ امسال به دو برابر افزایش پیدا کند به نظر من می‌تواند کمک خوبی برای خدمات‌رسانی به روستاها در قالب آبرسانی در قالب طرح هادی روستاها، در قالب راه روستایی کاری را باید انجام داد که روستاییان مهاجرت نکنند ما صرفاً با شعار نمی‌توانیم روستاها را در محل روستا و در روستاها نگه داریم اگر این خدمات در کمترین زمان... ما الان روستاهای کثیری را داریم که هنوز بعد از (۳۵) سال گازرسانی نشده کسانی که در شهر ساکن هستند نزدیک (۳۰) سال، (۳۵) سال است از این نعمت الهی برخوردار هستند ولی روستاییان بعد از (۳۵) سال متأسفانه هنوز قادر نیستند از این نعمت برخوردار شوند؛ فلذا به نظر من لازم است که عزیزان کمک کنند که این دوفوریت رأی بیاورد و هم دست نمایندگان باز می‌شود که بتوانند کمکی برای مناطق محروم به ویژه روستاییان عزیز داشته باشند.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، مخالف بعدی جناب آقای جعفری هستند بفرمایید.

قاسم جعفری (بجنورد، مانه، سملقان، جاجرمد و گرمه) -

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام و احترام خدمت ملت بزرگوار ایران و همکاران عزیز. عید ولایت غدیر را هم تبریک عرض می‌کنیم و همچنین مناسبت‌هایی که وجود دارد ان شاء الله که مردم ما با شور حسینی وارد محرم الحرام خواهند شد و نتیجه شور حسینی همه دشمنان و توطئه‌گران را هم ان شاء الله به خاک سیاه خواهد کشاند. همکاران عزیز من فکر می‌کنم قانون اساسی جمهوری اسلامی بسیار خوب تفکیک قوا را پیش‌بینی کرده است و ما به عنوان نمایندگان مردم باید به وظایف اصلی خودمان رسیدگی کنیم. طبیعی است که چند وظیفه اصلی به دوش ماست، یکی از آنها تقنین است، دیگری نظارت است و زیارت مردم و سرکشی از حوزه انتخابیه و در جریان امور قرار گرفتن تا تصمیم‌گیری ما در خلأ نباشند از مسائل مهم است.

اعتقاد من این است که بحثی که سال گذشته تحت عنوان ماده (۱۸۰) تصویب شد، گرچه دغدغه‌ها، دغدغه‌های بسیار خوب و بجا بود

محمدقسیم عثمانی (بوکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

مخالفت‌های خیلی غیرمنصفانه‌ای شد چون این مخالفت‌ها با این طرح نبود. این طرح مکانیزم را تعریف نمی‌کند یا تغییر نمی‌دهد بگوید این را چه کسی تقسیم کند چه کسی توزیع کند. بنده هم مخالف این هستم که نماینده توزیع کند. اینجا فقط می‌گوید آقا این ماده (۱۸۰) که (۲) درصد است بشود (۴) درصد. اینکه چه کسی توزیع کند در قانون بودجه امسال اصلاح می‌کنیم فقط اینجا بحث این است که در ماده (۱۸۰) گفته بودیم برای اینکه فاصله‌ها کم بشود برای جبران این فاصله‌ها (۲) درصد بودجه عمومی برای رفع فاصله باشد به نحوی که هر شهرستانی که از میانگین کشور پایین‌تر هست، سالیانه (۱۰) درصد به میانگین کشور نزدیک بشود، آن ماده (۱۸۰) است.

اینکه در قانون بودجه ۹۳ آمدیم دست نمایندگان را در این موضوع باز گذاشتیم که چگونه توزیع بشود بنده هم مخالف این شیوه هستم ولی سهم (۲) درصد کم است. حتی آقای جعفری اگر (۱۰) درصد هم می‌گذاشت جا داشت. حالا ایشان پیشنهادشان این بوده که (۲) درصد بشود (۴) درصد. ببینید برادران، خواهران فاصله شاخص‌ها در کشور بسیار زیاد است. شاخص‌های اختلافاتش (۸۰) درصد است، (۹۰) درصد است. ما می‌گوییم با (۲) درصد اضافه این فاصله شاخص‌های (۸۰)، (۹۰) درصدی را کم کنیم. (۲) درصد از منابع عمومی اگر اضافه شود به (۲) درصد قبلی هیچ ثلمه‌ای به عالم اسلام وارد نمی‌شود فقط باعث می‌شود فاصله‌ها زودتر جبران بشود. الان مشکلی که در کشور داریم آقای دکتر لاریجانی! در برخی از روستاها می‌بینیم آب شرب ندارند.

رئیس - آقای عثمانی! شما که عضو کمیسیون بودجه هستید و در اختیار خودتان است چرا این (۷)، (۸) هزار میلیارد را خودتان در لایحه توزیع نمی‌کنید؟ قلفتی می‌خواهید بدهید دست معاونت برنامه‌ریزی که چه بشود؟ اصلاً پول هم داریم چون الان با این قیمت نفت (۸۰) دلار.

عثمانی - الان عرض می‌کنم ببینید آقای دکتر! از آن پولی که داریم (۲) درصد... آقای دکتر! اگر پول‌مان کم شد، (۲) درصد آن...

رئیس - توزیع کنید در اختیار خودتان است، در مجلس توزیع کنید. **عثمانی -** الان اجازه بدهید آقای دکتر! مخالف سوم که صحبت کرد بعداً موافق سوم هم صحبت می‌کند.

رئیس - من می‌خواستم بگویم جناب‌عالی که جزو کمیسیون هستید قانون را رعایت کنید. خودتان توزیع کنید.

عثمانی - آقای دکتر! قانون دست ما را بسته، گفته (۲) درصد را صرف این کنید ما می‌گوییم (۴) درصد صرف این کار بشود. ببینید! برخی از روستاهای کشور آب شرب ندارند، راه روستایی ندارند، بهداشت ندارند. در برخی از مناطق مرفه کشور درخواست روستاهایشان اینترنت پرسرعت و پیش‌دبستانی و مهد کودک و اینهاست. این فاصله‌ها را با چه پر کنیم آقای دکتر! برخی از مناطق کشور را وقتی شما سر می‌زنید اصلاً فکر می‌کنید جزو کشور ایران نیست. اینقدر محروم است، برخی از مناطق هم وقتی می‌روید انگار کشورهای پیشرفته دنیا است از لحاظ امکانات، این فاصله‌ها را ما باید یک‌طور جبران کنیم. مردم از نماینده

همه ما نگران مناطق محروم هستیم، همه ما می‌خواهیم به روستاییان رسیدگی شود، همه ما می‌خواهیم روستاییان مان آب داشته باشند آن هم آب شرب خودشان و حتی آب شرب دام‌شان که زندگی روستا به همان زراعت است و به همان دامداری، اما می‌خواهم بپرسم آیا خروجی این (۲) درصد در سال گذشته همین شد؟ یا آنکه فقط شد آتش نخورده و دهان سوخته.

هیأت ورزشی به نماینده مراجعه می‌کند می‌گوید از ماده (۱۸۰) شما می‌توانید به ما کمک کنید. انجمن روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها مراجعه می‌کنند می‌گویند گفته‌اند که از ماده (۱۸۰) می‌شود به ما کمک کنید. حتی بخش‌های خصوصی به همین صورت و حال اینکه آنجا تعریفی شده است، تبلیغی که می‌شود با آنکه در واقع دارد اتفاق می‌افتد بسیار متفاوت است. شهرداری‌ها همین انتظارات را دارند، ادارات خرد و کلان همین انتظارات را دارند، بعضاً فرمانداری‌ها می‌گویند اگر در روستاها مشکل است به خاطر آن است که نمایندگان ماده (۱۸۰) را در اختیار گرفتند ما مسلوب‌الاختیار هستیم و مواردی که ما را از وظیفه نمایندگی باز می‌دارد، چه قدر خوب است که دولت محترم وظیفه خودش را درست انجام دهد و ما نظارت کنیم تا مناطق محروم را براساس عدالتی که هم در قانون اساسی پیش‌بینی شده، قبل از قانون اساسی مبانی دینی و قرآنی‌مان به آن معترف است و آنها را بیان کرده، قوانین برنامه توسعه پنج‌ساله پنج‌دوره همین مسائل را تصویب کرده است. ما به نظرمان می‌رسد اگر این اتفاق بیفتد حتماً در راستای آن نیت خیری که همه عزیزان دارند و این نیت خیرشان مشکور است و بابت اظهار آن هم ان‌شاءالله مأجورند، حتماً آن اتفاق نمی‌افتد در عمل، به ویژه که دولت محترم با کسری‌های بودجه متفاوتی روبرو است.

شما ببینید! در همین شرایط من از حوزه انتخابیه خودم مثال می‌زنم یک شهرستان محروم مرزی نوپا (راز و جرگلان) با (۷۰)، (۸۰) هزار جمعیت (۲/۵) میلیارد برایش گذاشتند یک شهرستان با (۵۰) هزار (۱۲)، (۱۳) میلیارد و نتیجه این شد گفتند آنجا یک نماینده دارد، سهم دارد این گونه تقسیم می‌شود و عدالت اتفاق نمی‌افتد.

لذا ما فکر می‌کنیم که اگر ما بگذاریم قوه مجریه کار خودش را انجام بدهد و ما هم نظارت خودمان را داشته باشیم حتماً نتایج بهتر خواهد بود، سمعه مجلس که یک شأن حقوقی بالایی دارد حضرت امام (رحمه‌الله‌علیه) فرمودند در رأس امور است. رهبر معظم انقلاب بر آن تأکید کردند که مجلس باید زنده و سالم باشد.

ما می‌ترسیم که چنین مواردی باعث بشود که بداندیشان و بدخواهان علیه مجلس در درجه اول و علیه نمایندگان محترم در حوزه‌های انتخابیه‌شان در درجات بعد صحبت‌هایی را بکنند که واقعیت ندارد در هر صورت حتماً نکته‌ای که دوستان گفتند نیت دوستان خیر است ولی ما فکر می‌کنیم که آنچه اتفاق می‌افتد ممکن است غیرواقع باشد.

دبیر (صادقی) - خیلی متشکر، موافق بعدی جناب آقای عثمانی بفرمایید.

انتظار دارند، حتی نمایندگان استان‌های توسعه‌یافته امروز باید به داد استان‌های محروم کشور برسند. من خواهشم این است در جهت عدالت، در جهت تحقق اصل (۴۸) قانون اساسی و در جهت توسعه متوازن که انتظار ملت ایران از مجلس است، ان شاء الله به این فوریت رأی بدهید. والسلام‌علیکم و رحمه الله

رئیس - عنوان طرح را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - عنوان طرحی که درخواست دوفوریت شده اصلاح ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و افزایش سهم که مربوط به محتوا است.

رئیس - حضار ۲۰۶ نفر، دوفوریت طرح را به رأی می‌گذاریم، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** بنابراین ان شاء الله در روزهای آینده در دستور قرار می‌گیرد.

(ادامه رسیدگی به طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر)
دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ادامه رسیدگی به طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر در ماده (۳) پیشنهادی نیست اگر اجازه بفرمایید قرائت کنم:

ماده (۳) - امر به معروف و نهی از منکر در این قانون ناظر به رفتاری است که علنی بوده و بدون تجسس مشخص باشد.

رئیس - حضار ۲۰۷ نفر، ماده (۳) را به رأی می‌گذاریم نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده به رأی گذاشته شده. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۴) پیشنهادی دارد؟

دبیر (فرهنگی) - بله، ماده (۴) آقای میرمحمدی و آقای علی‌پور پیشنهاد حذف عبارت «قلبی» را دادند. آقای علی‌پور بفرمایید.

کمال علی‌پور خنکداری (قائم‌شهر، سوادکوه و جویبار) -

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام خدمت همکاران عزیز، ملت شریف ایران و هیأت‌رئیس محترم! عرض کنم که تقدیر و تشکر هم بکنیم از همکاران عزیز که توجه به توسعه متوازن کشور در رابطه با ماده (۱۸۰) داشتند. پیشنهاد بنده در رابطه با ماده (۴)، ببینید! مراتب امر به معروف و نهی از منکر قاعداً باید به نوعی عملیاتی یا در واقع مراتب زبانی و نوشتاری باشد. اینکه اگر بیاییم در قانون کلمه‌ای بیاوریم که تأثیری نداشته باشد. اینکه یک فردی قلباً احساس کند که در یک جایی نیاز به امر به معروف است یا یک جایی نیاز به نهی از منکر هست اما نتواند کاری کند چه نیازی هست که در قانون ما اینجا این کلمه را بیاوریم؟

در پاراگراف بعدی همکاران عزیز توجه کنند مراتب امر به معروف و نهی از منکر را آورده، زبانی و نوشتاری از وظیفه احاد مردم است؛ یعنی در واقع «قلبی» را نیاورده. اینکه داریم قانون وضع می‌کنیم باید جامع و کامل باشد.

من خواهشی که از دوستان دارم در بحث قانونگذاری یک سری کلمات و جملاتی را می‌آوریم که تأثیری ندارد اینکه همه ما قلباً باید احساس کنیم که امر به معروف کنیم یک چیز خوبی است اما باید عملیاتی بشود

یا باید زبانی امر به معروف بشود یا نوشتاری یا عملیاتی که جزو وظایف دولت هست. من از همکاران عزیز خواهش دارم که مراتب امر به معروف و نهی از منکر کلمه «قلبی» را حذف کنیم که همان بحث زبانی و نوشتاری و اقدام عملی باشد.

رئیس - جناب آقای علی‌پور آخر در تعریفش قلبی هست. در تعریف شرعی اش قلبی هست حذفش ممکن است اشکال داشته باشد اگر موافق باشید صرف نظر کنید.

علی‌پور خنکداری - به هر حال بگذارید آقای رئیس! چون ما بحث امر به معروف داریم انجام می‌دهیم.

رئیس - حالا امر به معروف چون از نظر شرعی قلبی هم هست.

علی‌پور خنکداری - بله، درست است، از نظر شرعی در قرآن هم داریم اما ببینید! ما اینجا داریم قانونگذاری می‌کنیم.

رئیس - عیب ندارد، پس نظراتان این است که حذف بشود. مخالف اگر صحبت نمی‌کند رأی‌گیری کنیم، دولت و کمیسیون مخالف هستند.

دبیر (صادقی) - آقای رئیس! آقای موسوی‌نژاد اصرار دارند، صحبت کنند.

رئیس - آقای موسوی‌نژاد اگر اجازه بدهید رد بشویم.

حضار ۲۰۷ نفر، پیشنهاد این است که کلمه «قلبی» در ماده (۴) حذف بشود. کمیسیون و دولت هم مخالفند. پیشنهاد حذف کلمه «قلبی» در ماده (۴) است، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری داریم.

دبیر (فرهنگی) - آقای کوچک‌زاده بفرمایید. ایشان پیشنهادشان حذف لفظ «نوشتاری» است، بفرمایید.

مهدی کوچک‌زاده (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) - علت این پیشنهاد که بنده دادم که کلمه «نوشتاری» هم در سطر اول و هم در سطر دوم حذف بشود این است که در آن تعریف شرعی که از امر به معروف و نهی از منکر هست، که من حالا اشاره می‌کنم به یک گفته‌ای از فرمایشات مولا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (علیه‌السلام) در آنجا چنین مرحله «نوشتاری» نداریم. امیرالمؤمنین این طور می‌فرمایند که «ایها المؤمنین انه من رأی عدواناً يعمل به و منکراً یدعی الیه» یعنی اگر یک کسی یک عدوانی دید که عمل می‌شود یا یک منکری را که به سوی او دعوت می‌شود سه مرحله اینجا حضرت امیر قائل شده. می‌فرماید مرحله اول، «فانکره بقلبه» یعنی قلباً انکار کرد یعنی ابراز انزجار کرد، بدش آمد، استغفار کرد و رفت دید کاری از دستش برنمی‌آید. «فقد سلم و برئ» این در مرحله اول.

در مرحله دوم «و من انکره بلسانه فقد اجر و هو افضل من صاحبه» یعنی اگر کسی لساناً هم نهی کرد یعنی دید یک منکری یک ظلمی در جامعه واقع می‌شود هم قلباً آورده شد و هم به آن مرتکب گفت آقا این کار را نکن. این، این کار را نکن می‌تواند نوشتاری می‌شود؟ یعنی این چیزی که اما اینجا اضافه نوشتیم که زبانی و نوشتاری، اگر یک کسی لال بود از نعمت تکلم برخوردار نبود از او امر به معروف ساقط است، نه او می‌تواند اشاره کند با دستش بگوید نه، این هم همان نهی زبانی است. حضرت می‌فرماید: «فانکره بقلبه فقد سلم و برئ و من انکره بلسانه فقد

اجره و هو افضل من صاحبه».

و مرحله سوم «و من انكره بالسيف لتكون كلمه الله هي العليا» این مرحله سوم همان اقدام عملی است که به سیف از آن یاد شده. لذا ما در آن چیزی که در تعاریف شرعی و دینی آموخته‌ایم از علمای دین از امر به معروف و نهی از منکر، امر به معروف و نهی از منکر اگر چیزی باشد همان ذیل زبانی است و این به نظر من عبارت اضافه است و شایسته است که در یک قانون که نوشته می‌شود کلمه اضافه‌ای وجود نداشته باشد. خواهش می‌کنم دوستان به حذف این کلمه «نوشتاری» رأی بدهند.

رئیس - پیشنهاد ایشان حذف کلمه «نوشتاری» است اگر مخالف صحبت نمی‌کند دولت نظری ندارد، کمیسیون مخالفند. پیشنهاد را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف عبارت «نوشتاری» از سطر اول و دوم ماده (۴) هست.

رئیس - حضار ۲۰۷ نفر، پیشنهاد حذف کلمه «نوشتاری» در سطر دوم ماده (۴) است نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای میرمحمدی آن پیشنهاد شما بود و نبود در نتیجه تأثیر نمی‌گذارد، آقای دکتر! ایشان پیشنهاد کردند که «تنها» از سطر سوم حذف شود اینکه باشد یا نباشد در معنا تغییر ایجاد نمی‌کند، بفرمایید.

میرمحمدی - برای دولت قرار دادیم.

دبیر (فرهنگی) - الان پیشنهاد شما چیست؟

سیدمحمدحسین میرمحمدی (گلپایگان و خوانسار) -

بسم‌الله الرحمن الرحيم

اینجا در ماده (۴) مراتب امر به معروف و نهی از منکر را قید کرده و مراتب آن را اشاره و تفکیک کرده. اقدام عملی را صرفاً در اختیار و انحصار و وظیفه دولت قرار داده. امر به معروف و نهی از منکر یک وظیفه همگانی است. درست است اینجا ما داریم در این ترتیب، دولت را موظف می‌کنیم اما اینکه بگوییم تنها وظیفه دولت است این درست یک انحصاری و فقط مطلق برای دولت داریم وظیفه ایجاد می‌کنیم و برای بخشهای دیگر اصلاً کاملاً سلب مسئولیت می‌کنیم.

البته باز در ادامه اینکه آمده مگر در مواردی که قانون به نحو دیگری تعیین کرده، اگر این «تنها» را اینجا حذف کنیم قطعاً عبارت بعدی هم درست درمی‌آید. اما اگر تنها وظیفه دولت باشد مگر در موارد قانون به نظر می‌رسد «تنها» قید و یک کلمه اضافه‌ای هست و پیشنهاد حذفش به نظر می‌رسد که حتماً از جهت جامعیت قانون مناسب باشد ضمن اینکه با اصل قانون اساسی هم... (رئیس - چون «مگر» دارد) یعنی این وظیفه عمومی است، «تنها» حذف شود، وظیفه دولت است. مگر در مواردی که قانون به نحو دیگری تعیین کرده باشد. اگر این «تنها» حذف شود عبارت هم درست درمی‌آید و به نظرم می‌رسد که همکاران به پیشنهاد حذف کلمه «تنها» رأی مثبت بدهند.

رئیس - بله، به نظرم این اشکال ویرایشی هم محسوب می‌شود. «مگر»

را آوردند «تنها» دیگر معنی ندارد. کمیسیون هم با این نظر موافق است؟ چون کلمه «تنها» اینجا زائد است چون کلمه «مگر» آوردیم.

میرهادی قره‌سیدرومیانی (سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی) - همان‌طور که ریاست محترم مجلس فرمودند از لحاظ ادبیات نوشتاری و قانون‌نویسی شاید لفظ «تنها» اضافه باشد. ولی با توجه به شباهت موجود در جامعه و مباحثی که مطرح شد کمیسیون محترم با توجه به سوابق اینجا تأکید مؤکد بر این دارد که اقدام عملی صرفاً توسط دولت انجام می‌شود. لذا لفظ تنها یک تأکید مؤکد است و تبیینی است برای اینکه صرفاً دولت اقدام عملی را انجام می‌دهد. اگر همکاران موافق باشند این لفظ «تنها» با این فلسفه با این علت اینجا گنجانده شده، متشکرم.

رئیس - خلاصه نظراتان چه چیزی شد؟

قره‌سیدرومیانی - ما موافقیم بماند.

رئیس - بماند. دولت نظری ندارند. پیشنهاد را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۴) لفظ «تنها» را در سطر سوم پیشنهاد حذف دادند.

رئیس - حضار ۲۰۵ نفر دولت نظری ندارد کمیسیون هم مخالفند. پیشنهاد حذف کلمه «تنها» در سطر سوم ماده (۴) است. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. آقای فرهنگی پیشنهاد دیگری داریم؟

دبیر (فرهنگی) - نه، آقای رئیس! اگر اجازه بفرمایید قرائت کنیم.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۴) - مراتب امر به معروف و نهی از منکر قلبی، زبانی، نوشتاری و اقدام عملی است که مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و اقدام عملی آن تنها وظیفه دولت است. مگر در مواردی که قانون به نحو دیگری تعیین کرده باشد.

آقای رئیس! بعضاً سؤال کردند که منظور از دولت، ظاهراً منظور حاکمیت است.

رئیس - بله منظور حکومت است. حضار ۲۰۵ نفر، ماده (۴) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده (۴) به رأی گذاشته شده دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. بقیه را بگذارید برای جلسه بعد.

کمیسیون صنایع و معادن هم رحلت والد مکرم آقای پیرمؤذن را تسلیت گفتند.

۸ - تذکر آیین‌نامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی

رئیس - تذکرات را بفرمایید.

دبیر (سبحانی‌نیا) - بسم‌الله الرحمن الرحيم

تذکرات کتبی همکاران محترم، خواهش می‌کنم همان دو دقیقه که تعیین شده محبت بفرمایید. جناب آقای جعفر قادری نماینده محترم شیراز بفرمایید.

جعفر قادری (شیراز) - بسم الله الرحمن الرحيم

مورد اولی که می‌خواستم تذکر بدهم نسبت به تخصیص اعتبارات اعتراض داریم و مکانیزمی که در معاونت برنامه‌ریزی دارد دنبال می‌شود، طرحهایی که پیشرفتشان کم است تخصیص کم می‌دهند به نظر می‌رسد که امسال نسبت به تعیین سهم بودجه برای این طرحها سهم کمی منظور شد. در تخصیص‌ها هم اگر به این شکل عمل کنیم طرحها کلاً تعطیل می‌شود و به ضرر استانهایی می‌شود که تعداد طرحهایی با پیشرفت کاری کمتری دارند.

نکته دیگر، با توجه به تخصیص خوراک به طرح توسعه پالایشگاه شیراز، الان از سازمان حفاظت از محیط زیست انتظار داریم که استعمال انجام شده را زودتر پاسخ بدهند که ان شاء الله ما بتوانیم طرح توسعه را در شیراز که اولین پالایشگاه کشور بوده و الان از نظر ظرفیت، پایینترین ظرفیت را در سطح کشور دارد بتوانیم ان شاء الله طرح توسعه را اجراء کنیم انتظار داریم که زودتر این استعمال را پاسخ بدهند خشکسالی و کم‌آبی در فارس و شهرستان شیراز مشکلات جدی را برای مردم ایجاد کرده سالها مردم فارس با برداشت از آبهای زیرزمینی با تولید گندم و جو و ذرت نیاز کشور را برآورده کردند و رتبه‌های اول را داشتند.

الان در شرایطی گیر کردند که بیشترین مشکل را دارند و این کاهش بارندگی‌ها روی اشتغال و درآمد مردم اثر گذاشته. انتظار داریم که دولت بخشی از این عقب افتادگی‌ها را جبران کند و اعتبارات خشکسالی و اعتبارات مربوط به ماده (۱۰) و مواد دیگر قانون تنظیم بگونه‌ای به استان اختصاص بدهد که حداقل‌های مورد نیاز مردم تأمین شود.

بحث استخدام ناظرین گندم از سوی این استخدام‌ها اولویت برای مدیران عامل تعاونی‌های تولیدی در نظر گرفته نشده در صورتی که در مصوبه مجلس چنین امکانی وجود دارد و انتظارمان این است که دولت اینها را مدنظر داشته باشد وزارت جهاد کشاورزی. بحث نوسانات نرخ ارز برای استفاده کنندگان از منابع صندوق توسعه ملی است از... (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر) که در برنامه شده دولت توجه نکرده.

بحثی هم با وزارت نفت، ما بزرگترین مخزن ذخیره‌سازی گاز دنیا را در شیراز داریم امکان دارد وزارت نفت کمک کند که بخش خصوصی بیاید در این مخزن سرمایه‌گذاری کند و در جهت تعدیل نوسانات به کمک کشور بیاید ان شاء الله.

دبیر (فرهنگی) - متشکر، جناب آقای دکتر شهریاری نماینده محترم زاهدان بفرمایید.

حسینعلی شهریاری (زاهدان) - بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران محترم متأسفانه سالهاست استان سیستان و بلوچستان دچار ناامنی بوده و هر چند وقت یکبار شاهد به شهادت رسیدن فرزندان این مرز و بوم هستیم. در چند هفته و چند روز گذشته تعداد قابل توجهی از عزیزان ما به شهادت رسیدند. ضمن عرض تبریک و تسلیت به بازماندگان این عزیزان، متأسفانه مسؤولینی که خود باید پاسخگو باشند فرار به جلو را انتخاب کرده و مسؤولیتها را به گردن دیگران می‌اندازند. درست است که وزارت امور خارجه با سیاست لبخند هیچوقت نتوانست از حقوق

شهروندان ما دفاع نماید و با دولت بی‌دولت پاکستان برخورد کند.

اما نیروی انتظامی نیز تدابیر لازم را بکار نگرفته و حتی دریغ از دادن جلیقه‌های ضدگلوله به عزیزان ما در مرز که شبیه منطقه عملیاتی جنگی می‌باشد و مسؤولین از این مزایا استفاده می‌کنند ولی در انجام وظایف خود کوتاهی می‌کنند و یا عزیزانی که دائم از طرحهای آبکی که هیچ نتیجه‌ای نداشته دفاع می‌کنند.

جناب آقای دکتر لاریجانی! حضرت‌عالی بعنوان نماینده مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی مسأله را به طور جدی پیگیری فرمایید عزیزانی که با آقای دکتر لاریجانی مشغول صحبت هستید، لطفاً اجازه بدهید جناب آقای دکتر لاریجانی گوش کند. من می‌خواهم این صحبتها را با آقای دکتر لاریجانی بکنم مسائل مهمی است. شهادت هموطنان ما در استان سیستان و بلوچستان را شما نمی‌گذارید ایشان گوش کنند.

جناب آقای دکتر لاریجانی! حضرت‌عالی بعنوان نماینده مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی مسأله را بطور جدی پیگیری فرمایید. متأسفانه تعداد زیادی از شهروندان استان به علت ناامنی از استان مهاجرت کردند. توسعه اقتصادی در استان اتفاق نمی‌افتد و خیل جوانان تحصیلکرده بلامتکلیف مانده‌اند و آمارهایی از طرف دولت ارائه می‌گردد که با هیچ منطقی سازگار نیست.

لذا از حضرت‌عالی می‌خواهیم از طریق شورای عالی امنیت ملی اجازه برخورد با تروریستها در آنسوی مرز داده شود و یا از طریق موشک‌باران محل استقرار این نیروها در آن سوی مرز تکلیف را روش نمایند تا بیش از این شاهد شهادت این عزیزان نباشیم.

در خاتمه از زحمات سربازان گمنام امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) باید تقدیر و تشکر کرد که اگر نبودند معلوم نبود چند عملیات انتحاری دیگر در استان اتفاق می‌افتاد. خواهش می‌کنم حضرت‌عالی پیگیری بفرمایید من خدمت آقای رئیس‌جمهور هم این مسأله را عرض کردم ایشان فرمودند که به آقای شمخانی بگویید که در جلسه شورای عالی امنیت ملی این مسأله بطور جدی پیگیری شود. واقعاً ما هر روز شاهد این اتفاقات در استان سیستان و بلوچستان هستیم.

رئیس - این موضوع را با رئیس مجلس سنای پاکستان هم در میان گذاشتیم با آنها صحبت کردیم در شورا هم پیگیری خواهیم کرد.

دبیر (سبحانی‌نیا) - جناب آقای عباس پاپی‌زاده نماینده محترم دزفول بفرمایید.

عباس پاپی‌زاده‌بالنگان (دزفول) - بسم الله الرحمن الرحيم

پیشاپیش فرارسیدن دهه عزای محرم و شهادت حضرت اباعبدالله الحسین (علیه‌السلام) و یاران باوفای ایشان را خدمت همکاران عزیز تسلیت عرض می‌کنم.

موضوع مهمی که فکر می‌کنم مدتی است که نسبت به آن غفلت شده بحث مسکن مهر است. با توجه به اینکه مسکن مهر برای اقشار آسیب‌پذیر طراحی شده تقریباً نزدیک یکسال است که در بلامتکلیفی جدی به سر می‌برد. بانکها از پرداخت تسهیلات مناسب خوداری می‌کنند. بعضی از

پیمانکاران به دلیل بالا رفتن هزینه‌ها از ادامه کار خودداری می‌کنند و درواقع مدیریت مسکن مهر هم به نوعی رها شده است و شاهد این هستیم که افراد و اقشار آسیب‌پذیری که این موضوع برای آنها در نظر گرفته شده نسبت به گذشته دچار آسیب جدی‌تری شدند. تقاضایی که دارم این است که ان‌شاءالله ریاست محترم جمهور به صورت ویژه نسبت به بحث مسکن مهر ورود کنند و به مردم ما ان‌شاءالله در این موضوع کمک و مساعدت داشته باشند.

موضوع بعدی بحث بلاتکلیفی استخدام متقاضیان آزمون استانداری است و همچنین تعیین تکلیف معلمان شرکتی و پیش‌دستانی و باقی‌مانده آزمون نفت است که متأسفانه جوانان ما در این سه حوزه‌ای که عرض کردم همچنان در بلاتکلیفی به‌سر می‌برند در دو سال گذشته الحمدلله با وجود همه مشکلات تحریمی و مشکلات اقتصادی که با آن مواجه بودیم پروژه کارخانه فولاد دزفول را توانستیم با سرعت مناسبی به پیش ببریم.

موضوع تأمین برق این کارخانه از موضوعات جدی است که از وزیر نیرو تقاضا داریم ان‌شاءالله در بحث تأمین برق این کارخانه و احداث پست (۴۰۰) دوم برق دزفول دستور ویژه‌ای عنایت بفرمایند تا ما بتوانیم با سرعت مناسب‌تری این موضوع را پیگیری کنیم.

موضوع آخر هم بحث صدور اسناد دائمی مالکیت اراضی هیأتی کشاورزی دزفول است. با توجه به اینکه دزفول متأسفانه تنها شهرستانی است که در کشور استثناء شده و نسبت به صدور اسناد مالکیت کشاورزی اراضی هیأتی آن اقدام نشده از وزیر جهاد کشاورزی تقاضا داریم که ان‌شاءالله هر چه زودتر نسبت به حل این مشکل و تعیین تکلیف کشاورزان زحمتکش اقدام کنند.

دبیر (سبحانی‌نیا) - جناب آقای دکتر تابش نماینده محترم اردکان بفرمایید.

محمدرضا تابش (اردکان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

یک تذکر عمومی دارم و سه تا هم استانی.

در آیین و مذهبی که علت برانگیختگی پیامبرش اکمال و اتمام اخلاق است شایسته نیست با زیر پا نهادن معیارهای اخلاقی، انصاف و عدالت نه تنها منتقدان بلکه سرمایه‌های ملی و نمادین در تریبون‌های رسمی به هر اتهام و جرم ناکرده متهم شوند و امکان دفاع از خود را نداشته باشند. اگر این کار را از مجلس که طبق آیین‌نامه این حق برای هر کسی که مورد تعرض قرار گرفت پیش‌بینی شده شروع کنیم و صدا و سیما که باید رسانه ملی باشد ان‌شاءالله مورد تأسی احاد جامعه و شهروندان قرار خواهد گرفت و گامی در جهت ترویج اخلاق اسلامی خواهد بود.

تذکرات استانی؛ کمبود آب در استان یزد بیداد می‌کند و اگر روزی جریان آب انتقالی به یزد قطع شود استان و برخی از شهرهای آن خصوصاً اردکان دچار بحران خواهند شد. استدعا دارم وزارت نیرو، معاونت نظارت راهبردی ریاست جمهوری نسبت به تسریع در اجراء خط دوم انتقال آب از بهشت آب به استان یزد و تأمین اعتبار لازم و ارجاع کار به آب منطقه استان که تجربه و صلاحیت انجام کار را دارد تسریع نماید.

استان یزد با تولید (۶) میلیارد و (۲۰۰) میلیون کیلووات ساعت برق در سال ۹۲ تقریباً جوابگوی مصرف خویش است و با توجه به اینکه (۶۷/۵) درصد این برق در صنعت کاربرد دارد، دولت درآمد خوبی کسب می‌کند. استدعا دارم دولت محترم به وزارت نیرو بنا به کار آماری و علمی انجام شده نسبت به کاهش تعرفه برق مناطق گرمسیری شهرستانهای استان تسریع نمایند تا به مردم این مناطق بابت پرداخت هزینه‌های برق فشار کمتری وارد آید.

این آمار هم برای استان یزد هشداردهنده است. (۳۰) درصد مردم استان دیابت شناخته شده دارند یا در آستانه ابتلاء به این بیماری هستند. زنان استان از نظر ابتلاء به انواع سرطانها و فراوانی آنها در رتبه اول کشور مردان از این نظر در رتبه سوم مجموعاً (۳۰) درصد جوانان به مصرف مواد دخانی سیگار و قلیان مبتلا هستند، (۴۰) درصد مرگها ناشی از امراض قلبی و عروقی است این آمارها حیات و ممات و اعتبار و نقش‌آفرینی استان یزد را در عرصه‌های مختلف تهدید می‌کند. استدعا دارم استانداری و ادارات ذی‌ربط مخصوصاً صدا و سیما و ارشاد در این زمینه هم کارهای اجرایی و عملیاتی، هم آموزشی و فرهنگسازی انجام دهند.

دبیر (سبحانی‌نیا) - خیلی متشکر، جناب آقای فتح‌الله حسینی نماینده محترم قصرشیرین بفرمایید.

فتح‌الله حسینی (قصرشیرین، سرپل‌ذهاب و گیلانغرب) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

من چهار تا تذکر دارم ضمن احترام و تشکر و قدردانی به خاطر تلاش دولت، رئیس‌جمهور محترم، جناب آقای رئیس‌جمهور! بیکاری، گرانی کمر ملت را خم نموده. هر روز بر مشکلات این قشر ضعیف و فقیر جامعه که استان کرمانشاه هم جزء قشر ضعیف کشور هستند می‌افزاید. لازم است به صورت عملیاتی در کوتاهترین مدت اقدام لازم به عمل آورید.

جناب آقای روحانی! به خود شما هم بارها گزارشاتی خدمت شما رسیده، کرمانشاه امروز در بیکاری به مرز خطر رسیده است لازم است این مردم عزیز استان کرمانشاه که در (۸) ساله جنگ در مقابل دشمن ایستادگی کردند امروز بیکاری به مرز خطر برای خانواده‌ها رسیده لازم است هر چه سریعتر فکر اساسی انجام بدهید.

جناب آقای واعظی! ضمن احترامی که برای حضرت‌عالی قائل هستیم بارها تذکر به شما داده شد درخصوص رفع مشکل کارگزاران مخابرات که چندین سال است این عزیزان سرگردان هستند هیچ توجهی نشده و خصوصاً درخصوص مشکلات آنتن‌دهی در مرز، مشکلاتی در مرزها برای مردم بوجود آمده انتظار هست این موضوع اقدام شود.

تذکر من به جناب آقای پورمحمدی وزیر دادگستری؛ لازم است در اسرع وقت با استقرار تیم پزشکی قانونی که امروز شهرستان (۱۰۰) هزار نفری سرپل‌ذهاب فاقد پزشک قانونی هست مشکلاتی را برای مردم درست کرده، انتظار هست هر چه سریعتر در این خصوص اقدام لازم را بعمل آورند. از جناب آقای لاریجانی و هیأت‌رئیس هم تشکر می‌کنیم.

رئیس - متشکریم.

دبیر (سبحانی‌نیا) - جناب آقای حسینی خیلی متشکر.

۹- تذکرات کتبی نمایندگان مجلس به مسؤولان اجرایی کشور

دبیر (سبحانی‌نیا) - تذکرات کتبی همکاران محترم به مسؤولان محترم اجرایی کشور:

- آقای محمدحسن آصفری (اراک، خنداب و کمیجان) به وزیر جهادکشاورزی درخصوص توجه به قیمت کشمش و اقدام برای توافق خرید کشمش از کشاورزان.

- آقای قاسم جعفری (بجنورد، مانه، سملقان، جاجرم و گرمه) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص علت سیاست انقباضی اقدامی دولت و وزارت علوم نسبت به دانشگاه پیام‌نور.

همچنین به وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص عدم افزایش معنادار حقوق و مزایای سایر کادر درمانی از جمله پرستاران در کنار پزشکان.

همچنین به وزیر آموزش و پرورش درخصوص اجرای نامناسب طرح بسته‌بندی حمایتی از مدارس و عدم ترمیم نواقص غیرقابل گذشت آموزشی در مناطق محروم خراسان شمالی از جمله شهرستان مانه و سملقان و راز و جرجان و دهستان گیغان.

- آقای ابراهیم آقامحمدی (ابهر و خرمدره) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص دستور تعیین تکلیف پذیرفته‌شدگان آزمون استخدامی استانداری‌ها و سایر دستگاههای اجرایی و مدرسان حق‌التدریسی.

- آقای سیدناصر موسوی‌لارگانی (فلاورجان) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص لزوم پرداخت خسارت به کشاورزان شهرستان فلاورجان جهت جبران.

به وزیر امور اقتصادی و دارایی درخصوص اجتناب سازمان امور اقتصادی از برخورد سلیقه‌ای با شرکتهای مختلف تولیدی در اخذ مالیات بر ارزش افزوده.

به وزیر ورزش و جوانان درخصوص بررسی دقیق علت شکست‌های مفتضحانه تیم ملی فوتبال امید کشورمان در بازیهای آسیایی ۲۰۱۴.

به وزیر آموزش و پرورش درخصوص بررسی علل وجود تبعیض در مدارس و وجود دانش‌آموزان پولی و غیرپولی در یک مدرسه.

- آقای یعقوب جدگال (چابهار، نیک‌شهر و کنارک) به وزیر راه و شهرسازی درخصوص پیگیری تکمیل پل ریمدان شهرستان چابهار و عدم رسیدگی به راههای روستایی شهرستان چابهار و حوزه انتخابیه.

به وزیر نیرو درخصوص رسیدگی به وضعیت آب‌شرب شهرستان چابهار و جلوگیری از فروش آب آشامیدنی شهرستان و شهر چابهار توسط مسؤول مربوطه.

به وزیر آموزش و پرورش درخصوص رسیدگی به مشکلات آموزش و پرورش منطقه دشتیاری شهرستان چابهار.

- آقای ابراهیم کارخانه (همدان و فامنین) به رئیس‌جمهور محترم درخصوص پیگیری و تلاش در رابطه با اثربخشی اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ملی بویژه در حوزه درآمدی نفتی با توجه به کاهش قابل توجه این درآمدها.

- آقای موسی‌الرضا ثروتی (بجنورد، مانه، سملقان، جاجرم و گرمه) به

وزیر جهاد کشاورزی درخصوص پرداخت حقوق معوقه (۷) ماهه شرکت سهامی کشت و صنعت بهکده رضوی.

به وزیر دادگستری درخصوص تعیین تکلیف قانونی مالکیت شرکت سهامی کشت و صنعت بهکده رضوی و ارائه لایحه از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی در این خصوص.

به رئیس‌جمهور محترم درخصوص تعیین تکلیف مالکیت شرکت بهکده رضوی و تسریع در ارائه لایحه و پرداخت حقوق معوقه و پاسخ به مکاتبات و اجرای مصوبات دولت.

- آقای رسول خضری (پیرانشهر و سردشت) به وزیر راه و شهرسازی درخصوص تسریع در اختصاص بودجه و اعتبارات ساخت بیمارستان جدید شهرستان پیرانشهر.

به وزیر آموزش و پرورش درخصوص تسریع در پرداخت دیه کامل تعدادی از دانش‌آموزان حادثه دیده شین‌آباد در سال ۱۳۹۱.

به وزیر نفت درخصوص تسریع در راه‌اندازی و احداث سیستم LNG گازرسانی در شهر میرآباد سردشت و روستاهای حوزه انتخابیه.

به وزیر راه و شهرسازی درخصوص تسریع در تعویض و بهسازی جاده‌های مواصلاتی بین پیرانشهر به سردشت و سردشت به مهاباد، رید به بوکان، پیرانشهر به نقده و راههای روستایی حوزه انتخابیه.

- آقای علی مطهری (تهران، شمیرانات، اسلامشهر و ری) به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درخصوص علت فیلتر شدن سایت خبری انتخاب.

- آقای فتح‌الله حسینی (قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلانغرب) به وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی درخصوص لزوم تأمین پزشک و دارو در ساعات غیراداری درمانگاه شهر سرمست از توابع شهرستان گیلانغرب. - آقای ابراهیم آقامحمدی (خرم‌آباد و دوره) به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درخصوص بررسی عملکرد ناصواب خبرگزاری ایرنا در امور مجلس.

- آقای سیدناصر موسوی‌لارگانی (فلاورجان) به وزیر نیرو درخصوص علت افزایش چندین برابری هزینه بازدید از چاههای کشاورزی در سطح کشور و لزوم تجدیدنظر در این رابطه.

- آقای حسین سبحانی‌نیا (نیشابور و تخت‌جلگه) به وزیر نیرو درخصوص علت افزایش چندین برابری هزینه بازدید از چاههای کشاورزی در سطح کشور و لزوم تجدیدنظر در این رابطه.

- آقایان: سیدناصر موسوی‌لارگانی (فلاورجان) و حسین سبحانی‌نیا (نیشابور و تخت‌جلگه) به وزیر صنعت، معدن و تجارت درخصوص ضرورت برخورد با گرانی افسارگسیخته اقلام غذایی مورد نیاز مردم نظیر روغن نباتی، قند، شکر و گوشت قرمز در روزهای اخیر در نقاط مختلف کشور.

به وزیر امور خارجه درخصوص لزوم حفظ امنیت مرزهای شرقی کشور و برخورد و تذکر به مسؤولین کشوری پاکستان جهت ممنوعیت تردد تروریستها از مرزهای این کشور.

- آقایان: حسین طلا، مرتضی آقاههرانی، سیدمحمود نبویان، سیدمسعود میرکاظمی، اسماعیل کوثری و خانم‌ها: زهره طبیب‌زاده‌نوری و

لاله افتخاری (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر)، حسینعلی حاجی دلیگانی (شاهین شهر، برخوار و میمه)، سیدحسین نقوی حسینی (ورامین، قرچک و پیشوا) و نصرالله پژمان فر (مشهد و کلات) به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درخصوص ضرورت برخورد و جلوگیری از تکخوانی زنان در مجامع عمومی.

رئیس - متشکر.

دبیر (سبحانی نیا) - آقای دکتر! یکی دیگر از این تذکرات امروز مانده.

رئیس - جلسه بعدی هم هست.

دبیر (سبحانی نیا) - الان خیلی برای بعد مانده!

— آقایان: محمدعلی پورمختار (بهار و کبودرآهنگ)، غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی (رشت)، عباس فلاحتی باباجان (اهر و هریس)، امیر خجسته (همدان و فامنین)، کمال الدین پیرمؤذن (اردبیل) و مؤید حسینی صدر (خوی و چاپپاره) به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در

خصوص عدم نظارت جدی بر عملکرد سازمان اوقاف و عدم جدیت در ممانعت از تخلفات عدیده این سازمان.
رئیس - متشکریم.

۱۰ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

رئیس - جلسه بعد سه شنبه (۲۹) مهرماه ساعت (۸) صبح خواهد بود. دستور جلسه هم مطالبی است که در اختیار نمایندگان قرار گرفته است. ختم جلسه را اعلام می کنیم.

(جلسه ساعت ۱۲:۰۲ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی
علی اردشیر لاریجانی

۱۱ - ضمیمه:

الف - فهرست مصوبات

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	توضیحات
لابحه الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۴۹۰	برنامه و بودجه و محاسبات	متعاقب جلسه ۲۳۴، رد و در آمار بایگانی منظور گردید
طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر	۴۶۷	مشترک (فرهنگی و قضایی و حقوقی)	به دلیل ادامه رسیدگی متعاقب جلسه ۲۲۰ و ۲۴۸ (تصویب کلیات) در آمار مصوبات ارسالی به شورای نگهبان تغییری ایجاد نمی‌کند

ب - فهرست طرح اعلام وصول شده

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	کمیسیون فرعی	امضا کنندگان
طرح اصلاح ماده (۱۸۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و افزایش سهم توسعه مناطق کمتر توسعه یافته از (۲) درصد به (۴) درصد منابع عمومی دولت	۵۱۷	برنامه و بودجه و محاسبات	—	جعفری بنه خلخال - آصفری - امیرعباس سلطانی - مقتدای خوراسگانی - سعیدی - حیدری طیب - فتح‌اله حسینی - تمیمی - زمانیان دهکردی - سجادی - کریمیان - داود محمدی - یوسفیان ملا - موسوی اصل - احمدی لاشکی - سیدبهبول حسینی - هاشم‌زهی - پورابراهیمی دورانی - حسین فتاحی - افضل‌فرد - فتحی‌پور - عثمان احمدی - مرادی - خسته‌بند - محمد علیپور - الهویردی دهقانی - شیرینی علی‌آباد - بهمنی - موسوی نژاد - علوی - عبدالکریم حسین‌زاده - بیاتیان - بیگلری - امامی - منطری توکلی - رجایی باغ‌سیائی - نبی‌اله احمدی - عثمانی - تاج‌گردون - نگهبان سلامی - میرگلوی بیات - پای‌زاده بالنگان - اسماعیل‌نیا - قربانی - موسی احمدی - عمرانی - فریدونی - خجسته - بخشایش اردستانی - کوچکی نژاد ارم‌ساداتی - میرمادزهی - برومنداشقاپو - اسدی - حقیقت‌پور - پیرمؤذن - جدگال - مددی - قائیدرحمت - چهاردولی - جلیل سرقلعه - صرامی فروشانی - حاجی دلپگانی - دوگانی آغچغلو - زارع‌زاده مهریزی - گروسی - صابری - بیرانوند - علیپور خنکداری - مقیمی - نیازآذری - شریعت‌نژاد - فیاضی - کیایی نژاد - سیدمرتضی حسینی - جلیلی - حسن‌نژاد - تابش - شجاعی کیاسری - قادرمرزی - غلام‌محمد زارعی - محمدتقی توکلی - برومندی - ایرانشور - بزرگواری - جوکار - اسمعیلی - خانمحمدی خرمی - علیمردانی - باقری - امیرآبادی فراهانی - اسماعیلی - عباسپور - هروی - سیدهادی حسینی - جعفرزاده ایمن‌آبادی - موسوی لارگانی - رهبری - کارخانه - محمدزاده - مفتاح - میرمحمدی - سیدشریف حسینی - دارابی - حسینی صدر - عبدالرضا عزیزی - علیرضا خسروی - حسین امیری - شوهانی - رستمیان - حسین‌زاده بحرینی - عالی - اخوان بیطرف - عباسی - جباری - منصوری بیدکائی - رجبی - کامران دستجردی - ندیمی - ملکشاهی - محمدرضا امیری - زاهدی - عارفی - پژمانفر - سبحانی‌فر - اختیاری کسنویه‌یزد - سیدعنایت‌اله هاشمی - حسن‌پور بیگلری - محسنی‌ثانی - عزیزی‌فارسانی - بانوج لاهوتی - منصوری آرانی - نکو - وحید احمدی - سیدباقر حسینی - کاشانی - ابوالقاسم خسروی - شهریاری - جمیری - سامری - بت‌کلیا - سیدعبدالکریم هاشمی - کائیدی - نعمتی - صالحی‌نسب - شریعتی - انصاری - عیسی‌زاده - بنی‌هاشمی چهارم - عبدالله‌زاده - آذین - عبادی - سادات ابراهیمی - علیلو - بهمنی - میرکاسمی - شکری - قاضی‌پور - فلاحی باباجان - آرامی - آشوری تازیانی - محمدصادقی - الیاس طاهری - سیدشکر خدا موسوی - افخمی - بیگی ثیلاتلو - اسدالهی - محبی - آریایی نژاد - نوروزی - طباطبائی نائینی - قادری - جلالی و ضرغام صادقی

عملکرد مجلس تا پایان جلسه دویست و چهل و نهم

الف - وضعیت طرحها و لوایح

جمع کل اعلام وصولیها ۵۱۴

طرحهای نمایندگان ۳۵۶	طرحهای شورای عالی استانها ۱۸	لوايح ۱۴۰
----------------------	------------------------------	-----------

عنوان آخرین وضعیت	طرح نمایندگان	طرح شورای عالی استانها	لایحه	جمع
مصوبات ارسالی به شورای نگهبان	۱۲	-	۱	۱۳
مصوبات ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام	۴	-	۱	۵
مسکوت مانده	۱	-	-	۱
تحت بررسی در مجلس	۲۰۵	۱۴	۶۷	۲۸۶
قوانین ابلاغی به دولت	۵۱	-	۵۰	۱۰۱
مسترد شده	۲	-	۱۳	۱۵
بایگانی شده	۸۱	۴	۸	۹۳
جمع کل	۳۵۶	۱۸	۱۴۰	۵۱۴

ب - وضعیت سؤالها، استیضاحها و تحقیق و تفحصها

اعلام وصولیها

سؤالها ۱۹۹	استیضاحها ۴	تحقیق و تفحصها ۱۸
------------	-------------	-------------------

عنوان آخرین وضعیت	سؤال	استیضاح	تحقیق و تفحص
مسترد شده/ رد شده	۲۲	۲	۷
تحت بررسی	۱۳۱	-	۹
طرح در جلسه علنی	۴۶	۲	۲
جمع کل	۱۹۹	۴	۱۸

چاپ روزنامه رسمی کشور

بها : ۱۷۰۰ ریال